

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Özel Hukuk Anabilim Dalı

**SPOR HUKUKU ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİNDE
MALİ YAPI, DENETİM VE ALACAĞIN TEMLİKİNE DAİR
ÖZEL KURALLAR**

Muhammet Salih TEKİN

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2026

SPOR HUKUKU ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİNDE MALİ YAPI, DENETİM VE
ALACAĞIN TEMLİKİNE DAİR ÖZEL KURALLAR

Muhammet Salih TEKİN

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Özel Hukuk Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2026

KABUL VE ONAY

Muhammet Salih TEKİN tarafından hazırlanan ‘‘Spor Hukuku Özel Hukuk Tüzel Kişilerinde Mali Yapı, Denetim ve Alacağın Temlikine Dair Özel Kurallar’’ başlıklı bu çalışma, 09/04/2026 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. RAUF KARASU (Başkan)

Prof. Dr. BEŞİR FATİH DOĞAN (Danışman)

Prof. Dr. HAYRİ BOZGEYİK (Üye)

Bu tez çalışmasında Sayın Prof. Dr. Beşir Fatih Doğan Ortak Danışman olarak görev almıştır.

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Uğur ÖMÜRGÖNÜLŞEN

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan "**Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge**" kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

09/04/2026

[İmza]

Muhammet Salih TEKİN

¹"**Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge**"

- (1) *Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.*
- (2) *Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.*
- (3) *Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.*
Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir

* Tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, **Prof. Dr. Beşir Fatih DOĞAN** danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığımı beyan ederim.

[İmza]

Muhammet Salih TEKİN

ÖZET

TEKİN, Muhammet Salih. *Spor Hukuku Özel Hukuk Tüzel Kişilerinde Mali Yapı, Denetim ve Alacağın Temlikine Dair Özel Kurallar*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2026.

Bu tez çalışması, sporun küresel bir endüstriye dönüşmesiyle birlikte spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin yönetmek zorunda kaldığı karmaşık mali yapıyı ve bu yapı içerisindeki alacağın temlik müessesesini incelemektedir. Çalışmanın temel amacı, 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu (SKSFK) ile getirilen yeni hukuki rejimi, mali sürdürülebilirlik ve denetim mekanizmaları çerçevesinde analiz etmektir.

Çalışmanın ilk bölümünde, spor hukukunun özel hukuk tüzel kişileri olan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri ele alınmıştır. Spor kulüplerinin SKSFK ile dernek statüsünden çıkarılarak kendine özgü bir tüzel kişilik kazanması, kuruluş süreçleri ve organları detaylandırılmıştır. Ayrıca, sporun ticarileşmesiyle zorunlu hale gelen spor anonim şirketlerinin hukuki niteliği ve bu şirketlerin Türk Ticaret Kanunu ile olan ilişkisi incelenmiştir.

İkinci bölümde, bu tüzel kişilerin mali yapıları ve denetim süreçleri üzerinde durulmuştur. Şeffaflık, özenli davranma, denk bütçe ve sürdürülebilirlik ilkeleri; kulüplerin mali darboğazdan kurtulması için gerekli temel sütunlar olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda Bakanlık, TFF ve UEFA tarafından yürütülen denetim mekanizmalarının, mali disiplinin sağlanmasındaki rolü ortaya koyulmuştur.

Üçüncü ve ana bölümde ise alacağın temlik müessesesi, spor hukuku perspektifiyle derinlemesine analiz edilmiştir. Borçlar hukukunun genel ilkeleri ile SKSFK'nin getirdiği özel sınırlamalar karşılaştırılmış; özellikle SKSFK m. 20 uyarınca gelirlerin devrine getirilen miktar ve kişi sınırlamaları incelenmiştir. Gelecekteki yayım ve sponsorluk gelirlerinin kontrolsüzce temlik edilmesinin mali sürdürülebilirlik üzerindeki riskleri vurgulanmıştır.

Son olarak, mali ilkelere ve temlik sınırlamalarına aykırı işlemlerden doğan hukuki ve cezai sorumluluklar değerlendirilmiştir. Yöneticilerin kusursuz sorumluluk halleri ve SKSFK kapsamında öngörülen hapis cezaları analiz edilerek, spor kulüplerinin geleceğinin korunması adına hukuki sınırların doğru belirlenmesinin önemi üzerinde durulmuştur.

Anahtar Sözcükler

Spor, Spor Kulübü, Spor Anonim Şirketi, Alacağın Temlik, Mali Yapı, Denetim

ABSTRACT

TEKİN, Muhammet Salih. *Special Rules on the Financial Structure, Audit , and Assignment of Receivables in Private Legal Entities Under Sports Law*, Master's Thesis. Ankara, 2026.

This thesis examines, from a legal perspective, the complex financial structure that sports clubs and sports joint-stock companies are obliged to manage as a result of sports transforming into a massive global industry, as well as the institution of the assignment of receivables, which manifests as a critical financing instrument within this structure. The primary focus of the study is the analysis of the new legal regime established by the Law No. 7405 on Sports Clubs and Sports Federations (SCSFS) within the framework of financial sustainability and audit mechanisms.

In the first part of the study, the subjects of sports law, namely private law legal entities, are addressed in the context of sports clubs and sports joint-stock companies. The process of sports clubs gaining a sui generis legal personality by being separated from the status of associations under the SCSFS, along with their establishment procedures and mandatory organs, is detailed alongside doctrinal debates. Furthermore, the legal characterization of sports joint-stock companies—which have become a necessity due to the commercialization of sports—and their intricate relationship with the provisions of the Turkish Commercial Code (TCC) are examined within the framework of the two-stage registration system.

The second part focuses on the financial structures and audit regimes of these legal entities. The principles of transparency and reliability, due diligence, balanced budget, and sustainability are defined as mandatory provisions essential for the economic survival of sports. In this regard, the function of multi-layered audit mechanisms executed by the Ministry, the Turkish Football Federation (TFF), and UEFA in establishing financial discipline and upholding the principles of *lex sportiva* is highlighted.

In the third and core section, the institution of the assignment of receivables is analyzed in depth within the discipline of sports law as a dispositional act. The general provisions of the Turkish Code of Obligations are compared with the specific limitations introduced by the SCSFS; in particular, the quantitative and personal restrictions imposed on the transfer of revenues pursuant to Article 20 of the SCSFS are scrutinized in light of the principle of legal certainty. The risks to the financial sustainability of clubs resulting from the uncontrolled assignment of future broadcasting and sponsorship revenues, and the instances where these transactions are afflicted by the sanction of absolute nullity, are evaluated.

Finally, the legal and criminal liabilities arising from transactions contrary to financial principles and assignment restrictions are examined. By analyzing the cases of strict liability for board members and executives, as well as the custodial penalties prescribed under the SCSFS, the vital importance of meticulously determining legal boundaries to safeguard the financial future of sports clubs is emphasized.

Keywords

Sports Law, SCSFS, Sports Joint-Stock Companies, Financial Sustainability, Assignment of Receivables, Balanced Budget, Dispositional Act.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	İ
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	İİ
ETİK BEYAN	İİİ
ÖZET	İV
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER	Vİİ
KISALTMALAR DİZİNİ	X
ŞEKİLLER DİZİNİ	Xİİ
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM SPOR HUKUKUNDA ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİ	5
1.1. SPOR KULÜPLERİ	5
1.1.1. Hukuki Niteliği	6
1.1.2. Yasal Düzenleme	7
1.1.3. Unsurları	12
1.1.4. Organları	14
1.1.4.1. Genel Kurul	14
1.1.4.2. Yönetim Kurulu	16
1.1.4.3. Denetim Kurulu.....	17
1.2. SPOR ANONİM ŞİRKETLERİ	17
1.2.1. Hukuki Niteliği	20
1.2.2. Yasal Düzenleme	23
1.2.3. Unsurları	24
1.2.4. Organları	26
1.2.4.1. Yönetim Kurulu	26
1.2.4.2. Genel Kurul.....	28
2. BÖLÜM SPOR HUKUKUNDA ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİNDE MALİ YAPI VE DENETİM	29
2.1. MALİ YAPI	29
2.1.1. Temel Mali İlkeler	29
2.1.1.1. Şeffaflık ve Güvenilirlik İlkesi.....	29
2.1.1.2. Özenli Davranma İlkesi.....	30
2.1.1.3. Denk Bütçe İlkesi.....	30
2.1.1.4. Sürdürülebilirlik İlkesi	32
2.1.2. Gelir Ve Giderler	33
2.1.2.1. Gelirleri	34
2.1.2.2. Giderleri	39
2.2. DENETİM	41
2.2.1. Spor Kulübü ve Spor Anonim Şirketlerinin Denetimi	41
2.2.2. İç Denetim	41

2.2.3.	Bakanlık Denetimi	43
2.2.4.	TFF Denetimi.....	46
2.2.5.	UEFA Denetimi	47
3.	BÖLÜM SPOR KULÜBÜ VE SPOR ANONİM ŞİRKETLERİNDE	
	ALACAĞIN TEMLİKİ.....	49
3.1.	ALACAĞIN TEMLİKİ.....	49
3.1.1.	Alacağın Temlik Kavramı	49
3.1.2.	Konusu ve Kapsamı	51
3.1.2.1.	Konusu	51
3.1.2.1.1.	Kanun Gereğince Temlik Yasak Alacaklar	53
3.1.2.1.2.	Sözleşme Gereğince Temlik Yasak Alacaklar	54
3.1.2.1.3.	Hukuki İlişkinin Niteliği Gereğince Temlik Yasak Alacaklar	55
3.1.3.	Uysurları	57
3.1.3.1.	Taraflar Arasında Geçerli Bir Sözleşmenin Bulunması.....	57
3.1.3.2.	Geçerli Bir Alacağın Varlığı	58
3.1.3.3.	Devredenin Tasarruf Yetkisinin Bulunması.....	58
3.1.3.4.	Yazılı Şekil Şartı	59
3.1.3.5.	Devir Engelinin Bulunmaması	61
3.1.4.	Hukuki Niteliği	61
3.1.4.1.	Hukuki İşlem ve Sözleşme Niteliği.....	61
3.1.4.2.	Tasarruf İşlemi Niteliği	62
3.1.4.3.	Sebebe Bağlı İşlem Olma Niteliği.....	63
3.1.5.	Çeşitleri.....	65
3.1.5.1.	Kanuni Temlik	65
3.1.5.2.	Yargısal Temlik.....	66
3.1.5.3.	Sözleşmesel Temlik	67
3.2.	BÜTÇE VE HARCAMA İLKELERİ ÇERÇEVESİNDE ORÇLANMA VE	
	ALACAĞIN TEMLİKİ.....	67
3.2.1.	Genel Olarak.....	67
3.2.1.1.	Spor Kulübü ve Spor Anonim Şirketlerinde Borçlanma.....	70
3.2.1.2.	Spor Kulübü ve Spor Anonim Şirketi Alacaklarının Temlik.....	74
3.2.1.3.	Tarafları.....	78
3.2.1.4.	Konusu	80
3.2.1.5.	Haczedilebilirlik Sorunu	81
3.2.1.6.	Müessese Spor Kulüplerinde Temlikten Sorumluluk	82
3.2.1.7.	İlgili Yargı Kararlarına Bakış.....	84
3.2.2.	Hukuki ve Cezai Sorumluluk.....	88
3.2.2.1.	Hukuka Aykırılık	88
3.2.2.1.1.	Hukuka Aykırılığın Sebepleri	88
3.2.2.1.2.	Hukuka Aykırılığın Sonuçları.....	89
3.2.2.1.3.	Hukuka Aykırılıktan Sorumluluk	91
	SONUÇ.....	95

KAYNAKÇA	97
EK 1 ORJİNALLİK FORMU	105
EK 2 ETİK KURUL MUAFİYET FORMU.....	109

KISALTMALAR DİZİNİ

BAKANLIK	Gençlik ve Spor Bakanlığı
CAS	Court of Arbitration for Sport
CFBC	Club Financial Control Body
CLFSR	Club Licensing and Financial Fair Play Regulations
DK	5253 Sayılı Dernekler Kanunu
FIBA	Fédération Internationale de Basketball Association
FIFA	Fédération Internationale de Football Association
FFP	Financial Fair Play
HMK	6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
İİK	2004 Sayılı İcra İflas Kanunu
IOC	International Olympic Committee
NFT	Non-Fungible Token
SKSFK	7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
SPKK	6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu
SPOR A.Ş TEBLİĞİ	Spor Anonim Şirketlerinin Esas Sözleşmesinin Asgari İçeriği, Ortaklık Yapısı, Pay Sahipliği, Sermayesi ve Organlarına İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği
TBB	Türkiye Bankalar Birliği
TBK	6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi

TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TFF	Türkiye Futbol Federasyonu
TMK	4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu
TTF	Türkiye Tenis Federasyonu
TTK	6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UEFA	Union of European Football Associations

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1 Sponsorluk Tipi.....	67
Şekil 2 Borçlanma.....	84
Şekil 3 Spor Kulübü ve Spor A.Ş Alacaklarının Temlik Sınırlamaları.....	87

GİRİŞ

Spor sektörü, günümüzde yalnızca sportif rekabetin yaşandığı bir alan olmaktan çıkmış; çok aktörlü, yüksek hacimli ekonomik ilişkilerin kurulduğu, karmaşık finansal süreçlerin yönetildiği bir endüstri hâline gelmiştir. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri ise bu endüstrinin merkezinde yer almakta; sportif başarı hedeflerinin yanında geniş bir ekonomik faaliyet alanını da yönetmektedir. Yayın gelirleri, reklam anlaşmaları, sponsorluk sözleşmeleri, transfer bedelleri, lisanslama faaliyetleri, stadyum gelirleri ve bağışlar gibi çok farklı kalemlerden oluşan mali yapı, kulüplerin hem finansal sürdürülebilirliklerini doğrudan etkilemekte hem de hukuki anlamda detaylı düzenlemelere ihtiyaç duyan ilişkiler yaratmaktadır.

Bu karmaşık yapı içinde alacakların temliki, spor kulüplerinin finansal yönetim araçları arasında giderek daha fazla yer tutmaktadır. Alacağın temliki, Türk Borçlar Kanunu'nun 183–194. maddeleri arasında düzenlenen ve alacak hakkının borçlunun rızasına gerek olmaksızın üçüncü kişiye devredilmesini mümkün kılan bir müessesedir. Spor sektöründe bu araç; kısa vadeli nakit akışının sağlanması, banka kredilerinin teminatlandırılması, gelecekteki yayın gelirlerinin finansal kuruluşlara devredilmesi, sponsorluk gelirlerinin temliki ya da transfer bedellerinden doğan hakların devri gibi pek çok işlemde karşımıza çıkmaktadır.

Spor kulüplerinin, özellikle son yıllarda artan borçluluk oranları, denk bütçe sağlama zorunluluğu ve ulusal–uluslararası denetim mekanizmalarına uyum yükümlülükleri, alacak temliki yoluyla finansman sağlama yöntemini daha yaygın ve gerekli hâle getirmiştir. Nitekim UEFA Finansal Fair Play düzenlemeleri, TFF Kulüp Lisans Talimatı, Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun mali ilkelere ilişkin hükümleri ve Bakanlık–TFF denetimleri, kulüplerin mali disiplin içinde faaliyet göstermelerini zorunlu kılmaktadır. Bu sebeple, alacağın temliki kulüpler açısından yalnızca bir borç yönetim aracı değil, aynı zamanda hukuki sınırları titizlikle belirlenmiş bir finansal stratejidir.

Öte yandan, spor kulüplerinin alacaklarının temliki, borçlar hukuku bakımından nispeten öngörülebilir bir rejime sahip olsa da, spor hukukunun kendine özgü yapısı nedeniyle bazı alanlarda sınırlamalara tabidir. 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları

Kanunu'nun 20. maddesi, kulüplerin mali sürdürülebilirliğini korumak amacıyla gelirlerin devrine, temlikine ve rehnine ilişkin özel sınırlamalar getirmiştir. Bu sınırlamalar, alacağın temlik kurumunun spor hukuku alanında klasik borçlar hukuku düzenlemelerinden ayrılarak *lex sportiva*'nın gereklilikleri doğrultusunda şekillendiğini göstermektedir.

Bu tez, spor kulüplerinin alacaklarının temlik sürecini hem borçlar hukuku hem spor hukuku perspektiflerinden sistematik biçimde incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada; alacağın temlik kavramı, niteliği, unsurları ve türleri borçlar hukuku çerçevesinde açıklanacak; ardından spor kulüplerinin hukuki statüsü, mali yapısı, gelir-gider sistematigi, denetim süreçleri ve mali ilkelere uyum yükümlülükleri incelenecektir. Bu genel çerçeve üzerine inşa edilerek, spor kulüplerinin alacaklarının temlik edilmesinin hukuki rejimi, temlik işleminin sınırları, hukuka aykırılığın sebepleri ve sonuçları, ayrıca uygulamada karşılaşılan sorunlar detaylandırılacaktır.

Çalışmanın temel amacı; spor kulüplerinin alacak temlik uygulamalarında karşılaştıkları hukuki riskleri, mevzuattaki sınırlamaları, yargı kararları ile desteklenen tartışmalı noktaları ve finansal sürdürülebilirlik açısından doğurduğu etkileri bütüncül bir bakış açısıyla ortaya koymaktır. Böylelikle, hem spor kulüplerine hem de spor hukukuyla ilgilenen akademisyen ve uygulayıcılara, alacağın temlik müessesesinin spor sektöründeki rolü konusunda kapsamlı bir değerlendirme sunulması hedeflenmektedir.

Geçmişten günümüze toplumlar kendilerini hem eğlendirme hem de geliştirme aracı olarak sporu kullanmışlardır. Antik Yunan'dan, Antik Roma'ya; Arap Yarımadası'ndan, Mezopotamya'ya kadar her kültürde spor kendine yer bulmuştur. Öyleki bazı toplumlarda spora olan ilgi diğer tüm eğlence araçlarının önüne geçmiştir. Zamanla toplumlarda spora olan ilgi yalnızca bir eğlence ve egzersiz aracı olmanın ötesine geçmiş ticarete ve kazanca konu olmaya başlamıştır. Bu bağlamda 17.yüzyıl Fransa'sında Fransız Kralının dahi izlediği at yarışları üzerine bahisler oynanmıştır¹.

¹ Recep Gülşen, *Spor Hukuku* (Ankara: Adalet Yay., 2021), 22.

Günümüzde e-spor da dahil olmak üzere birçok spor dalı bulunmakta ve bu piyasa ekonomik anlamda çok büyük bir hacim ifade etmektedir. Sadece futbol alanında Türkiye'de bir transfer döneminde harcanan para milyonlarca euro değerindedir.

Etimolojik kökeni Fransızca “*sport*” olan spor kelimesi sözlük anlamı itibariyle, “*Belirli kurallara göre kişisel, ikili veya takım olarak gerçekleştirilen, rekabete dayalı bedensel veya zihinsel yarışmaların tümü.*” manasındadır². Bu tanımdan hareketle sporun klasik anlamda egzersizden ve gelişigüzel hareketlerden farklı olarak belirli kurallara göre yapıldığını, bireysel yahut takım halinde yapıldığını ve bedensel ya da zihinsel şekilde yapılanlar olarak kategorize edildiğini görmekteyiz.

Ülkemizde özellikle genç ve dinamik nüfusun yoğunluğu düşünüldüğünde spor, daha da önemli hale gelmektedir. Zira özellikle genç toplumlarda, sağlığın ve hareketliliğin artması sporla olmaktadır. Spor, aynı zamanda bir ülkenin gelişmişlik düzeyiyle de yakından ilişkilidir. Sporun etkili yönetimi, toplumun spora katılımı ve genç nüfusun spora eğiliminin artırılması gelişmiş ülkelerde görülen durumlardır³. Bu organizasyonun sağlanması adına ise birçok yapı kurulmuştur. Bunların başında çalışmamızın temelini oluşturan spor kulüplerinin yanında kamu kurumları, federasyonlar bulunmaktadır. Bunun amacı hem sporcu ve sporsever kitlelerin bir arada tutulma çabası hem de ticarileşen spor kulüplerinin regülasyonunun sağlanmasıdır.

Doktrine baktığımız zaman spor hukukunun birçok farklı tanımı bulunmaktadır. Bunlardan birçoğuna bakmak gerekirse; spor hukuku; sporun gerçek ve tüzel kişilerinden oluşan özneleri arasındaki ilişkileri düzenleyen spor dalıdır⁴. Daha geniş bir tanıma göre ise, spordan ötürü oluşan ilişkileri ve bu ilişkilerde rol alan gerçek, tüzel, kamu ve özel kişilerinin karşılaştıkları durumları düzenleyen ve sorunlara çözüm arayan hukuk dalıdır⁵. Bir başka tanıma bakmak gerekirse; spor hukuku, spor etkinliklerine yön veren kamu ve özel tüzel kişileri ile bu etkinlikler içinde yer alan gerçek ve tüzel kişiler arasındaki ilişkileri, ortaya çıkaran uyuşmazlıkları spor etkinliğinin özelliği nedeniyle öteki hukuk

² “Türk Dil Kurumu Sözlüğü”, son güncelleme 25 Kasım, 2025, <https://sozluk.gov.tr/>.

³ Ferhat Uslu, *Spor Hukuku Dersleri* (Ankara: Adalet Yay., 2016), 1.

⁴ Önder Ege, *Türk Medeni Hukuku'na Göre Spor Kulüpleri* (Ankara: Seçkin Yay., 2022), 43.

⁵ Kısmet Erkiner, “Türkiye’de Spor Hukukunun Oluşumu”, *İstanbul Barosu Dergisi* 3 (2007): 18.

dallarıyla doğrudan ilişkili olarak çözümleyen bir hukuk dalı olarak karşımıza çıkmaktadır⁶.

Spor, özellikle yapılırken ve müsabakası düzenlenirken birçok uyuşmazlığa konu olmaktadır. Doktrinsel anlamda tahlil edildiği zaman interdisipliner bir alan olan spor hukuku, muhteviyatında ceza hukuku, medeni hukuk, ticaret hukuku, anayasa hukuku ve idare hukuku gibi birçok alanın inceleme alanına girmektedir. Keza bu genel hukuk alanlarının yanı sıra spor anonim şirketlerinin tabi olduğu rekabet hukuku kuralları, spor müsabakalarının yayınlanması bakımından fikri mülkiyet hukuku kuralları ve sporcularla yapılan sözleşmeler bakımından iş hukuku kurallarıyla da yakın bir ilişki halindedir. Bu anlamda spor hukukunun karma bir yapısının olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Spor hukukunun özelliklerine baktığımız zaman öncelikle yalnızca ulusal değil uluslararası bir nitelik taşımaktadır. FIFA, IOC, FIBA gibi kuruluşlar bu niteliğin en önemli örnekleridir. Bu bağlamda *lex sportiva* kavramı, dünyada sporun kendine münhasır ve uluslararası bir nitelik taşıdığını ifade etmektedir⁷.

Spor hukuku yukarıda belirttiğimiz üzere birçok hukuk dalıyla ilişkili olduğundan karma bir yapıya sahiptir. Bugün gelinen noktada spor hukukunun kendine has geniş bir mevzuat çerçevesi bulunmaktadır. Bu mevzuat çerçevesinin içerisinde hem kanunlar hem yönetmelikler hem de TFF'nin talimatları ve içtüzüğü gibi özel düzenlemeler girmektedir⁸.

⁶ Mustafa Aytaç Özelci, *Türkiye Futbol Federasyonu'nun Türk Hukukundaki Yeri* (Ankara: Seçkin Yay., 2016), 23.

⁷ Duygu Tahan Orhan, *Roma Hukukunda Sportif Faaliyetlerden Kaynaklanan Hukuki Sorumluluk ve Türk Hukukuna Yansımaları* (İstanbul: On İki Levha Yay., 2019), 28.

⁸ Nuray Ekşi, *Spor Tahkim Hukuku* (İstanbul: Beta Yay., 2015), 46.

1. BÖLÜM

SPOR HUKUKUNDA ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİ

1.1.SPOR KULÜPLERİ

Spor kulübü kavramına tarihsel açıdan bakıldığında bir dernek türü olarak karşımıza çıkmaktadır. SKSFK ile bu durum değişmiş, kendine has bir tüzel kişilik haline gelmiştir. Spor kavramını yukarıda incelemiştik. Burada tekrara düşmemek adına o başlığa atıf yapmakla yetiniyoruz. Kulüpler, daha öncesinde 5253 sayılı Dernekler Kanunu mülga m.14 atfıyla özel hukuk tüzel kişisi olarak sayılıyordu. Kulüp kavramı, “*Gençlik ve spor kulüpleri*” başlığını taşıyan mülga m.14’de, derneklerin spor faaliyetine yönelik olanları spor; boş zamanları değerlendirme faaliyetine yönelik olanları gençlik; bu faaliyetlerden her ikisini amaçlayanlar ise gençlik ve spor kulübü olarak adlandırılmaktaydı. SKSFK m.2/ö’de ise spor kulübü, “*Bakanlık ve spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişileri*” şeklinde tanımlanmıştır. Gençlik ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği m.4’de ise spor kulübü, Spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kurularak Genel Müdürlüğe kayıt ve tescilini yaptıran dernekler şeklinde tanımlanmıştır. Mevzuattaki bu tanımlardan sentez şekilde hukuki bir tanım çıkartılması gerekirse, Evrensel müsabaka kuralları çerçevesinde spor faaliyetleri gerçekleştirme emeli olan, resmi kurumlardaki sicile tescille tüzel kişilik kazanan yapıya spor kulübü denmektedir⁹. Kanun koyucunun spor kulüplerini derneklerin dışında tutarak ayrı bir hukuki statüye sokmasının amacı, ticari faaliyet sürdüreceği olan spor kulüplerinin yapısının, dernek gibi gönüllülerden oluşan ve birincil amacı ticari kazanç olmayan bir tüzel kişiliğe uygun olmamasıdır. Zira Kanun’un genel gerekçesinde de spor kulüplerinin en büyük sorununun mali durumlardan kaynaklanmakta olduğu, özellikle gelir-gider dengesinin sağlanamaması ve bütçenin denkleğinin bozulması noktalarına değinilmiştir¹⁰. Bunların dışında spor kulüplerinin mevzuattan kaynaklanan şeffaflık ve yönetsel

⁹ Şeref Ertaş ve Hasan Petek, *Spor Hukuku* (Ankara: Yetkin Yay., 2017), 182.

¹⁰ “SKSFK Genel Gerekçesi”, son güncelleme 11 Kasım, 2025, <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D27/Y5/T2/DosyaKomisyonRaporunuVerdi/593136e0-731e-4727-9876-f9f2c5d4acc1.pdf>, s.9

sorunları olduğunu ve yeni bir kanun gerekliliği ifade edilmiştir¹¹. Bu sebeplerle SKSFK, 24.03.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) sunulmuş ve 22.04.2022 tarihinde kabul edilmiş, 26.04.2022 tarihinde ise Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir¹²

1.1.1. Hukuki Niteliği

Tüzel kişiler bakımından numerus clausus ilkesi geçerlidir. Bir kanun maddesinin öngörmediği tüzel kişilik uygulama tarafından yaratılamaz. SKSFK bakımından ise yeni bir tüzel kişilik meydana getirildiği söylenebilir¹³.

SKSFK'den önceki dönemde spor kulüpleri dernek statüsüne tabiydi. Bu anlamda derneğin faaliyet konusunun spor yapma olması dışında diğer derneklerden herhangi bir farkları bulunmamaktaydı. SKSFK ile birlikte spor kulüplerinin bu dernek statüsü sona ermiştir. Spor kulüpleri meri mevzuata göre yine spor faaliyetlerine katılma amacıyla kurulmaktadır. Keza yukarıda bahsettiğimiz üzere Kanun'un genel gerekçesinde de spor kulüplerinin kazanç elde etme amaçlarıyla derneklerin hukuki yapısının örtüşmeyeceği gerekçesiyle bu değişiklik yapılmıştır¹⁴.

SKSFK ile birlikte de hukuki niteliği değişen spor kulüplerinin derneklerle benzeşen birçok yönü bulunmaktadır. Örneğin; spor kulüpleri de dernekler gibi yedi gerçek ve tüzel kişinin bir araya gelmesiyle kurulabilmektedir. SKSFK'de spor kulüplerinin organlarına ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yapılmamış olup bu hususta SKSFK'de hüküm bulunmayan hallerde SKSFK m. 25 gereğince TMK ve DK hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

¹¹ “SKSFK Genel Gerekçesi”, son güncelleme 11 Kasım, 2025, <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D27/Y5/T2/DosyaKomisyonRaporunuVerdi/593136e0-731e-4727-9876-f9f2c5d4acc1.pdf>, s.8.

¹² “Resmi Gazete”, son güncelleme 11 Kasım, 2025, <https://resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220426-8.htm>.

¹³ Hatice Özdemir Kocasakal (ed.), “Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi,” içinde haz. Murat Develioğlu, 7405 Sayılı Spor Kulüpleri Ve Spor Federasyonları Kanunu Çerçevesinde Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı Ve Menajerlik Sözleşmeleri (İstanbul, Legal Yay., 2022), 6.

¹⁴ Durmuş Ali Genç, “Spor Hukuku Bakımından Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Kanunu Kapsamında Spor Kulüplerinin Değerlendirilmesi”, *Yargıtay Dergisi* 39, sy.1, (2013): 39.

Bununla birlikte spor kulübünün zorunlu organları da; genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulu olarak sayılmıştır. Bu itibarla her ne kadar kuruluş sürecinde derneklerden farklılık arz etse de bir araya gelme amacı ve yapısı itibarıyla spor kulüpleri derneklerden keskin biçimde ayrılmamıştır¹⁵. Bu husus doktrinde spor kulüplerinin derneklerden farklı bir hukuki statüye tabi tutulmaksızın bazı istisnalar öngörülerek tüzel kişiliklerinin devam edebileceği şeklinde eleştirilmiştir¹⁶. Keza derneklerden farklı bir hukuki nitelik kazandırılmak istenirken derneklere çok yakın bir belirleme yapılmıştır.

1.1.2. Yasal Düzenleme

Spor kulüplerine ilişkin mevzuata genel olarak bakıldığında ilk olarak karşımıza kulüplere ilişkin temel hukuki altyapının ve kulüplere ilişkin geniş ve ayrıntılı düzenlemelerin varolduğu SKSFK çıkmaktadır. Kanunda, saydığımız tüzel kişiliklerin amacı, kuruluşu, yapısı ve hukuki işlemlerine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Kanunun isminin özellikle spor anonim şirketlerini de düzenlediği düşünüldüğünde içeriğiyle uyumsuzluğu göze çarpmaktadır. Bunun yanısıra spor hukukuna ait tüzel kişilere ilişkin düzenlemelerin tek bir kanun çatısı altında toplanmasının yerinde olduğu kanaatindeyiz.

39623 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Tescil Yönetmeliği¹⁷, spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin tesciline ilişkin düzenlemeleri içeren ayrıntılı bir yönetmeliktir. Yönetmelikte, Kanun'da genel hükümleri işlenen hususların daha ayrıntılı ve uygulamaya yön verecek şekilde detaylandırılması yapılmıştır.

Kanun kapsamında Bakanlığa spor kulüplerini, spor anonim şirketlerini ve üst kuruluşlarını denetleme yetkisi ve görevi verilmiştir. Bakanlık tarafından yapılacak bu denetimin usul ve esasları da 41031 sayılı Spor Kulüpleri, Spor Anonim Şirketleri ve Üst Kuruluşların Denetimi Hakkında Yönetmelikte¹⁸ düzenlenmiştir.

¹⁵ Mehmet Aslan, *Spor Anonim Şirketleri* (Ankara: Seçkin Yay., 2022), 47.

¹⁶ Develioğlu, *Spor Kulüplerinin Hukuku Yapısı*, 28.

¹⁷ “Resmi Gazete”, son güncelleme 11 Kasım, 2025. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220708-17.htm>

¹⁸ “Resmi Gazete”, son güncelleme 11 Kasım, 2025. <https://resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/10/20241012-3.htm>

Spor Kulüplerinin denetlenebilmesi açısından kulüp tarafından yapılan işlemlerin şeffaf ve doğru bir şekilde kayıt altına alınması gerekmektedir. Özellikle spor kulüplerinin büyük mâli çıkmazlarda olmasının en büyük sebeplerinden biri denetimleri kayıtların sehven veya kasıtlı bir biçimde yanlış tutulmasından ötürü doğru yapılamayışıdır. Bunun önüne geçilmek amacıyla 39705 sayılı Spor Kulüpleri Tarafından Tutulacak Defter ve Kayıtlar Hakkında Yönetmelik çıkarılmıştır. Burada tutulması gereken defterler ve kayıtlar açısından detaylı belirlemeler yapılmıştır.

İleride detaylıca üzerinde duracağımız üzere SKSFK m. 20/5’de spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin borçlanma sınırlarına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. İşte bu sınırlamalardan bazı muafiyetler söz konusudur. 39902 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketlerinin Borçlanma Sınırlamalarından Muafiyetlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte düzenlenmiştir.

SKSFK m. 8’de spor kulüplerinin birleşme ve malvarlığı devrinin genel olarak usul ve esasları düzenlenmiştir. 39720 sayılı Spor Kulüpleri Birleşmesi ve Mal Varlığı Devri Yapmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’te Kanun’un sekizinci maddesinde genel olarak düzenlenen hükümlerin ayrıntılı usul ve esasları düzenlenmiştir.

Bilindiği üzere TTK m. 1527’de anonim şirketlerinin genel kurullarının elektronik ortamda yapabilmelerine ilişkin hüküm yer almaktadır. SKSFK m. 7/3’de spor kulüplerinin genel kurul ve yönetim kurulu toplantılarını elektronik ortamda yapabilecekleri öngörülmüştür. 39822 sayılı Spor Kulüplerinin Genel Kurul ve Yönetim Kurulu Toplantılarının Elektronik Ortamda Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Kanundaki yollamayla Bakanlık tarafından çıkartılmıştır. Burada yalnızca spor kulüplerinin zikredilmiş olması anonim şirketlerin zaten TTK hükümlerine tabi olduğundan bu toplantıları elektronik ortamda yapabilmeleridir.

Spor kulüplerinin kuruluşuna dair yasal düzenlemeye baktığımızda ise SKSFK m. 3 gereğince spor kulüpleri, spor faaliyetlerine katılmak amacıyla gerçek veya tüzel en az yedi kişi tarafından kurulur. Madde gereğince spor kulübü kurma başvurusu kuruluş bildirimini, tüzük ve diğer belgelerle birlikte Gençlik ve Spor Bakanlığına yapılır.

Kanundaki diğer belgelerin neler olduğunu anlamak için 08/07/2022 tarihli ve 31890 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Tescil Yönetmeliğine¹⁹ bakmak gerekmektedir. Bu doğrultuda Yönetmeliğin 5. Maddesine bakıldığında; *“kurucular tarafından imzalanmış kuruluş bildirim, kurucular tarafından her sayfası imzalanmış spor kulübü tüzüğü. spor kulübü kurucuları arasında tüzel kişiliklerin bulunması halinde, bu tüzel kişilerin unvanı ve merkezini gösterir belge ile tüzel kişiliklerin yönetim organları tarafından yetkilendirilen gerçek kişi de belirtilmek kaydıyla bu konuda alınmış kararın örneği. kurucular arasında yabancı uyrukluların bulunması halinde bunların Türkiye’de ikamet izni sahibi olduklarını gösterir belgeler. spor kulübünün kamu kurum ve kuruluşları veya eğitim kurumları bünyesinde kurulması durumunda ilgili kurum veya kuruluştan alınan izin yazısı ve kurucu üye bilgilerini içeren evrak spor kulübünün kurulacağı yer gençlik ve spor il müdürlüğüne teslim edilir”*.

Kurucular, spor kulübünün geçici yönetim kurulu üyesidirler. Tüm bu evrak ve başvuru işlemlerini onlar yürütmektedir²⁰. Spor kulübünün tüzel kişilik kazanmasıyla birlikte bu kişiler dernek üyesi niteliği kazanmaktadırlar²¹. Kimlerin spor kulübü kurucusu ve doğal olarak geçici yönetim kurulu üyesi olabileceğine dair yönetmeliğin 13. maddesinde detaylı bir belirleme yapılmıştır. Buna göre kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile; Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörizmin finansmanı, kaçakçılık, nefret ve ayrımcılık, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, fuhuş, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, şike veya teşvik primi, kanuna aykırı olarak spor müsabakalarına dayalı bahis ve şans oyunlarını oynatma, oynatılmasına yer ve imkân sağlama, reklamını yapma veya

¹⁹ “Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Tescil Yönetmeliği”, son güncelleme 11 Kasım, 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220708-17.htm> .

²⁰ Ege, *Spor Hukuku*, 199.

²¹ Ege, *Spor Hukuku*, 203.

para nakline aracılık veya SKSFK 20 nci maddesindeki spor kulübü ve spor anonim şirketlerinin bütçe ve harcama ilkelerine aykırı hareket etme suçlarından mahkûm olanların spor kulüplerindeki yönetim, denetim, disiplin ve ihtiyari diğer kurul üyelikleri, haklarındaki mahkeme kararının kesinleştiği tarihte, başkaca hiçbir işlem yahut karara gerek olmaksızın kendiliğinden sona erer. Bu sayılan suçlardan ilgililer hakkında dava açılması yeterli olmayıp yargılamanın mahkumiyetle sonuçlanması ve bu kararın kesinleşmesi gerekmektedir. Dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta ise bu kişilerin genel kurul üyesi olabilmesidir. Bu kıstaslar dışında Yönetmelik m.13/5 uyarınca spor kulübü tüzüğünde yönetim, denetim veya diğer kurul üyelerinde aranacak diğer nitelikler belirlenebilir. Örneğin; Galatasaray Spor Kulübü Tüzüğü m. 59 uyarınca kulüpte yönetim kurulu üyesi olabilmek için üye sicil kayıtlarına göre kulübe kaydoldukları tarihten başlayarak 5 yıl kıdeme sahip olunması gerekmektedir²².

Spor kulübü kurucusu olmanın bir başka şartı TMK m. 9 gereğince fiil ehliyetine sahip olmaktır. Keza hak sahibi olabilmek ve borç altına girebilmek için fiil ehliyetini haiz olmak gerekmektedir²³. Tüzel kişilerin de spor kulübü kurucusu olabilmeleri için bir engel bulunmamaktadır. Ancak TMK m. 49 bağlamında kanuna ve kuruluş belgelerine göre, gerekli organlara sahip olmak ve bu organlarca belirlenen yetkili kişi gösterilmelidir²⁴.

Başvurunun yapılmasıyla birlikte yukarıda saydığımız belgelerin doğruluğu ve eksikliği il müdürlüğü tarafından altmış gün içerisinde incelenir. Belgelerde yanlışlık veya eksiklik bulunması halinde il müdürlüğü tarafından eksiklik veya yanlışlığın tamamlanması kuruculardan istenir. Bu istemin tebliğinden başlayarak altmış gün içerisinde eksiklik veya mevzuata aykırılık giderilmezse başvuru reddedilir. Başvuruda mevzuata aykırılık veya eksiklik yok yahut da giderilmişse kulüp, spor kulüpleri siciline tescil edilir. Bu tescille birlikte spor kulübü tüzel kişilik kazanır. SKSFK'nin spor kulüplerini dernek

²² “Galatasaray Spor Kulübü Tüzüğü”, son güncelleme 11 Kasım, 2025, <https://www.galatasaray.org/s/galatasaray-spor-kulubu-tuzugu/208> , s.10.

²³ Rona Serozan, *Medeni Hukuk* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2013), 426., Ahmet Mithat Kılıçoğlu, *Medeni Hukuk* (Ankara: Turhan Kitabevi, 2016), 220., Ali Yarayan, *Medeni Hukuk Temel Bilgiler* (Ankara: Yetkin Yay., 2013), 190. Mustafa Dural ve Tufan Ögüz, *Türk Özel Hukuku* (İstanbul: Filiz Kitabevi, 2019) 47.

²⁴ Dural ve Ögüz, *Türk Özel Hukuku*, 255.

statüsünden çıkarıp ayrı bir tüzel kişilik statüsüne soktuğunu daha önce belirtmiştik. Tüzel kişiliğin kazanılması bakımından da dernekler için geçerli olan bildirim sistemi spor kulüpleri için benimsenmeyip tescil sistemine geçilmiştir. Tescil sistemi, başvuruyu incelemekle görevli merciin mevzuatta öngörülen şartların sağlandığını tespit ettikten sonra gerekli sicile tescilin gerçekleşmesiyle tüzel kişiliğin kazanıldığı sistemdir²⁵.

Spor kulüplerinin, faaliyet gösterdikleri spor dalındaki müsabakalara katılabilmeleri için SKSFK m. 4 gereğince spor dalının bağlı olduğu federasyon tarafından tescil edilmesi gerekmektedir. Bu tescilin yapılış usulü ise spor federasyonunun çıkaracağı talimatlar ile belirlenecektir. Örneğin; Türkiye Tenis Federasyonu Lisans, Tescil, Transfer Talimatına göre spor kulübünün tenis sporu dalında tescili için i- kort sisteminde “yeni kulüp başvurusu” bölümünden ön başvurularını yaptıktan sonra gençlik ve spor il müdürlüğünden alınmış faaliyet belgesi, kulübü temsile yetkili kişilerin yetki belgesi ve imza sirküleri, çalıştırdıkları en az ikinci kademe antrenörlük belgesine sahip antrenörün Sosyal Güvenlik Kurumundan alınmış son aya ait hizmet belgesi, kulüp bilgi formu ve kulüp tescil bedelinin TTF’ye yatırıldığına dair makbuzun sisteme taranıp yüklenmesiyle tescil işlemi tamamlanır²⁶. Buradaki tescil kurucu bir işlem olmayıp idari bir bildirim niteliği taşımaktadır²⁷.

Anayasa Mahkemesi 02/04/2026 tarihli E. 2022/85, K. 2025/131 numaralı kararıyla Kanun’ un 3. maddesinin (4) numaralı fıkrasında yer alan “...ve bu tescille tüzel kişilik kazanır.” ibaresini iptal etmiştir²⁸. Söz konusu kural, bir spor kulübünün hukuk alanında bir tüzel kişi olarak varlık kazanmasını, kuruluş bildiriminin ve eklerinin Bakanlık tarafından incelenip spor kulüpleri siciline tescil edilmesi şartına bağlamaktaydı.

Anayasa Mahkemesi’nin iptal gerekçesi, temelde Anayasa’nın 33. maddesinde güvence altına alınan örgütlenme özgürlüğü ve bu özgürlüğün özel bir boyutu olan “önceden izin almaksızın dernek kurma hakkı” üzerine inşa edilmiştir. AYM, spor kulüplerinin belirli

²⁵ Dural ve Öğüz, *Türk Özel Hukuku*, 240.

²⁶ “Türkiye Tenis Federasyonu Lisans, Tescil, Transfer Talimatı”, son güncelleme 11 Kasım, 2025, <https://www.ttf.org.tr/kurumsal/talimatlar> .

²⁷ Ege, *Spor Hukuku*, 203.

²⁸ AYM, E.2022/85, K.2025/131, T.17/06/2025

bir spor dalında faaliyet göstermek amacıyla bir araya gelen kişilerin oluşturduğu kolektif yapılar olduğunu ve bu yapıların tüzel kişilik kazanma sürecinin anayasal güvencelerden bağımsız düşünülmemeyeceğini vurgulamıştır. İptal edilen kural, bir oluşumun tüzel kişilik kazanmasını idarenin (Bakanlığın) belgeleri altmış gün boyunca incelemesi ve uygun bulması sonucunda gerçekleştireceği bir tescil işlemine bağlamıştır.

Bu durum, tescil işlemi tüzel kişiliğin kazanılmasında esaslı ve kurucu bir unsur haline getirerek, anayasal bir hak olan örgütlenme özgürlüğünü idari bir makamın ön onayına, yani fiilen bir izin sistemine dönüştürmüştür. AYM'ye göre, örgütlenme özgürlüğünün en temel unsurlarından biri de izin almadan örgüt kurma özgürlüğüdür; bu imkân olmadan söz konusu hakkın herhangi bir anlamı kalmayacaktır. Mahkeme, spor kulüplerinin tüzel kişiliği kazanmasının sadece belgelerin yetkili makama bildirilmesiyle (bildirim esası) değil de idarenin yapacağı inceleme sonrası vereceği bir karar (tescil) üzerine söz konusu olmasını, Anayasa'nın 13. maddesinde yer alan "Anayasa'nın sözüne uygunluk" kriterine aykırı bulmuştur. Anayasa'nın 33. maddesinin lafzı, derneklerin ve bu kapsamda spor kulüplerinin önceden izin almaksızın kurulabileceğini açıkça emretmektedir.

Sonuç olarak AYM, spor kulüplerinin tüzel kişilik kazanmasını idari bir tasarruf olan tescile tabi kılan bu ibarenin, örgütlenme özgürlüğüne Anayasa'nın sözüne aykırı bir sınırlama getirdiği gerekçesiyle iptaline karar vermiştir. Mahkeme, iptal hükmünün yaratacağı hukuksal boşluğun kamu yararını ihlal etmemesi adına, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine hükmetmiştir. Bu dokuz aylık süre içerisinde TBMM'nin iptal edilen kuralın yerine AYM'nin kararında belirttiği kriterleri karşılayan bir kural ihdas etmesi beklenmektedir.

1.1.3.Unsurları

Spor kulüpleri, unsurları bakımından derneklerle benzeşmektedir. Özel hukuk tüzel kişileri bakımından genel norm niteliği mevcut olan dernekler hukuku prensipleri spor kulüpleri açısından da uygulanacaktır. Spor kulübünün unsurlarına bakıldığında SKSFK m. 3 önem kazanmaktadır. SKSFK m. 3, " *Spor kulüpleri, spor faaliyetlerine katılmak amacıyla gerçek veya tüzel en az yedi kişi tarafından kurulur. Spor kulübü kurmak için kuruluş bildirimini, tüzük ve gerekli diğer belgelerle birlikte Bakanlığa başvuruda bulunulur...* " hükmünü âmirdir. Buradan yola çıkıldığında spor kulübünün unsurları;

spor faaliyetlerine katılma amacı (amaç unsuru), gerçek veya tüzel en az yedi kişi (kişi unsuru) ve gereken belgelerle başvuruda bulunmak (spor kulübü kurma iradesi) şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

İlk olarak amaç unsuruna bakıldığında, Spor kulüplerinde de derneklerde olduğu gibi amaç unsuru ön plandadır. Esasen spor kulübünü alelade derneklerden ayırtıran da amaç unsurudur. Burada ki söz konusu amaç spor faaliyetlerine katılmaktır. Bu amaç iktisadi bir kazanç sağlamak olmamalıdır. Buna karşın spor faaliyetlerine katılma amacını gerçekleştirme yolunda iktisadi kazanç getirici faaliyetlerde de pek tabii ki bulunabilir. Medeni hukuk bağlamında amaç unsuruna bakıldığında bağımsız bir tüzel kişilik yaratma ve bu yönde faaliyetlerde bulunma hususunda kurucuları bir araya getiren amaç, ortak amaçtır²⁹. SKSFK m. 3/5 gereğince spor kulübünün tüzüğünde spor kulübünün amacı bulunmalıdır. Fıkra kastedilen hangi spor dalında faaliyet göstermenin amaçlandığıdır. Spor kulüpleri uygulamada bu kısma “spor faaliyeti” yazılarak daha genel bir amaç gösterilip ileride kulüp bünyesinde farklı spor dallarında faaliyet gösterebilmek amaçlanmaktadır³⁰.

Yaptığımız açıklamalardan da anlaşılacağı üzere spor kulüpleri açısından spor faaliyetlerine katılma amacı hayati düzeydedir. Buradan hareketle bu unsurun ticaret hukukundaki, ultra vires (amaçla sınırlılık) ilkesiyle benzeştiği görülebilir. Bu sebeple yüzme sporunu faaliyet alanı olarak benimsemiş bir spor kulübü su topu alanında faaliyet gösteremeyecektir. Sonuç olarak amaçla sınırlılık, spor kulüpleri açısından bir hak ehliyeti sınırlaması niteliğindedir³¹.

Spor kulüplerinin unsurlarından ikincisi gerçek veya tüzel yedi kişinin spor kulübü kurma iradesiyle bir araya gelmesidir. Bu kişilerin sahip olması gereken özellikler açısından Kanun’da herhangi bir belirleme yapılmamıştır. TMK bağlamında hak ve fiil ehliyetine sahip olmaları yeterlidir.

²⁹ Bilge Öztan ve Damla Gürpınar, *Medeni Hukuk’un Temel Kavramları* (Ankara: Yetkin Yay., 2022), 355.

³⁰ Ege, *Spor Hukuku*, 198.

³¹ Ege, *Spor Hukuku*, 195.

Spor kulüplerinin unsurlarından sonuncusu ise; Yönetmeliğin beşinci maddesinde belirtilen belgelerle birlikte Bakanlığa başvuruda bulunmaktır. Bu başvuru, kuruluş iradesini yansıtmaktadır.

1.1.4. Organları

Spor kulüplerinin organları SKSFK m. 5'te düzenlenmiştir. Buna göre zorunlu organlar: genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kuruludur. Sınırlı şekilde sayılmış olmamakla beraber disiplin, divan, bilim ve sağlık, eğitim, mali, sicil, basın ve halkla ilişkiler gibi ihtiyari organların kurulabileceği de ikinci fıkrada düzenlenmiştir. İhtiyari organlar kulübün ihtiyaçlarına göre kurulabileceği gibi bu organlara zorunlu organların yetki ve sorumlulukları devredilemez. Örneğin; Galatasaray'da disiplin kurulu ve sicil kurulu; Fenerbahçe'de yüksek divan kurulu, disiplin kurulu, sicil kurulu, balotaj kurulu ve tarih, müze ve arşiv kurulu; Beşiktaş'ta divan kurulu, disiplin kurulu ve üyelik ve sicil kurulu mevcut bulunmaktadır. SKSFK m. 7 gereğince kulübün zorunlu organlarının oluşumu, toplanması, görev ve yetkileri, tutulacak defterler ile kararları hakkında TMK ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu hükümleri uygulanacaktır. Aşağıdaki bölümlerde spor kulüplerinin zorunlu organları Dernekler Kanunu, TMK ve SKSFK hükümleri göz önünde bulundurularak incelenecektir.

1.1.4.1. Genel Kurul

Tüzel kişiler, TMK m. 49 gereğince kanuna ve kuruluş belgelerine göre gerekli organlara sahip olmakla fiil ehliyeti kazanmaktadır³². Spor kulüpleri de TMK ve SKSFK m. 5 hükümleri uyarınca genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulu organlarına sahip olmakla tüzel kişilik kazanmaktadır. SKSFK m. 7/1 gereğince genel kurulun oluşumu, toplanması, görev ve yetkileri, tutulacak defterler ile kararları hakkında TMK ve Dernekler Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanacaktır.

Genel kurul, spor kulübünün en önemli organıdır. Zira üyeler oy haklarını ve seçme ve seçilme haklarını bu kurulda kullanacaktır. Öyle ki TMK m. 69 üyelerin oy kullanma haklarını güvence altına almaktadır. TMK m. 68/2 ise üyelerin dernek faaliyetlerine ve

³² Jale Akipek v. dğr., *Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku* (İstanbul: Beta Yay., 2013), 548.

yönetimine katılırken eşitlik ilkesine tabi olduklarını düzenlemektedir. Buna göre kulüp üyelerinden birine veya bir kısmına dil, ırk, renk, cinsiyet, din ve mezhep, aile, zümre ve sınıf sebeplerinden ötürü ayrımcılık yapılamaz. Üyeler kulübün faaliyetlerine ve yönetimine katılma haklarını genel kurulda oy kullanarak gerçekleştirirler. Bu oylamayı derneğe ve dolayısıyla kulübe kayıtlı tüm üyeler gerçekleştirir³³. TMK m. 80 gereğince de üyeliğe kabul ve üyelikten çıkarma hakkında son kararı verir; kulüp organlarını seçer ve kulübün başka bir organına verilmemiş olan işleri görür. Genel kurul, kulübün diğer organlarını denetler ve onları haklı sebeplerle her zaman görevden alabilir. Bununla birlikte TMK m. 73 gereğince genel kurul, spor kulübünün diğer organlarının aksine kanunen meydana gelmektedir³⁴. Ezcümle genel kurul, kulübün en yetkili karar organıdır³⁵. Ayrıca bu hükümler emredici nitelikte olduğundan kulüpler tüzüklerinde bunlara aykırı hükümler getiremezler³⁶.

Genel kurul toplantısı, olağan ve olağanüstü olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. TMK m. 62 gereğince kulübün kurulmasından sonra altı ay içinde ilk genel kurul toplantısı yapılmalıdır. Sonrakiler ise TMK m. 74/2 gereğince en geç üç yılda bir yapılmalıdır. Uygulamada spor kulüpleri genellikle yıllık olağan genel kurullar yapmaktadırlar. Önemle belirtilmelidir ki TMK m. 87 gereğince olağan genel kurul üst üste iki defa yapılmaması genel kurulun resen sona erme nedenidir. Olağanüstü genel kurul ise TMK m. 75 uyarınca yönetim kurulu veya denetim kurulunun gerekli görmesi üzerine davet ile veya kulüp üyelerinin beşte birinin yazılı talebiyle düzenlenir³⁷. Kısacası olağanüstü genel kurul önemli ve öngörülmeleyen durumlarda yapılan belli periyotlarda yapılma zorunluluğu olmayan toplantılardır. Örneğin Galatasaray Spor Kulübü, 6 Temmuz 2024

³³ Caner Taşatan, “Dernek Üyelerinin Genel Kurulda Temsilini Yasaklayan TMK m. 69/1 Hükmüne Eleştirel Bir Bakış”, *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 31, sy. 1(2023):35, erişim 25 Kasım 2025, <https://doi.org/10.15337/suhfd.1107809> .

³⁴ Ege, *Spor Hukuku*, 280.

³⁵ Jale Akipek v. dğr, *Kişiler Hukuku*, 604., Ömer Coşkun, *Derneklerde Organ ve Organlar Arasındaki İlişkiler* (Ankara: Seçkin Yay., 2023), 85.

³⁶ Ege, *Spor Hukuku*, 278.

³⁷ Jale Akipek v. dğr, *Kişiler Hukuku*, 607.

tarihinde kulübün birtakım taşınmazları hakkında hukuki işlemler yapabilmek için yetki alınması gündemiyle olağanüstü genel kurul toplantısı düzenlemiştir³⁸.

Bu bağlamda son olarak belirtilmelidir ki doktrinde spor kulüplerinin üye sayılarının çok fazla olması sebebiyle genel kurul toplantısının delegasyon sistemiyle yapılmasının kanunen hüküm altına alınmasının yerinde olacağı ileri sürülmektedir³⁹. Öyle ki Mayıs 2025 yılı itibarıyla Galatasaray Spor Kulübü'nün 20.588 üyesi bulunmaktadır⁴⁰.

1.1.4.2. Yönetim Kurulu

Spor kulübü, fiil ehliyetini yönetim kurulu vasıtasıyla kullanır⁴¹. Yönetim kurulu, kulübün günlük faaliyetlerini gerçekleştiren dışarıya karşı temsil görevini yerine getiren organdır. TMK m. 85 gereğince yönetim kurulu, derneğin yürütme ve temsil organıdır. Bu görev kanun ve kulüp tüzüğüne uygun olarak yerine getirilmelidir. Ayrıca bu görev yönetim kurulunca, üyelere birine veya bir üçüncü kişiye verilebilir. Yönetim kurulunu ise genel kurul seçecektir. SKSFK m. 5/3 gereğince genel kurulca yapılan seçimi izleyen otuz gün içinde yönetim kurulu seçilen üyelerin bilgilerine Bakanlığa vermelidir. TMK m. 84 uyarınca yönetim kurulu en az beş asil ve yedek üyeden oluşur. Kulüp tüzüğünde bu rakamlar değiştirilebilir. Uygulamada genellikle oylamada kolaylık sağlanması açısından tek sayıda yönetim kurulu üyesi belirlenmektedir. Yönetim kurulu öyle önemli bir organdır ki TMK m. 87 uyarınca tüzük gereğince yönetim kurulunun oluşturulmasının olanaksız hâle gelmesi durumunda kulüp kendiliğinden feshedilecektir. Yönetim kurulunun görevleri oldukça geniştir. Buna göre; kulübü temsil etmek, kulübün gelir ve giderlerini SKSFK hükümlerine göre hesaplayıp gelecek dönem bütçesini genel kurula sunmak, belli sınırlar dahilinde borçlanmak gibi görevleri vardır⁴².

Uygulamada genel kurul ve yönetim kurulunun fazla sayıda kişiden oluşması ve bu kişilerin aynı anda aynı fiziki ortamda olamamaları gözetilerek SKSFK m. 7/3 hükmünde

³⁸<https://www.galatasaray.org/haber/kulup/galatasaray-spor-kulubu-olaganustu-genel-kurul-toplantisi-gerceklestirildi/55746> , son güncelleme 25 Kasım, 2025.

³⁹ Ege, *Spor Hukuku*, 94.

⁴⁰ <https://www.galatasaray.org/s/uye-bilgileri-ve-uyelik-formu/161> , son güncelleme 25 Kasım, 2025.

⁴¹ Jale Akipek v. dğr, *Kişiler Hukuku*, 549.

⁴² Ege, *Spor Hukuku*, 303.

genel kurul ve yönetim kurulu toplantılarının elektronik ortamda yapılabilmelerine olanak verilmiştir. Bunun için şartlar; spor kulübünün bu amaca özgülenmiş bir internet sitesine sahip olması, üyenin bu yolda istemde bulunması, elektronik ortam araçlarının etkin katılmaya elverişliliğinin bir teknik raporla ispatlanıp bu raporun gençlik ve spor il müdürlüğüne sunulması ve oy kullananların kimliklerinin saklanmasıdır⁴³

1.1.4.3. Denetim Kurulu

SKSFK m. 5 ve TMK m. 72 gereğince spor kulübünün son zorunlu organı denetim kuruludur. Denetim kurulu, genel kurul tarafından seçilen en az üç asil ve yedek üyeden oluşur. Bu rakam tüzük hükümleriyle arttırılabilir. Denetim kurulu üyelerinin kulüp üyesi olması zorunlu değildir⁴⁴. Hatta spor kulüplerinin finansal çıkmazlara girdiği düşünüldüğünde kurul üyelerinin profesyonellerden oluşmasında fayda bulunmaktadır. Dernekler Kanunu m. 9 uyarınca derneklerin denetim usulünde iç denetim esastır. Ancak gerekli görüldüğü takdirde bağımsız denetim kuruluşlarından da denetim hizmeti alınabilir. Bu durum denetim kurulunun denetim yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacaktır⁴⁵.

Denetim kurulu, denetim görevini genel kurul yani tüm üyeler adına ifa eder. Tüm üyeler de denetim kurulundan kulübün denetlenmesini isteyebilirler. Denetim kurulu da kulüp tüzüğündeki usuller kapsamında denetim yapar. Bunun üzerine gerekli görürse TMK m. 75 gereğince yönetim kurulundan genel kurulun olağanüstü toplantıya çağrılmasını talep edebilir⁴⁶.

1.2. SPOR ANONİM ŞİRKETLERİ

Sporun yıllar içerisinde daha çok izleyici kitlesine sahip olması ve büyük ticari girişimlere konu olmasıyla bir endüstri haline gelmiştir. Ülkemiz özelinde düşünüldüğünde en çok takip edilen futbol müsabakaları yalnızca sportif bir faaliyet olmayıp birçok sektörü

⁴³ Ümit Orhan ve Emin Özkurt, *Spor Hukuku* (Ankara: Adalet Yay., 2024), 118.

⁴⁴ Ege, *Spor Hukuku*, 338.

⁴⁵ Burak Sabuncu, “Dernek Organlarının İç İlişkide Birbirlerine Karşı Hukuki Durumları”. *Ankara Barosu Dergisi* 78, sy. 1 (Nisan 2020): 155-90. <https://doi.org/10.30915/abd.742403> .

⁴⁶ Ege, *Spor Hukuku*, 341.

bünyesinde barındıran bir yapıyı oluşturmaktadır. Özellikle spor faaliyetleriyle spor kulüplerinin kazançları arasındaki doğru orantılı bağıntı göz önünde bulundurulduğunda spor kulüpleri gelirlerini artırmak amacıyla ticari ve hukuki birtakım yollar bulmaya girişmişlerdir⁴⁷. Zamanla taraftar ve takipçilerin özellikle futbol gibi takım sporlarında daha kaliteli ve pahalı sporcuları istemesi, sporcuların konforlarının sağlanması için daha donanımlı ve lüks tesislerin yapılması, taraftarların daha konforlu stadlar talep etmesi gibi giderler karşısında kulüpler büyük giderlere sahip olmaktadır. Ayrıca büyük miktardaki futbolcu sözleşme fesih bedelleri spor kulüplerinin önemli giderlerinden biridir⁴⁸. Bunların yanı sıra kötü yönetimlerin yalnızca yöneticiliklerinin devamını sağlamak için gereksiz ve büyük harcamalar yapması kulüplere gider olarak yansıtılmaktadır. Ekim 2025 itibariyle ülkemizdeki dört büyük spor kulübünün toplam borcu 71.1 milyar TL'dir⁴⁹. İşte bu giderler karşısında yeni gelir kalemleri oluşturma ihtiyacı gören kulüpler şirketleşme yoluna gitmek zorunda kalmışlardır. Zira dernek benzeri yapıda olan spor kulüplerinin ticari kazanç elde etme amacı bulunmamaktaydı. Bu durum sadece ülkemize has olmayıp özellikle Avrupa'da da kulüpler gelişen rekabet ortamı içerisinde şirketleşmek zorunda kalmışlardır. Bu bağlamda İngiltere başta olmak üzere Almanya, Fransa gibi birçok Avrupa ülkesinde kulüpler ticari kazanç sağlamak adına işletmeler kurmuş ve şirketleşme yoluna gitmişlerdir. Ülkemizde ise Malatyaspor ilk defa şirketleşme yoluna gitmiştir⁵⁰. 2025 yılı itibariyle ise Trendyol Süper Lig'deki kulüplerden 9 tanesi spor anonim şirketi şeklinde yapılanmıştır⁵¹.

⁴⁷ Nuray Ergül, "Spor Kulüplerinin Futboldaki Başarıları İle Spor Şirketlerinin Finansal Başarıları Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi". *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 35, sy. 3 (Eylül 2017): 95-125.

⁴⁸ Aydın Alber Yüce, "7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'na Göre Spor Anonim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Diğer Anonim Şirketlerle Karşılaştırılması". *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 5, sy. 2: 482-500.

⁴⁹ Son güncelleme 25 Kasım, 2025, <https://www.aa.com.tr/tr/spor/dort-buyuklerin-futbol-sirketleri-sezonun-ilk-ceyregini-2-milyar-lira-zararla-kapatti/3714894>.

⁵⁰ Serdar Demirci. "Spor Anonim Şirketleri Özelinde Sporda Şirketleşme". *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 29, sy. 50 (Haziran 2024): 299-360.

⁵¹ Son güncelleme 25 Kasım, 2025, <https://www.tff.org/default.aspx?pageID=198>.

SKSFK ile mülga olan 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu m. 24/3 sporda şirketleşmeyi düzenlemekteydi⁵². Buna göre; spor kulüpleri, profesyonel takımlarını, TTK hükümlerine göre kuracakları veya kurulmuş olan şirketlere devredebilirler veya profesyonel futbol takımlarını kiraya verebilirlerdi. Bu bağlamda kulüpler tüm şubeleri ile değil yalnızca belli bir şubenin kuracakları veya kurulmuş şirkete devredilmesiyle şirketleşebilirlerdi. Yani tamamen şirketleşme söz konusu değildi. Ancak tabii ki kulüpler alacaklarını kuracakları bu şirketlere temlik edebilirler, marka ve isim haklarını bir lisans devir sözleşmesiyle devredebilirlerdi⁵³. Bununla birlikte SKSFK’da bulunmayan bir ayırım olarak eski Kanun’da spor kulüpleri amatör ve profesyonel olarak ayrılmaktaydı. Buna göre şirketleşebilen tek tür spor kulüpleri profesyonel olanlardı. Esasen kanun koyucunun doğru bir tercihi olarak bu ayırım kaldırılmış ve tüm spor kulüplerine şirketleşebilme imkanı sağlanmıştır. Zira gelir getirici faaliyetlere profesyonel spor kulüplerinin olduğu kadar amatör spor kulüplerinin de ihtiyacı bulunmaktadır. Buna ek olarak şirketleşme bakımından faaliyet gösterilen spor dalının takım sporu olması da zorunlu değildir. Bireysel bir spor dalındaki gelir getirici faaliyetler de bir anonim şirket kapsamında yapılabilmektedir.

SKSFK, gelinen noktada spor kulüplerinin ihtiyacına cevap verecek şekilde spor anonim şirketlerini ihdas etmiştir. Bu bakımdan hukukumuzda yeni bir tüzel kişilik türü kazandırıldığı söylenebilir. SKSFK’nin ikinci kısmının ikinci bölümünde m.14 ve devamındaki maddelerde spor anonim şirketlerine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Yine 31904 sayılı Spor Anonim Şirketlerinin Esas Sözleşmesinin Asgari İçeriği, Ortaklık Yapısı, Pay Sahipliği, Sermayesi ve Organlarına İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği (Spor A.Ş Tebliği) ve 31890 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Tescil Yönetmeliği de spor anonim şirketlere ilişkin önemli hükümler içeren ikincil düzenlemelerdir. Kanun’un ikinci maddesinde spor anonim şirketi, “*Bir spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak ya da spor kulübünden bağımsız şekilde 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre kurulan ve spor faaliyetinde bulunmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran anonim şirket*” şeklinde tanımlanmıştır. Buna göre spor anonim şirketi bir spor kulübüne bağlı ya da bağımsız şekilde kurulabilmektedir. Ayrıca bu şirketin

⁵² Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 109.

⁵³ Demirci, *Sporda Şirketleşme*, 313.

anonim şirket olması ve spor faaliyetlerinde bulunmak amacıyla Bakanlıktaki Spor Anonim Şirketleri Siciline tescilinin yapılması gerekmektedir. Yine burada vurgulanmalıdır ki şirketin anonim şirket olması zorunludur. Esasen bir sermaye şirketi olarak anonim şirket tercihi yerinde olmakla birlikte Doktrinde eleştirildiği üzere limited şirket şeklinde örgütlenmeye izin verilmemesi eksikliklerdir⁵⁴.

Şirketleşmeyle birlikte kulüplerin gelir kalemleri hızla artmıştır. Yayın hakları, bonservis bedelleri, işletilen ticari işletmelerin kârları, sosyal medya reklam gelirleri yanı sıra şirketler, fan tokenler⁵⁵, NFT (Non-Fungible Token) koleksiyonları ve taraftar etkileşim uygulamaları gibi yeni nesil teknolojik gelir getirici faaliyetlerde bulunmaktadır. Son olarak şirketin halka arz edilmesi de şirketlere büyük gelir kaynağı sağlayacaktır. Şirketleşme yalnızca gelirlerin artırılması bakımından değil kulüplerin kurumsallaşması bakımından da oldukça önemlidir. Zira bu şekilde şirketlerin yöneticileri, kulüplerin aksine kulüpleri bir reklam aracı veya itibar sağlayıcı bir unvan olarak gören iş adamları değil gerçek profesyoneller olacaktır. Şirketleşme beraberinde kurumsallaşmayı da getireceğinden spor anonim şirketlerinin denetimi daha kolay hale gelerek SKSFK'nın temel amaçlarından şeffaflığı da sağlayacaktır⁵⁶.

1.2.1. Hukuki Niteliği

Spor anonim şirketi statüsünün kazanılması SKSFK m. 14'de düzenlenmiştir. Buna göre TTK'ye göre kurulan ve tüzel kişilik kazanan anonim şirketler, Bakanlık tarafından tescil edilerek spor anonim şirketi vasfını kazanacaktır. Maddede görüldüğü üzere kurulmak yerine spor anonim şirketi vasfı kazanılması ifadesi kullanılmıştır. Bunun anlamı ise Bakanlık tarafından yapılacak tescilin kurucu olmayıp yalnızca sportif faaliyetlere katılım açısından gerekli olmasıdır. Zira aşağıda detaylıca üzerinde durulacağı üzere “spor anonim şirketi” türünde bir anonim şirket türü olmayıp yalnızca kuruluşu değil faaliyeti izne tabi kılınan ve bazı hususi mâli kısıtlamalara tabi tutulmuş bir anonim şirkettir⁵⁷.

⁵⁴ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 112.

⁵⁵ GAL, FB, BJK Fan Tokenler.

⁵⁶ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 122.

⁵⁷ Hatice Özdemir Kocasakal (ed.), “Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi,” içinde haz. Sıtkı Anlam Altay, *Spor Anonim Ortaklıklarına İlişkin İlk Düşünceler*, (İstanbul, Legal Yay., 2022), 36.

Bunun doğal sonucu olarak şimdiden söylemek gerekir ki baştan spor anonim şirketi olarak kurulmak mümkün olmayıp öncelikle TTK hükümlerine göre kurulmuş bir anonim şirketin varlığı gerekmektedir. Bu durum iki aşamalı tescilin spor anonim şirketler bakımından benimsendiğini gösterir. Öncelikle anonim şirketin tüzel kişilik kazanması için gereken ticaret siciline tescil, sonrasında ise spor anonim şirketi hüviyetinin kazanılması için gereken Spor Anonim Şirketleri Siciline tescilin yapılması gereklidir. Buna göre TTK m.331 uyarınca kanunen yasaklanmamış her türlü ekonomik amaç ve konu için kurulabilen anonim şirketlerin spor anonim şirketi statüsü kazanması için konusunun yahut konularından birinin spor faaliyetlerine katılmak olması gerekmektedir⁵⁸.

SKSFK m. 14/2 gereğince şirketler, spor anonim şirketi olmak amacıyla Bakanlığa başvuruda bulunmalıdır. Bu başvuru Bakanlık tarafından otuz gün içerisinde karara bağlanacaktır. Bu aşamada mevzuata aykırılık veya eksiklik mevcut değilse tescil yapılır ve şirket, spor anonim şirketi statüsü kazanır. Ancak mevzuata aykırılık veya eksiklik mevcut ise bunların giderilmesi için şirkete otuz gün süre verilir. Bu süre içerisinde eksiklik giderilirse tescil yapılır. Giderilmezse başvuru reddedilir.

SKSFK m. 14/3'de ise spor federasyonlarının, belirli liglerde yer alabilmek için spor anonim şirketi statüsünde olma yükümlülüğü ve bu şirketler için ödenmiş sermayesi bir milyon Türk lirasından az olmamak üzere asgari sermaye zorunluluğu getirebileceği hüküm altına alınmıştır. Aynı hüküm Spor A.Ş Tebliği m. 8'de de yer almıştır. Gelgelelim ki spor federasyonları henüz bu yetkilerini kullanmamışlardır.

SKSFK m. 2'ye göre spor anonim şirketleri ya bir spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak ya da spor kulübünden bağımsız şekilde TTK'ye tabi şekilde kurulabilmektedir. İlk durumda spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak kurulacak şirkete bir veya birden fazla spor şubesinin devredilmesi yahut spor şubesinin taahhüt edilmesiyle şirketleşme sağlanabilir. İştiraktan anlaşılması gereken spor-ticaret hukuku bağlamında spor anonim şirketinde spor kulübünün pay sahibi olmasıdır. Burada önemle bahsedilmelidir ki SKSFK m. 15/2 spor kulübü ile spor anonim şirketi arasındaki

⁵⁸ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 136.

ilişkinin hakimiyet dışında bir ilişki olmasına izin vermemektedir⁵⁹. Şirketleşme için ikinci yol ise spor anonim şirketinin spor kulübünden bağımsız şekilde doğrudan kurulmasıdır. Bunun anlamı bir şirket doğrudan spor anonim şirketi olarak tescil edilebileceği gibi bir spor anonim şirketi veya spor kulübüne ait spor şubesinin devralınmasıyla kurulabilecektir⁶⁰. Unutulmamalıdır ki kişiler ister spor kulübü ister spor anonim şirketi bünyesi altında sportif faaliyet gösterebilirler. Bunun istisnası ise SKSFK m. 14/3 gereğince spor federasyonlarının ligde faaliyet gösterilebilmesinin spor anonim şirketi olma koşuluna bağlanmasıdır⁶¹.

Spor anonim şirketi statüsünün kaybedilmesine ilişkin hükümler SKSFK m. 14/4 ve 5’de düzenlenmiştir. İlk olarak spor anonim şirketinin tescili için gerekli koşulların sağlanmaması statünün kaybedilmesine yol açar. Buna göre anonim şirketin sona ermesi veya tasfiye edilmesi, işletme konuları arasından spor faaliyetlerinin çıkarılması veya amacının spor faaliyeti olmaması Bakanlık nezdindeki tescilin terkin edilmesine yol açar. İkinci olarak şirket organlarının SKSFK’ye aykırı olarak oluşturulması ve Bakanlığın yazılı ihtarına rağmen ihtar tarihinden itibaren üç ay içerisinde bu aykırılıkların giderilmemesi sicilden terkine yol açar. Son olarak spor anonim şirketinin ana sözleşmesindeki spor faaliyetlerinden hiçbirine katılım göstermemesi ve bu durumun izinsiz ve mazeretsiz üst üste üç yıl sürmesi durumunda sicilden terkine yol açar.

Bu başlıkta açıklanması gereken bir diğer husus SKSFK m. 14/5 spor anonim şirketleri faaliyete bulunacakları spor dalını ilgili spor federasyonuna tescil ettirmek zorundalardır. Esasen bu husus spor anonim şirketi olmanın bir unsuru değil yalnızca spor faaliyetlerine katılabilmenin önkoşuludur. Sonuç olarak bir spor anonim şirketinin belirli bir spor dalında faaliyet gösterebilmesi için ticaret sicilindeki kurucu tescil, Bakanlık nezdindeki spor anonim şirketleri siciline tescil ve son olarak da spor federasyonlarında yapılan spor dalı tescili olmak üzere üç tescil yaptırması gerekmektedir.

⁵⁹ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 142.

⁶⁰ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 140.

⁶¹ Altay, “Spor Anonim Ortaklıklarına İlişkin İlk Düşünceler”, 38.

Son olarak SKSFK geçici m. 1 yürürlük tarihi 26/04/2022'den önce kurulmuş anonim şirketler yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde Kanun'un getirdiği gerekli şartları sağlamalıdır.

1.2.2. Yasal Düzenleme

Spor anonim şirketleri, SKSFK m. 2/1/i 'ye göre TTK'ye göre kurulmaktadır. TTK m. 329'a göre anonim şirket, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan, borçlarından dolayı yalnız malvarlığıyla sorumlu bulunan şirkettir. Türk hukukunda şirketler bakımından numerus clausus ilkesi geçerlidir⁶². Buna göre kanunda sayılanlar dışında bir şirket türünün oluşturulması mümkün değildir. Spor anonim şirketleri, yukarıda bahsedildiği üzere bir anonim şirket türü değildir. Zira spor anonim şirketlerinin diğer anonim şirketlerden farklılaşan yapısal özellikleri bulunmamaktadır. Anonim şirketler kanunen yasaklanmamış olmak kaydıyla her türlü alanda faaliyet gösterebilir. Spor anonim şirketler ise faaliyet gösterdikleri alan ve kendilerine getirilmiş bazı kısıtlamalar ayrışma göstermektedir.

Spor anonim şirketlerinin tabi olacağı mevzuat bakımından ise gerek Kanun'da gerekse alt düzenlemelerde belirlemeler yapılmıştır. SKSFK m. 1/3 ve m. 25 birlikte değerlendirildiğinde spor anonim şirketlerinin tabi olacağı mevzuat bakımından şu şekilde bir tablo karşımıza çıkmaktadır: Halka açık ve halka kapalı spor anonim şirketlerine öncelikle SKSFK hükümleri uygulanacaktır. Halka kapalı spor anonim şirketleri bakımından SKSFK'da hüküm bulunmayan hallerde TTK hükümleri uygulanacaktır. Halka açık spor anonim şirketlerine ise öncelikle SKSFK hükümleri, aynı konuda hüküm bulunmayan yahut SKSFK'den ayrılan konularda 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uygulanacaktır. Doktrinde bu düzenlemeler yapılırken SKSFK'nin şirketler hukukunun genel prensiplerinden ayrılmasının olumsuz etkiler yaratacağına dair görüşler bulunmaktadır. Buna göre spor anonim şirketler düzenlenirken kanun koyucu mali sürdürülebilirliği ve şeffaflığı sağlamak adına kısıtlayıcı bir yaklaşımla bu kurumu ihdas etmiştir. Oysa ki TTK'nin anonim şirketlere ilişkin hükümleriyle de spor anonim şirketlerinin mali sürdürülebilirliğinin sağlanmasının mümkün olduğu ifade edilmektedir. Geline nokta spor anonim şirketlerine ilişkin olarak gerek yargısal

⁶² Rıza Ayhan v.dğr., *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (Ankara: Yetkin Yay., 2023), 112.

bakımdan gerek akademik bakımdan şirketler hukukunun genel birikiminden yararlanılamadığından dem vurulmaktadır⁶³.

1.2.3. Unsurları

Spor anonim şirketlerinin diğer anonim şirketlerden temel anlamda farklı olmadığını yukarıda anlatmıştık. Bu bağlamda unsurlar bakımından da anonim şirketlerden farklılık göstermemektedir⁶⁴. Yalnızca unsurların içeriği bakımından özellik arz eden bazı hususlar var olup bunlar aşağıda açıklanacaktır.

Anonim şirketin unsurları; kişi, konu ve amaç, sermaye, sınırlı sorumluluk ve ticaret unvanıdır⁶⁵.

Kişi unsuruna baktığımız zaman TTK m. 338 kapsamında spor anonim şirketleri gerçek veya tüzel, bir ya da birden fazla kişi tarafından kurulabilir ve pay sahibi olabilir. Bu pay sahipleri arasında spor kulübü olması durumunda SKSFK m. 15/2 gereğince spor kulübü, spor anonim şirketi üzerinde hakimiyet sahibi olmalıdır⁶⁶. Spor anonim şirketinde pay sahibi olan kişilerin yabancı olup olmaması da önem arz etmemektedir⁶⁷.

Amaç unsurunda ise TTK m. 331 gereğince anonim şirketler kanunen yasaklanmamış her türlü ekonomik amaç ve konular için kurulabilir. SKSFK m. 2’de ise spor anonim şirketlerinin amacının spor faaliyetinde bulunmak olduğu hükme bağlanmıştır. Spor faaliyetinin tanımı ise yine aynı maddede yapılmıştır. Spor faaliyeti, Bakanlık veya spor federasyonları tarafından düzenlenen ya da izin verilen spor müsabaka ve yarışmaları ile bunların hazırlık ve eğitim çalışmalarını ifade etmektedir. Spor anonim şirketinin tek amacı bu olmayabileceği gibi farklı amaçları da olabilmektedir. Zira anonim şirketlerin amacı ticari kazanç getirici faaliyetlerde bulunmaktır⁶⁸. Sonuç olarak spor anonim şirketinin amacı spor faaliyetleri sonucunda ticari kazanç elde etmektir⁶⁹. Anonim şirketi

⁶³ Altay, “Spor Anonim Ortaklıklarına İlişkin İlk Düşünceler”, 37.

⁶⁴ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 123.

⁶⁵ Bahtiyar, M. (2015), *Ortaklıklar Hukuku*. İstanbul: Beta Yayıncılık. s.104.

⁶⁶ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 123.

⁶⁷ Hasan Pulaşlı, *Şirketler Hukuku Genel Esaslar* (Ankara: Adalet Yay., 2022):275.

⁶⁸ Soner Altaş, *Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketler* (Ankara: Seçkin Yay., 2022): 48.

⁶⁹ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 125.

konusu, şirketin hedeflediği amaca ulaşmak için gösterdiği faaliyetler⁷⁰. Spor anonim şirketinin konusu ise spor faaliyeti yürütmektir.

Spor anonim şirketinin bir diğer unsuru sermayedir. 25/11/2023 tarihli ve 32380 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7887 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca, 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, anonim şirketlerde asgari sermaye tutarı 50.000 TL'den 250.000 TL'ye çıkarılmıştır. SKSFK, spor anonim şirketlerine ilişkin asgari sermaye zorunluluğu getirmemişken Spor A.Ş. Tebliği m. 8'de asgari sermaye olarak bir milyon TL öngörülmüştür. Bu hükmün spor anonim şirketleri hakkında SKSFK'de hüküm bulunmayan hallerde TTK'nin uygulanacağına dair 25. maddesine açıkça aykırı olduğu doktrinde ifade edilmektedir⁷¹. Bu hüküm ayrıca sporda şirketleşmeyi hedefleyen bir kanunun amacıyla bağdaşmayacaktır. Özellikle daha düşük bütçe ve gelire sahip kulüpler bu sermayeyi temin etmekte güçlük çekebilir.

Spor anonim şirketinin bir başka unsuru sınırlı sorumluluktur. Esasen TTK m. 329 gereğince anonim şirketlerin doğal bir unsuru olan sınırlı sorumluluk, ortakların şirketin borçlarından sorumlu olmayıp yalnızca şirkete karşı taahhüt ettikleri sermayeyle sınırlı olarak sorumlu olmalarıdır⁷².

Spor anonim şirketinin bir başka unsuru ticaret unvanıdır. Ticaret unvanı, tacirin ticari işlerinde kullandığı isimdir⁷³. TTK m. 43'e göre anonim şirketlerin ticaret unvanlarında şirket türü ve işletme konusu bulunmalıdır⁷⁴. Spor A.Ş. Tebliği m. 5/1, a'da spor anonim şirketinin ticaret unvanında spor, sportif veya belirli bir spor dalını tanımlayacak ibarelerden biri ya da birkaçı bulunmak zorundadır. Bu hüküm kanun maddesinin açıklaması ve devamı niteliğinde düşünülebilir. Ticaret şirketleri işlerinde ticaret unvanlarını kullanmak zorundadırlar⁷⁵. Spor anonim şirketlerinin sportif faaliyetleri ticari iş olduğundan sportif faaliyetlerde bulunurken de ticaret unvanlarını kullanmalıdırlar.

⁷⁰ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku*, 266.

⁷¹ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 127.

⁷² Pulaşlı, *Şirketler Hukuku*, 265.

⁷³ Ayhan v.dğr., *Şirketler Hukuku*, 191.

⁷⁴ Altaş, *Anonim Şirketler*, 91.

⁷⁵ Altaş, *Anonim Şirketler*, 91.

Zira sportif faaliyetler, spor anonim şirketleri için ticari iştir⁷⁶. Burada önemle belirtilmelidir ki spor kulübünün ismiyle ticaret unvanının aynı olma zorunluluğu bulunmamaktadır⁷⁷.

Spor anonim şirketinin son unsuru ise Tescil Yönetmeliği m. 21’de ve Spor A.Ş Tebliği m. 5/1, c’de esas sözleşmede zorunlu olarak bulunması gereken spor faaliyetlerinde kullanacağı renk, amblem ve benzeri diğer ayırıcı işaretleri tanımlayan ibarelerdir. Şirketin bu ibareleri kullanması zorunludur.

1.2.4. Organları

Bir sermaye ortaklığı olan anonim şirketlerde aslanan iki organ bulunmaktadır. Anonim şirketin organıyla ifade edilmek istenen gerçek veya tüzel kişilerden oluşan kurullardır⁷⁸. Bunlardan ilki karar organı olan genel kurul, ikincisi ise idare ve temsil organı olan yönetim kuruludur⁷⁹. TTK’ye paralel olarak SKSFK’de de spor anonim şirketleri bakımından yönetim kurulu ve genel kurul zorunlu kılınmıştır.

1.2.4.1. Yönetim Kurulu

TTK m. 359 ve SKSFK m. 16 gereğince şirkette yönetim ve temsil faaliyetlerini sağlamak üzere esas sözleşmeyle atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş bir yönetim kurulu bulunmaktadır. TTK m. 365 gereği yönetim kurulu şirketi hak sahibi yapmaya ve borç altına sokmaya yetkilidir. Yönetim kurulu spor anonim şirketleri bakımından zorunlu organ niteliğinde olduğundan kuruluştaki varolmadığı takdirde şirket tüzel kişilik kazanmayacaktır. Yine şirket kurulduktan sonra herhangi bir sebeple yönetim kurulu organ vasfını yitirirse şirketin feshine mahkeme karar verecektir⁸⁰.

⁷⁶ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 131.

⁷⁷ Demirci, *Sporda Şirketleşme*, 329.

⁷⁸ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku*, 307.

⁷⁹ Reha Poroy v.dğr., *Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2019), 358.

⁸⁰ Kübra Ercoşkun Şenol, “Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Toplantıları”. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 19, sy. 2(2013): 1693-1723. erişim 25 Kasım 2025, https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruhad/issue/48280/621278#article_cite .

Şirket yönetim kurulu üyeleri tam ehliyetli olmalıdır. Bunun dışında şirkette pay sahibi olup olmamaları önemsizdir. TTK m. 363'teki yönetim kurulu üyeliğinin sona erme halleri dışında SKSFK m. 5/4'te bazı suçlardan hüküm giymeme ve m. 5/5'te ilgili disiplin kurulları tarafından hak yoksunluğuna mahkum edilmeme bakımından kısıtlamalar getirilmiştir. Bunların dışında yönetim kurulu üyesi olunabilmesi için esas sözleşmeyle şartlar öngörülebilir. Örneğin; Galatasaray Sportif A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 13 gereğince yönetim kurulunun onbir üyesinin A grubu paydaşlar tarafından gösterilecek adaylar arasından seçilmesi öngörülmüştür⁸¹.

SKSFK m. 16/4'de spor anonim şirketi yönetim kurulu üyelerine ilişkin rekabet yasağı öngörülmüştür. Buna göre kulüp ve şirket yönetiminde yer alanlar aynı spor dalında ve aynı ligde faaliyet gösteren başka bir kulüp veya şirketin yönetiminde aynı anda görev alamayacaktır. Diğer bir deyişle bir spor kulübü veya spor anonim şirketinin yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri aynı ligde yer alan bir başka spor kulübü veya spor anonim şirketinde faaliyet gösteremeyecektir. Esasen aynı ligde yer alan spor kulüpleri doğal olarak aynı spor dalında olacağından bu ifadenin gerekli olmadığı kanaatindeyiz⁸².

Spor anonim şirketi yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin hukuki sorumluluklarından bahsetmek gerekirse SKSFK'nin "*Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin bütçe ve harcama ilkeleri*" başlıklı 20. maddesinde yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin sorumlulukları düzenlenmiştir. Maddenin 13. fıkrasının ilk bölümünde spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticilerinin; mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal etmeleri durumunda kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı verdikleri zararlardan müteselsilen sorumlu oldukları ifade edilmiştir. Bununla birlikte maddenin ikinci bölümünde belirlenen kişilerin borçlanma, alacağın temliki yasaklarına ve kulüp veya şirket adına yapılacak ödeme ve tahsilatlarda belirlenen usule uymadıkları takdirde kusursuz olarak sorumlu tutulacaklarına ilişkin hüküm ihdas edilmiştir. Ayrıca 47. maddede bu kişilerin

⁸¹ "Galatasaray Sportif A.Ş. Esas Sözleşme", son güncelleme 25 Kasım, 2025 <https://www.kap.org.tr/tr/ek-indir/4028328c8563fccc0185876959e54309>.

⁸² Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 206.

belirlenen yükümlülüklerini ihlal etmeleri halinde cezai müeyyideyle cezalandırılacakları belirtilmiştir.

1.2.4.2. Genel Kurul

Spor anonim şirketinin diğer zorunlu organı tüm pay sahiplerinden oluşan genel kuruldur⁸³. Genel kurul, spor anonim şirketinin karar organıdır. Bu işleviyle genel kurul hakim organ olup arizi (devamlı olmayan) bir organdır⁸⁴. Her yıl hesap döneminin sona ermesinden itibaren üç ay içinde toplanması gereken olağan genel kurul ve anonim şirketin işleri gerektirdikçe toplanan olağanüstü genel kurul olmak üzere iki tür genel kurul vardır. Olağanüstü genel kurulun yapılabilmesi için zorunlu ve ivedi sebeplerin çıkması gerekmektedir⁸⁵. Örneğin; Galatasaray Sportif A.Ş., 27.03.2024 tarihinde kayıtlı sermaye tavanının artırılması için olağanüstü genel kurul toplantısı düzenlemiştir⁸⁶. TTK m. 407 gereğince pay sahipleri şirket işlerine ilişkin haklarını genel kurulda kullanacaktır. Bu hakları kullanırken önceden ilan edilmiş ve TTK m. 414'e uygun şekilde pay sahiplerine bildirilmiş olan gündeme uygun olarak genel kurul toplanır ve kararlar alır⁸⁷. Buna göre önce gündem maddeleri hakkında açıklamalar yapılır sonrasında paysahipleri oy kullanır⁸⁸. Paysahipleri oy kullanma haklarını bizzat kullanabilecekleri gibi temsilci aracılığıyla da kullanabilir.

SKSFK'de genel kurulla ilgili ayrıca bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Bu halde SKSFK m. 25 gereği TTK'nin genel kurula ilişkin hükümleri uygulanacaktır. Bunun dışında SKSFK bazı hallerde TTK'den farklı olarak karar almak için daha ağır nisaplar öngörmüştür. Ağırlaştırılmış nisaplar daha çok şirketle ilgili alınacak mali kararlara ilişkin olup aşağıdaki bölümlerde bu haller detaylıca incelenecektir.

⁸³ Altaş, *Anonim Şirketler*, 111.

⁸⁴ Pulaşlı, *Şirketler Hukuku*, 308

⁸⁵ Altaş, *Anonim Şirketler*, 115.

⁸⁶ "Galatasaray Sportif A.Ş. Olağanüstü Genel Kurulu", son güncelleme 25 Kasım, 2025 <https://www.galatasaray.org/haber/gs-sportif-a-s/sirketimizin-olaganustu-genel-kurul-toplantisina-cagri/55115> .

⁸⁷ Emre Kalender, "Anonim Şirket Genel Kurul Toplantı Gündemindeki Bir Konunun Görüşülmemesi Mümkün Müdür?". *Kırıkkale Hukuk Mecmuası* 2, sy. 2 (Ekim 2022): 527-42.

⁸⁸ Poroy v.dğr., *Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku*, 358.

2. BÖLÜM

SPOR HUKUKUNDA ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİNDE MALİ YAPI VE DENETİM

2.1. MALİ YAPI

2.1.1. Temel Mali İlkeler

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin en büyük ve Kanun'un getiriliş amacını da oluşturan sorunu mali düzensizliktir. SKSFK m. 18'de kulüp ve şirketlerin tüm mâli işlemlerinde uyması gereken temel mâli ilkeler belirlenmiştir. Bu ilkeler bir temenniden ziyade yönetimlerin finansal iş ve işlemlerini yaparken her zaman göz önünde bulundurması gereken kurallardır. Madde gerekçesinde de kulüp ve şirketlerin; Ekonomik ve mali kapasitelerini geliştirerek şeffaflıklarını ve güvenilirliklerini artırmak; sporculara, kamu kurum ve kuruluşlarına, spor kulüplerine ve diğer kişilere karşı olan yükümlülüklerini zamanında yerine getirip alacaklıların korunmasına gereken özeni göstermek; muhasebe süreçlerine disiplin ve rasyonellik kazandırmak; gelirlerini esas alan bir idari ve mali yapı kurup bunu sürdürmek; uzun vadeli sportif yatırımları teşvik etmek ve sporun uzun vadeli sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla faaliyet yürütmek zorunda oldukları ifade edilmiştir.

2.1.1.1. Şeffaflık ve Güvenilirlik İlkesi

Temel ilkelerden ilki kulüp ve şirketlerin; ekonomik ve mali imkânlarını geliştirmek suretiyle şeffaflık ve güvenilirliklerini artırmak için çaba göstermeleri olarak belirtilmiştir. Ticaret hukukunun şirketlere hâkim olan ilkelerinden biri de kurumsal yönetim ilkesidir. Kurumsal yönetim, anonim şirketin en iyi şekilde yönetilmesi ve denetlenmesidir⁸⁹. Kurumsal yönetim çatısı altında bulunan şeffaflık ve güvenilirlik ilkesi hem TTK hem SPK tarafından çıkarılan 28871 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği hem de TMK'de kendisine yer bulmuştur. Bu bağlamda TTK m. 515, şirketin finansal tablolarının gerçeğe uygun, şeffaf ve güvenilir bir biçimde çıkarılmasını emretmektedir. SPK Kurumsal Yönetim Tebliği EK-1'de yer alan "Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık"

⁸⁹ Poroy v.dğr., *Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku*, 289.

başlığı altında yatırımcıların internet sitesi üzerinden detaylı bir şekilde bilgilendirilmeleri gerektiği belirtilmiştir⁹⁰. Spor kulüpleriyle benzeşen dernekler bakımından ise TMK m. 58, dernek tüzüğünde gösterilmesi zorunlu bilgileri belirtmiştir. Tüm bu hükümler ve SKSFK'nin açık hükmü birlikte değerlendirildiğinde spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri kurumsal yönetim ilkelerinden biri olan şeffaflığı tüm işlemlerinde sağlamalıdır. Özellikle yayınlamak zorunda oldukları finansal tablolar ve mâli bilançoları yayınlarken şeffaf ve finansal gerçekliğe uygun şekilde davranılmalıdır.

2.1.1.2. Özenli Davranma İlkesi

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri gerek transfer sözleşmesi, stad kiralama sözleşmesi gibi spora dair yaptığı anlaşmalarda gerekse de spor anonim şirketlerinin yaptığı diğer ticari anlaşmalarda edimlerini yerine getirirken gerekse de yükümlü olunan vergi ve benzeri mali yükümlülükleri yerine getirirken SKSFK m. 18/1,b gereğince süresi içinde yerine getirmek için gerekli özeni göstermelidir. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri uygulamada görüldüğü üzere altına girdiği mâli yükümlülükleri yerine getiremediği takdirde dengesiz borçlanma ve alacağın temliki yoluna gitmektedir. Bu durumda kulüpler finansal çıkmaza girmektedir. İşte bu olumsuzlukları düşünerek kulüp ve şirketlerin sağlıklı şekilde borçlanma ve alacağın temliki sarmalına girmelerini engellemek için borçlarını yerine getirirken özenli davranmalarını emretmiştir⁹¹.

2.1.1.3. Denk Bütçe İlkesi

SKSFK m. 18'deki temel mâli ilkelerin getirilmesinde UEFA'nın belirlediği ve kulüplere uygulamaları yönünde çağrı yaptığı FFP (Financial Fair Play) önem arz etmektedir. Bu bağlamda UEFA Club Licensing and Financial Sustainability Regulations, FFP

⁹⁰ Mehmet Yavuz, "Türk Hukukunda Anonim Şirketlere Hâkim Olan Temel İlkeler," *Gümrük ve Ticaret Dergisi* 6, sy. 18 (2019): 12–27.

⁹¹ Hatice Özdemir Kocasakal (ed.), "Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi," içinde haz. Serdar Yıldız, *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Çerçevesinde Kulüplerin Finansal Disiplini* (İstanbul, Legal Yay., 2022), 126-127.

kurallarını düzenlemektedir⁹². Bu kurallar kulüpler arasındaki finansal rekabetin *fair play* zemininde olması gerektiğini ifade etmektedir. Bunun da en büyük sağlayıcı unsuru şüphesiz denk bütçedir. Denk bütçe, SKSFK m. 2/1,e’de gelirleri giderlerine eşit olan bütçe şeklinde tanımlanmıştır. Bunun anlamı spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri mâli işlemlerini yaparken giderlerini ve gelirlerini orantılı tutmaya çalışmalıdırlar.

UEFA FFP Komitesi, denk bütçe şartının sağlanması amacıyla bir kulübün gelirleriyle giderlerinin toplamının eşit olduğu nokta olan başabaş noktasından sonra kulübün kâra geçmesini hedeflemektedir⁹³. UEFA CLFSR m. 88’e göre lisans sahibinin futbol kazançları kuralına uygun sayılması için mümkün olan en yüksek toplam futbol kazançları açığı olan kabul edilebilir sapma, 5 milyon avrodur⁹⁴. Bu bağlamda UEFA FFP Kriterleri m. 58’de başabaş noktası hesaplanırken hesaba katılacak gelir ve giderler sıralanmıştır⁹⁵. UEFA Club Financial Control Body (CFCB), 2022 yılında denk bütçe kriterlerine uymayan Avrupa’nın ve Türkiye’nin en büyük kulüplerinin de aralarında bulunduğu sekiz kulüple yapılandırma anlaşması imzalayıp UEFA nezdindeki müsabaka katılım alacaklarına tedbir koymuştur⁹⁶.

Esasen denk bütçe ilkesinin etkisinin SKSFK’nin genel gerekçesinden de anlaşılacağı Kanun’un tümünde görmek mümkündür. Zira ilkenin bütüncül amacı kulüp ve şirketlerin mâli darboğaza girmelerini engellemektir. Ticari hayatın gerçeklerinden uzak olan bu kuralın özellikle spor ekonomisi gibi öngörülebilirliğin pek olmadığı ve sportif başarı gibi farklı etkenlerin rol oynadığı bir sektörde uygulanabilirliğinin olmadığını ifade etmekteyiz. Zira kulüp yöneticileri, yönetimde kalma saikiyle kulübü gelirleriyle

⁹²Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://documents.uefa.com/r/UEFA-Club-Licensing-and-Financial-Sustainability-Regulations-2024-Online>

⁹³Hakan Kara ve Ayşe Necef Yereli, “Finansal Fair Play Mali Uygulamaları ve Borsada İşlem Gören Türk Futbol Kulüplerinin Piyasa Değeri Üzerindeki Etkisi,” *Izmir Democracy University Social Sciences Journal* 5, sy. 1 (2022): 57–78.

⁹⁴Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://documents.uefa.com/r/UEFA-Club-Licensing-and-Financial-Sustainability-Regulations-2024/Article-88-Acceptable-deviation-Online>

⁹⁵Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://documents.uefa.com/r/UEFA-Club-Licensing-and-Financial-Sustainability-Regulations-2023-Online>

⁹⁶Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.aa.com.tr/tr/dunyadan-spor/uefa-finansal-fair-play-kurallarına-uymayan-8-kuluple-yapilandirma-anlasmasi-imzaladi/2675575>

orantısız şekilde borçlandırmaktadır. SKSFK bu durumu göz önüne alarak spor federasyonlarına talimatlarla denk bütçeye ilişkin esasları belirleme görevini vermiştir. Bu talimatlar SKSFK hükümlerine aykırı olmayacaktır⁹⁷. Spor federasyonları tarafından hazırlanan bu talimatlarda denk bütçe esasları belirlenecektir. Denk bütçe esasına uyulup uyulmadığı spor federasyonları tarafından denetlenecektir. Denetim sonucunda SKSFK genel gerekçesi uyarınca yaptırım uygulama yetkisi ilgili spor federasyonundadır. Ayrıca denk bütçe esasına uygun davranılmaması halinde SKSFK m. 47 vd. hükümlerince yöneticilerin sorumluluğuna da gidilebilecektir. Spor federasyonları bu esasları belirlerken ilgili spor dalının somut gerçekliğinden uzaklaşmadan sapmaya ilişkin düzenlemeler de yapmalıdır. Zira enflasyon ve öngörülemez durumların hesaba katılarak spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için denk bütçeden sapma limiti belirlenmelidir. Nitekim, Türkiye Basketbol Federasyonu (TBF), Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Mali Denetim ve Lisans Talimatı m. 8’de kabul edilebilir zarar olarak net gelirlerin %10’unu belirlemiştir⁹⁸.

2.1.1.4. Sürdürülebilirlik İlkesi

Sürdürülebilirlik, şirketler hukuku özelinde şirketlerin faaliyet gösterirken sebep oldukları çevresel ve sosyal etkileri göz önüne alarak farklı bir organizasyon oluşturup uzun vadeli katma değer üretme serüvenidir⁹⁹. Doktrinde karşımıza çıkan bir başka tanıma göre ise sporda sürdürülebilirlik, spor tesislerinin insanların mutluluğu ve yaşam kaliteleri için kullanılarak sürekli olarak sürdürülebilecek organizasyonlar oluşturulmasıdır¹⁰⁰. Sürdürülebilirlik deyince ilk akla gelenin konunun çevresel bağlamı olmasına rağmen sürdürülebilirlik çok boyutlu bir kavramdır. Sürdürülebilirlik, ekonomik ve ticari boyutu olan bir konudur. Zira şirketler, bilinçlenen tüketici kitleleri

⁹⁷ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 195.

⁹⁸Son güncelleme 25 Kasım, 2025. https://www.tbf.org.tr/sitefiny-tbf-media/dokuman/38B10538F7714D78997426A2B3371952_spor-kulupler-ve-spor-anonim-sirketler-mal-denetim-ve-lisans-talimat.pdf

⁹⁹ Hatice Kübra Kandemir, “Sürdürülebilir Şirketler ve Hukuki Çerçevesi,” *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 20, sy. 41 (2021): 853–876, <https://doi.org/10.46928/iticusbe.949544>.

¹⁰⁰Aydın Serpil Ayas ve Umut Can Aydın, “Sporda Kurumsal Sürdürülebilirlik ve ERP Sistemi (Fenerbahçe Spor Kulübü Örneği),” *Spormetre – Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 14, sy. 2 (2016): 153–162, https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000292.

karşısında ürün ve hizmetlerini daha çok pazarlayabilmek için üretimlerinin sürdürülebilir olduğunu ifade etmektedirler. Zira sürdürülebilirlik şirketlerin rakipleri karşısında farklı olmayı ve daha kalıcı olmalarını sağlamaktadır¹⁰¹. Özellikle SKSFK kapsamında sürdürülebilirlikten anlaşılması gereken daha çok kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde finansal sürdürülebilirliktir. Keza bunu sağlamak adına TFF Kulüp Lisans ve Finansal Sürdürülebilirlik Talimatı çıkartılmıştır.

Hukukumuzda sürdürülebilirlik genel anlamda bir temenni olarak mevzuatta yer almaktadır. Bunun karşısında SKSFK m.18/1-ç hükmü, sporun sürdürülebilirliğini sağlamayı ve korumak amacıyla faaliyetlerde bulunmayı ve bu kapsamda uzun vadeli sportif yatırımları özendirmeyi zorunlu kılmıştır. Bu bağlamda kulüp ve şirketler sporda sürdürülebilirliği arttırmak zorundadırlar. Sporda sürdürülebilirliğin artması hem izleyici hem de aktif sporcu olarak spora katılımı artırmaktadır. Birçok kulüp günümüzde sürdürülebilirliklerini artırmak adına adımlar atmaktadır. Bu minvalde örneğin; Fenerbahçe Yelken Kulübü, çevresel sürdürülebilirliği artırmak adına eğitimlerinde kullandıkları benzinli motorları elektrikli motorla değiştirmiştir¹⁰².

2.1.2 Gelir Ve Giderler

Spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin gelir ve giderleri bir bütün halinde SKSFK m. 19'da düzenlenmiştir. Bu sayım detaylı olmakla birlikte kulüp ve şirketlere yol gösterici niteliktedir. Madde kapsamında sayılan gelir ve giderler tahdidi şekilde sayılmış olmayıp bunların dışında gelir ve giderlerin olması mümkündür. Aşağıda kulüplerin başlıca gelir ve gider kalemleri açıklanacaktır. Açıklanan gelir ve giderlerin ayrıntılı şekilde incelenebilmesi doğru ve gerçekçi finansal raporlama ve bağımsız denetime bağlıdır. SPKk m. 14 bu konuda borsaya kote şirketlere yükümlülük yüklemiştir. Bu konuya ilişkin daha ayrıntılı değerlendirmeler tekrara düşmemek adına tezimizin denetime ilişkin kısmında incelenecektir.

¹⁰¹Nevin Aydın, "Sürdürülebilir Şirket Olmanın Faydaları," *Reforma* 3, sy. 75 (2017): 15–21.

¹⁰²Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.fenerbahce.org/haberler/yelken/2023/1/fenerbahce-dogus-yelken-subemizden-cevresel-surdurulebilirlik-adina-onemli-adimlar> .

2.1.2.1.Gelirleri

Spor kulübü ve spor anonim şirketlerinin gelirleri SKSFK m. 19/1’de düzenlenmiştir. Burada ayrıntılı biçimde kulüp ve şirketin gelir kaynakları belirtilmiştir¹⁰³. Madde kapsamında bahsedilen ilk gelir kalemi üye aidatlarıdır. Üyelik aidatları uygulamada yıllık olarak tek seferlik toplanmaktadır. Bu miktar 2025 yılı için Galatasaray Spor Kulübünde 2.000,00 TL¹⁰⁴, Fenerbahçe Spor Kulübünde 1.000,00 TL¹⁰⁵ ve Beşiktaş Jimnastik Kulübünde ise 720,00 TL’dir¹⁰⁶.

Spor kulüpleri, ulaşabilecekleri geniş kitleler dolayısıyla güçlü bir iletişim ağına sahiptirler. Bu sebeple özellikle büyük şirketler tanınırlıklarını arttırmak adına spor kulüplerine sponsor olmaktadır. Spor kulüpleri ise buradan elde ettiği gelirlerde vergi indirimine tabi olduklarından bu anlaşmalar onlar için de oldukça kazançlıdır. Sponsorlukta karşılıklı bir fayda ilişkisi mevcuttur. Sponsor, desteklenenin yani spor

¹⁰³ “(1) Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, tüzüklerinde veya esas sözleşmelerinde belirtilen amaçlarını ve bu Kanunda yer alan görevlerini gerçekleştirmek için aşağıdaki gelir kaynaklarından yararlanır: a) Üye aidatları b) Sponsorluk gelirleri c) Sporcu transferlerinden alınan ücretler ç) Sporcu yetiştirme tazminatları d) Sporcu eğitimi, kurs ve benzeri ücretler e) Faaliyetlere katılım bedelleri f) Müsabaka hâsılatları g) Yayın gelirleri ğ) Sahibi veya ortağı olduğu şirketler ile işletmelerden elde edilen gelirler h) Toplantı ve benzeri faaliyetlere ilişkin gelirler ı) Reklam gelirleri i) Kira gelirleri j) Spor müsabakalarına dayalı bahis ve şans oyunlarından elde edilen isim hakkı gelirleri k) Bağış ve yardımlar l) Spor dışı faaliyetlere ait gelirler m) Finansman gelirleri n) Öz sermaye katkıları o) Diğer benzeri gelirler”

¹⁰⁴ “Galatasaray Spor Kulübü Aidat Ücretleri”, son güncelleme 25 Kasım, 2025, <https://www.galatasaray.org/s/uye-bilgileri-ve-uyelik-formu/161#:~:text=%C3%9Cye%20Bilgileri%20ve%20%C3%9Cyelik%20Formu%20%2D%20GALATASARAY.ORG&text=2024%20YILI%20A%C4%B0DATI%201.000%20TL'dir.>

¹⁰⁵“Fenerbahçe Spor Kulübü Aidat Ücretleri”, son güncelleme 25 Kasım, 2025, <https://www.fenerbahce.org/haberler/kulup/2024/1/aidat-odemeleri-hakkinda-bilgilendirme#:~:text=Aidat%20%C3%B6deme%20d%C3%B6nemi%20ba%C5%9Flam%C4%B1%C5%9Ft%C4%B1r.,tarikhine%20dek%20aidat%C4%B1n%C4%B1z%C4%B1%20%C3%B6demeniz%20germektedir.>

¹⁰⁶“Beşiktaş Spor Kulübü Aidat Ücretleri”, son güncelleme 25 Kasım, 2025, https://bjk.com.tr/tr/mobil/haber?news_id=88771#:~:text=Kul%C3%BCb%C3%BCm%C3%BCz%C3%BCn%2C%20%20Aral%C4%B1k%202023%20tarikhinde,ise%20500%20TL%20olarak%20uygulanacaktır%C4%B1r.

kulübünün sahip olduğu iletişim gücünden yararlanır. Spor kulübü ise sponsorun kendisine sağlayacağı finansal veya maddi edimden yararlanır¹⁰⁷. Sponsorluk sözleşmesi, sponsor taraf ile spor kulübü arasında akdedilir. Bu sözleşmenin içeriğine ve şekline ilişkin düzenlemeler Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Sponsorluk Yönetmeliğinde yer almaktadır¹⁰⁸. Sponsorluk anlaşması yapılabilecek alanlar madde 5'te sayılmıştır. Buna göre sporcuların transfer bedelleri hariç olmak üzere spor kulüplerinin yıllık programlarında bulunan eğitim ve altyapı faaliyetleri gibi sporun yaygınlaştırılması ve sporcuların desteklenmesine yönelik resmi sportif faaliyetleri, spor kulüplerine ait spor tesislerinden Genel Müdürlükçe uygun görülenlerin yapımı, ikmali, onarımı, bakımı ve spor kulüplerinin hizmet ve faaliyetlerinin yürütülebilmesi için gerekli olan gençlik ve spor organizasyonları ile sportif araç, gereç ve malzemelerin temini alanlarında spor kulüpleri sponsorluk anlaşması yapabilmektedir. Esasen bu hüküm sponsorluk anlaşması yapılabilecek alanların tahdidi olarak sayılması bakımından günümüz gereklerini karşılamamaktadır. Zira bu sayılanlar dışında da kulüplerin birçok ihtiyacı olabilmektedir. Bu bakımdan daha genel bir madde düzenlemesi yerinde olurdu. Sponsorluk sözleşmesi Yönetmeliğin 8. maddesi gereğince yazılı olarak akdedilmelidir. TBK m. 12 sözleşmelerin şekle bağlanma zorunluluğunu kanuni düzenlemeye tabi kılmıştır. Bu bakımdan kanunen şekli zorunluluk olmadığı halde yönetmelikle şekil şartı getirilemez. Bu bakımdan kanuna aykırılık mevcuttur.

¹⁰⁷ Selma Hülya İmamoğlu, “Spor Sponsorluğu, Sponsorluğun Hukuki Boyutu”. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 58, sy. 1 (Mart 2009): 63-94. https://doi.org/10.1501/Hukfak_0000001564 .

¹⁰⁸“Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Sponsorluk Yönetmeliği”, son güncelleme 25 Kasım, 2025, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4193&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> .

Şekil 1¹⁰⁹

Sponsorluk gelirleri, spor kulüplerinin gelirleri arasında önemli bir yer kaplamaktadır. Şekil 1’de görüldüğü üzere 2024 yılı için kulüplere toplamda 1.294.427.599,50 TL sponsorluk desteği sağlanmıştır. Örneğin, 2024 yılı için Galatasaray Spor Kulübü’nün sponsorluk geliri 25 milyon 850 bin Euro ve 1 milyar 183 milyon 286 bin Türk Lirasıdır. Fenerbahçe Spor Kulübü ise 1 milyon 520 bin Euro, 1 milyar 75 milyon 453 bin Türk Lirası ve 90 milyon Dolar sponsorluk gelirine sahiptir¹¹⁰.

Spor kulüplerinin bir diğer gelir kalemi sporcu transferlerinden alınan ücretlerdir. Sporcu, Lisans, Vize ve Transfer Yönetmeliği m. 4’e göre göre transfer, sporcu lisansında yer alan kulüp adı kaydının başka bir kulüp adına değiştirilmesi işlemini ifade etmektedir. Uygulamada bonservis bedeli olarak da kullanılan sporcu transfer ücreti, sporcunun bir kulüple sözleşmesi devam ederken bu sözleşmenin feshedilip önceki kulübün anlaştığı bir kulübe geçişinin yapıp sözleşme akdedilmesi sonucu eski kulübe ödenen ücrettir¹¹¹. Uygulamada sıklıkla sözleşme fesih tazminatı ya da cezai şartla karıştırılmaktadır. Ancak

¹⁰⁹ Son güncelleme 25 Kasım, 2025, <https://sponsorluk.gsb.gov.tr/Sayfalar/3467/3415/%C4%B0statistikler>

¹¹⁰“Sponsorluk Gelirleri” son güncelleme 25 Kasım, 2025, <https://www.ntvspor.net/foto-galeri/galatasaray-ve-fenerbahce-sponsorluk-gelirlerini-kap-a-bildirdi-67700ee9d3d4ea03f83eb2e6/4>.

¹¹¹ Neslihan Karataş Durmuş,“Spor Kulüplerinin Vergilendirilmesi”. Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, sy. 27 (Temmuz 2016): 245-78.

bu ücret cezai şart olmayıp sporcunun halihazırda bir kulüple sözleşmesi devam ederken mevcut sözleşmesindeki bir cezai şart hükmü ile eski kulübüne ödenen bir bedeldir¹¹². Spor kulüpleri, sporcuyu transfer ücretlerinden ciddi gelirler elde etmektedirler. 2024 yılı itibarıyla Galatasaray'ın bonservis geliri 36.83 milyon Euro, Fenerbahçe'nin 30.50 milyon Euro, Beşiktaş'ın ise 1 milyon Euro'dur. Öyle ki tarihteki en büyük transfer ücreti Ünlü futbolcu Neymar için 2017 yılında 222 milyon Euro'yla Paris Saint Germain tarafından ödenmiştir¹¹³.

Spor kulüplerinin bir diğer gelir kalemi müsabaka katılım geliridir. Müsabaka katılım geliri, lig tarafından müsabakalara katılan spor kulüplerine ödenen ücreti ifade etmektedir. 2023-2024 yılı Trendyol Süper Lig'e katılan takımların hepsine 71.7 milyon TL müsabaka katılım ücreti ödenmiştir. Ayrıca müsabakalarda başarı gösteren takımlara galibiyet başına 4.96 milyon TL ücret ödenmiştir¹¹⁴.

Müsabaka hasılatlarıyla ilgili Anayasa Mahkemesi 30/11/2022 tarihinde önemli bir iptal kararı vermiştir. 3289 sayılı Kanun'un 16. maddesi spor kulüplerinin elde ettiği müsabaka hasılatlarının bir kısmının gençlik ve spor il müdürlüğünün hesabına yatırılması hükmünün ayrıntılarını yönetmeliğe bırakmıştı. Anayasa Mahkemesi önüne gelen somut norm denetiminde mülkiyet hakkına getirilen bu sınırlamanın belirli ve öngörülebilir olmadığı ayrıca mülkiyet hakkına sınırlama getiren bu mâli yükümlülüğün ancak kanunla düzenlenebileceğinden bahisle söz konusu hükmü iptal etmiştir¹¹⁵.

Spor kulübü ve spor anonim şirketlerinin gelir kaynaklarında yayın geliri de önemli bir yer arz etmektedir. Özellikle sporun endüstriyelmesiyle yayın gelirlerinin spor

¹¹² Karataş Durmuş, "Spor Kulüplerinin Vergilendirilmesi", 269.

¹¹³ Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.ntvspor.net/foto-galeri/neymar-zirvede-bonservisine-en-cok-odeme-yapilan-futbolcular-669baa8507ba89004e0185f6> .

¹¹⁴ Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.aa.com.tr/tr/dunyadan-spor/trendyol-super-ligde-bir-galibiyetin-getirisi-4-95-milyon-lira/3393566#:~:text=Yay%C4%B1n%20gelirinden%20T%C3%BCrkiye%20Futbol%20Federasyonu,7%20milyar%20lira%20%C3%B6deme%20yap%C4%B1lacak>.

¹¹⁵ Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2022/150> .

kulüplerine katkısı daha da fazla olmuştur¹¹⁶. Bu bağlamda öncelikle spor müsabakası yayınlarının eser niteliğinden bahsetmek gerekir. Fikri bir ürünün eser olarak nitelendirilebilmesi için hususiyet, fikri çaba, şekillenme ve kanunda sayılmış olma unsurları var olmalıdır. Sportif faaliyetler zihinsel değil fiziksel çaba sonucu ortaya çıktığından ve özellikle hususiyet unsurunu taşımadığından 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında korunmamaktadırlar¹¹⁷. Yayın haklarının düzenlenmesi, devredilmesi, kulüpler adına sözleşme yapma yetkisi TFF Yayın Talimatı m.3'e göre, TFF'ye aittir. TFF, yayıncı kuruluşlarla sözleşme yapma yetkisini kulüplere de tanıyabilir. Ancak bu sözleşme TFF'nin onayına tâbidir. TFF, yayıncı kuruluşla yaptığı sözleşmeden elde edilecek yayın gelirini belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde kulüplere dağıtılacaktır. 2023-2024 yılı sezonunda elde edilen yayın gelirinin yüzde 46'sı kulüplerin performansına göre, yüzde 37'si katılım bedeli olarak ve yüzde 11'i geçmiş yıllarda şampiyon olan takımlara ödül olarak verilmiştir¹¹⁸.

Spor kulübü ve spor anonim şirketleri işlettikleri işletmelerden de önemli gelir elde etmektedirler. Bu noktada spor anonim şirketlerince işletilen ticari işletmelerden alınan hasılatlar önem arz etmektedir. Birçok spor kulübü farklı konularda ticari işletmeler işletmektedir. Örneğin; forma, eşofman, tişört gibi tekstil; madencilik ve gayrimenkul yatırım ortaklığı sektörlerinde iştegal eden spor anonim şirketleri bulunmaktadır. Özellikle taraftarlar, marka sadakati kapsamında kulüplerinin lisanslı ürünlerini kalite unsurunu da göz önünde bulundurarak satın almaktadır¹¹⁹.

¹¹⁶Cem Saatçioğlu ve Uygur Delal Çakmak 2019. “Avrupa ve Türkiye’de Futbol Ekonomisi: Karşılaştırmalı Bir İnceleme.” *Sakarya İktisat Dergisi* 8 (4): 331–50.

¹¹⁷ Beşir Fatih Doğan, “Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku Bağlamında Spor Etkinliklerinin Değerlendirilmesi”. *İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 8, sy. 2 (Eylül 2023): 723-69. <https://doi.org/10.58733/imhfd.1358019> .

¹¹⁸Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.yenisafak.com/foto-galeri/spor/super-ligde-kuluplere-yayin-geliri-dagilimi-nasil-yapilacak-detaylar-belli-oldu-4606779/9>

¹¹⁹Fatma Küçükbaş Duman, “Spor Kulüplerinin Lisanslı Ürünlerinde Ürün ve Hizmet Kalitesinin Marka Sadakatine Etkisi” *Mediterranean Journal of Sport Science* 5, sy. 1 (2022): 94–103, <https://doi.org/10.38021/asbid.1077718> .

Reklam geliri de spor kulübü ve spor anonim şirketleri için önemli gelirlerdendir. TFF Sportif Ekipman ve Reklam Talimatı uyarınca futbol kulüpleri, müsabakalara katılırken futbolcularının ve diğer ilgililerin forma, eşofmanlarına ve benzeri sportif giysilerinde bulundurulacak reklam ve reklam sayılabilecek her türlü resim, yazı ve benzeri şekilleri, saha kenarı panoları, 2 veya 3 boyutlu halı reklamları, stadyum dışına yerleştirilecek reklam panolarını ve benzeri tanıtım ibare ve etkinlikleri vasıtalarıyla reklam geliri elde edebileceklerdir. Bunun yanı sıra futbol kulüpleri, gerçek görüntülerin bilgisayar aracılığıyla canlı veya banttan yayını esnasında değiştirilmesi ya da bu görüntülerin çeşitli unsurlarının, televizyon veya mevcut benzeri ya da gelecekte ortaya çıkacak teknolojiler tarafından iletilen sinyallere reklam mesajları yerleştirmek amacı güderek değiştirilmesiyle meydana getirilecek sanal reklamlardan da gelir elde edebileceklerdir. Burada yeri gelmişken belirtilmelidir ki kulüplerin yasal bahislerden elde ettiği gelirler de bulunmaktadır. Özellikle Spor Toto Teşkilatı kapsamında düzenlenen bahis işlemlerinden elde edilen gelirler TFF ile paylaşılıp kulüplere dağıtılmaktadır¹²⁰.

2.1.2.2. Giderleri

Spor kulüpleri, geçmişten bu yana teknolojinin gelişmesiyle sporun bir endüstriye dönüşmesiyle daha çok harcama yapmaktadır. Özellikle sporun ulaşabildiği finansal getiri ve kitlelere ulaşım gücü düşünüldüğünde sporcuların gelişimleri ve spor takipçilerinin konforları için yüksek tutarlarda harcamalar yapılmaktadır. Spor kulübü ve spor anonim şirketlerinin giderleri SKSFK m. 19/1’de düzenlenmiştir. Burada ayrıntılı biçimde kulüp ve şirketin gider kalemleri belirtilmiştir¹²¹.

¹²⁰Aydın Soygüden, “Profesyonel Futbol Kulüplerinin Gelir Kaynaklarının İncelenmesi,” *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 9, sy. 4 (2016): 21–35.

¹²¹ “Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, tüzüklerinde veya esas sözleşmelerinde belirtilen amaçlarını ve bu Kanunda yer alan görevlerini gerçekleştirmek için aşağıdaki giderlerde bulunabilir: a) Satış ve malzeme giderleri b) Mağaza giderleri c) Sporculara ve diğer personele yapılan ödemeler ç) Sporcu transferi giderleri d) Faaliyetlere katılım ve müsabaka giderleri e) Kiralama ve finansal kiralama giderleri f) İdari giderler g) Varlıkların kullanım haklarından kaynaklanan amortisman giderleri ğ) Spor dışı faaliyetlere ait giderler h) Finansman giderleri ve kâr payı dağıtımları ı) Gençlik geliştirme faaliyetlerine

Sporcuların, eğitim alırken ve antrenman yaparken kullandıkları ekipman ve malzemeler çoğu zaman sponsorlar tarafından tedarik edilmektedir. Ancak her kulübün bu şekilde ulaşabildiği sponsor portföyü bulunmamaktadır. Bu nedenle geniş bir sponsor ağına sahip olmayan spor kulüpleri malzeme ve ekipmanlar için önemli harcamalar yapmaktadır.

Spor anonim şirketleri, uygulamada genellikle hakim ortakları olan kulüplere lisans bedeli ödemektedirler. Bu bedelin içerisinde tüm reklam, imaj ve medya haklarına ilişkin münhasır kullanım yetkisi vardır. Örneğin, Galatasaray Sportif A.Ş., Kulüp'e 1 Haziran 2005 tarihinden itibaren otuz yıl süreyle ve yıllık 200.000 ABD Doları'ndan az olmamak kaydıyla, Şirket'in elde edeceği yıllık gelirlerinin brüt yüzde 1'i oranındaki tutarı, lisans ücreti olarak ödeyecektir. Bu bedeller şirketler açısından önemli bir gider kalemidir.

Spor kulüplerinin giderleri yalnızca bunlardan ibaret olmayıp antrenör, teknik ekip ve sporcuların konaklama, yolculuk biletleri gibi giderleri de bulunmaktadır¹²². Takımın profesyonelliği ve gelirleri arttıkça bu giderler de aynı oranda artış göstermektedir. Örneğin; Galatasaray'ın yıllık uçak bileti masrafı 34.5 milyon TL'nin üzerindedir¹²³.

Spor kulüplerinin en önemli gideri şüphesiz transfer giderleridir. Nasıl ki transfer edilen sporcunun kulübü için transfer ücreti bir gelirse aynı şekilde transfer olunan kulüp için de gider haline gelmektedir. Örneğin Galatasaray'ın 2024-2025 sezonu transfer gideri 61.15 milyon Euro, Fenerbahçe'nin 67.86 milyon Euro ve Beşiktaş'ın ise 27.26 milyon Euro'dur¹²⁴.

yapılan giderler ve altyapı giderleri i) Sosyal sorumluluk faaliyetleri kapsamında yapılan giderler j) Diğer benzeri giderler"

¹²² Tülin Hacıhasanoğlu v.dğr., "Futbol Kulüplerinde Gelir ve Gider Faaliyetleri: Örnek Muhasebe Uygulamaları," *R&S – Research Studies Anatolia Journal* 6, sy. 3 (2023): 195–210.

¹²³Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.fotospor.com/galatasaray/galatasaray-havayollari-turk-havayollari-na-rakip-oldu-291024>

¹²⁴ Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.transfermarkt.com.tr/>.

2.2. DENETİM

2.2.1. Spor Kulübü ve Spor Anonim Şirketlerinin Denetimi

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri sıklıkla mâli usulsüzlüklerle anılmaktadır. Özellikle konumuz bağlamındaki alacağın temlik işleminin yönetimlerin kendileri veya yakınları hesabına yapılması yoluyla kulüplerin ve spor anonim şirketlerinin malvarlığının tehlikeye düşürülmesi söz konusu olmaktadır. Bu bağlamda kulüp ve spor anonim şirketlerinin denetimi önem arz etmektedir. Kanun koyucu bu durumu göz önünde bulundurarak SKSFK m. 13'de denetimi düzenlemiştir. Bakanlığa bu anlamda görev yükleyen Kanun ayrıca bu konuda bir yönetmeliğin çıkarılacağını belirtmiştir. Bunun dışında 5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kanunu ve TFF Statüsünde de kulüplerin denetimine ilişkin hükümler bulunmaktadır. Bunların dışında şirket ve kulüplerin iç denetimlerini de kendi bünyelerinde oluşturdukları organlar ve bağımsız denetim kuruluşlarına yaptırmaktadır. Uluslararası üst kuruluşlarda kendilerine bağlı olan kulüpleri denetleme yetkisine sahiptir. Özellikle finansal fair play olgusunun uluslararası platformlarda yeknesak şekilde uygulanması için bu husus önemlidir. Son olarak kulüp ve şirketlerin yargılama içerisinde de denetlenmesi mümkündür. Aşağıda bu denetim mekanizmaları detaylı şekilde incelenecektir.

2.2.2. İç Denetim

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri bünyelerindeki denetim kurulları ile iç denetimini yapabilmektedir. İç denetim, kulübün veya spor anonim şirketinin faaliyetlerini geliştirme ve onları değerlendirme amacını güden bağımsız ve objektif bir güvence ve danışmanlık faaliyetidir¹²⁵.

Spor kulüpleri için zorunlu organ niteliğinde olan denetim kurulu bu bağlamda önem arz etmektedir. SKSFK m. 7/1'de denetim kurulunun oluşumu, toplanması, görevleri, yetkileri, tutacağı defter ve alacağı kararlar hakkında TMK ve DK hükümlerinin

¹²⁵Burcu İşgüden, "İç Denetimin Değişen Faaliyet Alanları ve Türk Ticaret Kanunu'nda Yapılan Düzenlemelerin İç Denetçiler Üzerindeki Etkileri," *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 1, no. 1 (2011): 15.

uygulanacağını öngörmüştür. Bu denetim genel olarak derneklerin iç denetimleriyle paralellik göstermektedir. Kanun koyucu da bunu amaçlamıştır. Zira SKSFK m. 13/2’de spor kulüplerinin denetimine, Dernekler Kanunu’nun denetime ilişkin 19. maddesinin kıyasen uygulanmasından bahsedilmiştir Spor kulüpleri İçişleri Bakanlığı veya mülki idare amiri tarafından da denetlenebilecektir. Bu minvalde spor kulüplerinin daha çok dış denetim usulüyle denetlenmesi tercih edilmiştir. Bunun sebebi ise Kanun koyucunun spor kulüplerinde iç denetimin sağlıklı sağlanamayacağını düşünmesidir. Zira kulüp bünyesindeki denetim kurulunun özellikle usulsüz alacağın temlik işlemlerini TMK m. 86’daki yönetim kuruluna ve genel kurula raporlama görevini yerine getirmeyeceği düşünülmektedir.

Denetim kurulu tarafından yapılacak denetim kulüp tüzüğündeki usul ve esaslara göre yapılmalıdır. Özellikle Galatasaray, Fenerbahçe gibi büyük spor kulüpleri tüzüklerinde denetim kurullarına geniş yetkiler tanıyıp yalnızca kulübü değil kulübün iştiraki olan şirket ve vakıfları denetleme yetkisi de vermektedir¹²⁶. Özellikle mâli raporları düzenli aralıklarla inceleyerek açıkça hukuka aykırı veya şaibeli alacağın temlik işlemlerinin raporlanarak genel kurula ve yönetim kuruluna bildirilmesi gerekmektedir. Böyle bir

¹²⁶ Galatasaray Spor Kulübü Tüzüğü: ”MADDE 96: Denetim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır: 96.1) Üç aydan fazla ara vermemek üzere Kulüp hesaplarını denetlemek, 96.2) Kulübe ve Kulübün sandık, vakıf ve şirketlerine ilişkin her türlü belgeyi istendiğinde ve herhangi bir ön koşula bağlı olmaksızın incelemek, 96.3) Alınan karar ve yapılan işlemlerin mevzuat ve Tüzük hükümlerine uyup uymadığını izlemek, 96.4) Hesapların düzenli işlenmesini ve giderlerin bütçeye uygunluğunu incelemek ve denetlemek, 96.5) Eksik ve usulsüz bulunduğu hesap ve harcamalar ile mevzuat ve Tüzük hükümlerine aykırı bulunduğu sair işlemler konusunda Yönetim Kurulunu yazı ile uyarmak, 96.6) Hesap dönemi sonunda hazırlayacağı raporu Tüzük’ün 87.10 fıkrası gereğince bastırarak üzere süresi içinde Yönetim Kuruluna vermek, 96.7) Gerek gördüğünde Yönetim Kurulu toplantılarına katılmayı talep etmek, 96.8) Ağustos, Kasım, Şubat, Mayıs ayları sonu itibarıyla Yönetim Kurulunca Divan Kuruluna sunulmak üzere düzenlenecek olan bağlı ortaklıkların (Kulübün kurmuş olduğu şirketler ve pay sahibi olduğu şirketler ve pay sahibi olduğu şirketlerin kurmuş olduğu veya pay sahibi olduğu şirketleri) konsolide hesap vaziyeti ile yönetsel ve sportif faaliyet raporlarını, altı aylık ve yıllık dönemlere ilişkin özel denetim şirketinin dönem raporlarını inceleyerek yazılı görüşlerini en geç izleyen 2 (iki) ay içinde yapılacak Divan Kuruluna sunmak ve o toplantıya katılarak olası soruları yanıtlamak, 96.9) Görev ve yetki alanı içine giren önemli gördüğü bir konu hakkında Yönetim Kurulundan Genel Kurula olağanüstü toplantıya çağırmasını talep etmek, 96.10) Bu Tüzük’te öngörülen diğer görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak”
<https://www.galatasaray.org/s/galatasaray-spor-kulubu-tuzugu/208>. Son güncelleme 25 Kasım, 2025.

durum tespit edildiğinde yönetim kurulundan genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırmasını talep edilmesi gerekmektedir.

Spor anonim şirketlerinde denetim şirket bünyesinde görev yapan denetçiler tarafından yapılmaktadır. Denetçiler tarafından yapılan denetimle şirket faaliyetleri incelenerek yönetim kuruluna raporlanır ve yönetim kurulu bu raporun neticesini genel kurulla paylaşmalıdır¹²⁷. Denetçilerin yanı sıra TTK m. 375/1-c'de yönetim kurulunun devredilemez yetkileri arasında muhasebeye ilişkin mâli denetim yapma hususu da yer almıştır. Bu yönüyle yönetim kurulu da şirketin alacak temlik işlemlerini denetlemeye yetkilidir.

2.2.3. Bakanlık Denetimi

Spor kulübü ve spor anonim şirketi alacaklarının temlikinin hukuka uygunluğunun denetlendiği bir diğer mekanizma Bakanlık tarafından yapılan denetimdir. Bakanlık tarafından yapılan bu denetimin kanuni altyapısı SKSFK m. 13'tür. Maddeye göre Bakanlık; kulüp ve şirketlerin ilgili mevzuata, tüzüğünde veya esas sözleşmesinde gösterilen amaçlara uygun faaliyet gösterip göstermediklerini, defterlerini ve kayıtlarını mevzuata uygun olarak tutup tutmadıklarını başta olmak üzere, kulüp ve şirketlerin idari ve mali her türlü işlem ve faaliyetlerini denetlemekle yetkili ve sorumludur. Ayrıca bu yetki ve sorumlulukların kapsamının daha detaylı belirlenmesi adına SKSFK m. 13'e dayanılarak 32690 sayılı Spor Kulüpleri, Spor Anonim Şirketleri ve Üst Kuruluşların Denetimi Hakkında Yönetmelik çıkarılmıştır.

Bakanlığın denetimine konu işlemler Denetim Yönetmeliği m. 6'da tahdidi şekilde sayılmıştır. Denetime konu olacak sayılan hususlar kulüp ve spor anonim şirketlerinin tüm işlemlerini kapsamaktadır. Zira Denetim Yönetmeliği m. 6/1-i'de kulüp ve şirketlerin diğer işlemleri denmek suretiyle kapsayıcı bir yazım tercih edilmiştir. Alacağın temlik ise aynı maddenin 3 bendi kapsamında denetlenmektedir. Buna göre kulüp ve spor anonim şirketlerinin SKSFK m. 18'de yer alan temel mali ilkeler ile SKSFK m. 20'de yer alan bütçe ve harcama ilkelerine uyum sağlayıp sağlamadıkları bent kapsamında denetlenmektedir. Alacağın temlikinin usulüne uygun olarak yapılıp yapılmamasının

¹²⁷ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 252.

yukarıda ifade ettiğimiz temel mali ilkeler ile bütçe ve harcama ilkelerinin en önemli konularından biri olması izahtan varestedir.

Denetimin süresi, Denetim Yönetmeliği m. 5/2'ye göre denetim faaliyetlerinin elverişliliğine bağlı olarak üç yılda birdir. Ancak m. 13/1 gereğince kulüp ve şirket tarafından her yıl Bakanlığa verilmesi zorunlu olan gelir ve gider işlemlerinin sonuçlarını ve kâr-zarar ve bilanço hesaplarını düzenleyecekleri beyannamelerde eksiklik olması ve bu eksikliğin verilen sürede tamamlanmaması halinde kulüp veya şirket denetime tabi tutulabilir. Bu haliyle aslında şartlar oluşmuşsa ve Bakanlık tarafından gerek görülümüşse her yıl denetim yapılabilir. Örneğin; bir hesap dönemi içerisinde yapılan alacağın temlik işleminin dayanağı niteliğindeki genel kurul kararı denetmenlere verilemezse denetim yapılabilir.

Ayrıca önemle belirtilmelidir ki denetim yalnızca görevlendirme onayında belirtilen konularla ilgili yapılabilir. Eğer ki kulübün veya spor anonim şirketinin alacaklarının temlik görevlendirme onayında bulunmuyorsa bu konularda denetleme yapılamaz. Bu belirlemeyi yapma yetkisi ise pek tabii Bakanlığın uhdesindedir.

Denetim, görevlendirme onayında bulunan konularla ilgili olan tüm belge ve kayıtlar üzerinden yapılmaktadır. Denetmenlerin istediği her türlü bilgi, belge ve kaydın kulüp ve şirket yetkilileri tarafından temin edilmesi Denetim Yönetmeliği m. 5/3'te zorunlu kılınmıştır. Bununla birlikte denetim konusuyla sınırlı olmak üzere ölçülülük ilkesi de gözetilerek incelemenin gerektirdiği kadar veriyi içermek kaydıyla istenebilecek bilgi ve belgelerin, yargı mercileri hariç olmak üzere Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, Sermaye Piyasası Kanununa tabi kuruluşlar, döner sermayeli kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler tarafından görevli denetmenlere verilmesi zorunludur. Örneğin; hukuka aykırı bir alacağın temlik işlemi konusunda yürütülen denetimde kulüp ve temlik alacaklısının hesap dökümleri ilgili bankadan istenebilecektir.

Denetmenlerce istenen bilgi, belge ve kayıtların ilgililer tarafından verilmesi zorunludur. Bu kaynakların sağlanmaması durumunda ne olacağı hakkında Denetim Yönetmeliği m. 5/5 düzenlenmiştir. Buna göre istenilen her türlü bilgi, belge ve kayıtların verilmemesi veya eksik verilmesi ya da denetim elemanlarının görevlerini yapmalarının engellenmesi halinde bu fiillerden sorumlular denetmenlerce yazılı olarak uyarılır. Uyarının içeriğinde

yükümlülüklerin yerine getirilmemesinin SKSFK m. 47/13 uyarınca cezai sorumluluk gerektirdiği belirtilir. Uyarıyı tebellüğ etmekten kaçınan veya uyarıya rağmen verilen süre içinde yükümlülüklerini yerine getirmeyenler hakkında ise adli yönden soruşturma ve kovuşturma yapılması için suç duyurusu raporu düzenlenir. Bunun dışında da altıncı fıkra gereğince denetim sırasında suç teşkil eden bir fiille karşılaşıldığı takdirde suç duyurusu raporu düzenlenerek Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur. Örneğin; alacak temlik işlemleri TCK m. 207’de düzenlenen özel belgede sahtecilik suçu aracılığıyla yapılırsa bu durumu tespit eden denetmenler suç duyurusu raporu düzenlemelidir.

Denetim Yönetmeliği m. 5/7 uyarınca denetime tabi olan kulüp ve şirketler, denetimi yapanlar açısından iki farklı gruba ayrılmıştır. Bunlardan ilki olan birinci grupta, futbol spor dalının en üst iki liginde, diğer spor dallarının ise en üst liginde mücadele eden spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri bulunmaktadır. İkinci grupta ise birinci grubun dışında kalan kulüp ve şirketler sayılmıştır. Mevcut haliyle birinci grupta futbolda en üst iki lig olan Trendyol Superlig ve Trendyol 1. Lig’de yer alan kulüp ve şirketler bulunmaktadır¹²⁸. Ayrıca voleybolda Sultanlar Ligi¹²⁹ ve basketbolda Türkiye Sigorta Basketbol Süper Ligindeki¹³⁰ kulüp ve şirketler de birinci gruptadır. Bunların dışında kalan kulüp ve şirketler ise ikinci gruptadır. Bu ayrımın önemi birinci grubu denetleyenler Gençlik ve Spor Bakanlığı Rehberlik ve Denetim Başkanlığınca merkezden görevlendirilecek başmüfettiş, müfettiş ve müfettiş yardımcılarının tarafından ikinci grupta yer alanlar için ise mevzuat hükümleri uyarınca denetim, soruşturma ve inceleme yetkisi verilmiş diğer Bakanlık personeli tarafından denetlenecek olmasıdır. Ancak Bakanlığın uygun görmesi halinde ikinci grupta olanlar başmüfettiş, müfettiş ve müfettiş yardımcılar tarafından da denetlenebilir. Bu bağlamda hükümde birinci grupta olanların daha büyük bir mâli duruma sahip olduklarından daha yetkili ve mesleği teftiş yapmak olanlar tarafından denetimini sağlamaktır. Bu denetim sonucunda denetmenler düzenledikleri raporları m. 8/2 gereğince Bakanlığa sunmaktadır. Ayrıca denetim yapılırken m. 7 gereğince denetime konu işlemin uzmanlık veya teknik bilgi gerektirmesi halinde bilirkişi

¹²⁸ <https://www.tff.org/default.aspx?pageID=86>. Son güncelleme 25 Kasım, 2025.

¹²⁹ <https://tvf.org.tr/lig/sultanlar-ligi>. Son güncelleme 25 Kasım, 2025.

¹³⁰ <https://www.tbf.org.tr/ligler/bsl-2024-2025>. Son güncelleme 25 Kasım, 2025.

görevlendirilebilir. Örneğin; kulüplerin alacaklarının temliki denetiminde borçlar hukuku ve spor hukuku uzmanlarının bilirkişi olarak belirlenmesi mümkündür.

Denetimin Bakanlık personeli tarafından yapılması zorunlu değildir. Zira Yönetmeliğin dokuzuncu maddesinde Bakanlığın belirlediği liglerde faaliyet gösteren spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin mali durumunu ve kâr-zarar hesaplarını, yıllık dönemler halinde, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bir bağımsız denetim kuruluşuna denetlettirmek suretiyle de denetimi gerçekleştirebileceği ifade edilmiştir. Bununla birlikte spor anonim şirketinin TTK m. 397/4 uyarınca denetime tabi olması durumunda, anılan madde kapsamında yapılacak bağımsız denetim, bu fıkra uyarınca yapılacak bağımsız denetim olarak kabul edilebileceği hükmü getirilmiştir. Ancak bu durumda denetim giderleri Bakanlık tarafından karşılanmayacaktır.

2.2.4. TFF Denetimi

TFF, 5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanunla (TFF Kanunu) kurulmuş Türkiye’de her türlü futbol faaliyetini milli ve milletlerarası kurallara göre yürütmek, teşkilatlandırmak, geliştirmek ve Türkiye’yi futbol konusunda yurt içinde ve yurt dışında temsil etmek üzere, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip, özerk bir federasyondur¹³¹. Bu bağlamda TFF, ülkedeki futbol faaliyetlerinde düzenleme ve denetleme yetkisini haizdir. Zira TFF Kanunu m. 3’de TFF’nin görevleri sayılmıştır. Buna göre TFF, Türkiye’deki her türlü futbol faaliyetini denetlemekle görevlidir. Ayrıca kulüplerin, FIFA ve UEFA tarafından konulan kurallara uymasını sağlamalıdır. TFF’nin kulüpler üzerindeki denetim yetkisini düzenleyen bir diğer hüküm TFF Kulüp Tescil Talimatı m. 10’dur. Madde’ye göre TFF, kulüplerin TFF Statüsü, Talimat ve düzenlemelerine uygun olarak faaliyette bulunup bulunmadıklarını denetleyecektir. Maddenin ikinci fıkrasına göre ise TFF, kulübün TFF mevzuatına veya hukuka aykırı faaliyette bulunduğunu tespit etmesi halinde, ihlalde bulunan kulübü ihlalin sona erdirilmesi için uyarır. İhlalin devamı halinde ise TFF Statüsü 14. maddesi uyarınca

¹³¹ TFF Kanunu m. 1. *Resmî Gazete*, 16 Mayıs 2009, Sayı 27230, <https://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/2009DK/TFF/TFF-Kurulus-ve-Gorev-Hakkinda-Kanun.pdf>.

kulübün üyeliğinin askıya alınmasına karar verilebilir. Ayrıca talimatlara aykırı hareket kapsamında TFF'nin yetkili disiplin kurullarınca ilave yaptırımlar da uygulanabilir.

Bu açıklamalar doğrultusunda TFF elbette futbol kulüplerinin alacaklarının temlik işlemlerini denetleyebilir. Zira spor kulüplerinin alacak temlik işlemleri yukarıda açıklandığı üzere hem SKSFK hükümlerince hem de FIFA FFP kurallarınca düzenlenmektedir. Buna ilişkin olarak TFF kulübün hukuka aykırı bir alacak temlik işlemi yaptığını tespit ettiğinde kulübü ihlali sona erdirmesi örneğin sözleşmeyi feshetmesi için uyarmalıdır. Sözleşmenin ifasında ısrar edilirse bu sefer TFF Statüsü 14. maddesi uyarınca kulübün üyeliğinin askıya alınmasına karar verilebilir. Ayrıca yetkili disiplin kurulları ilave yaptırım da uygulayabilir.

Bu kısımda değinilmesinde fayda görülen bir husus olarak TFF, kendisinde mevcut bulunan kulüplerin alacaklarının temlik halinde de alacağın temlik işleminin geçerliliğini inceleyecektir. Nitekim temlik alacaklısının temlik borçlusu olan TFF'ye İİK m. 89/1 uyarınca haciz ihbarnamesi göndermesi halinde TFF kulüpten temlike ilişkin belgeleri talep edip değerlendirdikten sonra ihbarnamenin gereğini yerine getirecektir. Ancak kulübün, bu belgeleri teslim etmemesi durumunda temlikin geçerliliği konusunda tereddüte düşen TFF, TBK m. 187 gereği hâkimden tevdi yeri belirlenmesini isteyerek borcundan kurtulur¹³².

2.2.5. UEFA Denetimi

Spor kulüplerinin lisans aldıkları uluslararası kuruluşların lisans verdikleri bu kulüpler üzerinde bazı denetim yetkileri bulunmaktadır. Özellikle UEFA gibi büyük ölçekli uluslararası spor birlikleri bu kulüplerin yapacakları denetimin kulüplerin mâli sürdürülebilirliği için önemi büyüktür.

UEFA, Kulüp Lisanslama ve Finansal Sürdürülebilirlik Talimatı m.3'de kulüplerin mâli denetimini yapma yetkisi UEFA CFBC'ye verilmiştir. Buna göre CFBC, kulüplerin lisans alma kriterlerine ve genel olarak UEFA mevzuatının mâli hükümlerine uygunluğunu

¹³² Beşir Fatih Doğan ve Süleyman Topcuoğlu, "Spor Kulübü Alacaklarının Devri," *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 27, sy. 3 (2023): 33–60, <https://doi.org/10.34246/ahbvuhfd.1301832>.

denetlemekle görevlidir. UEFA'nın finansal sürdürülebilirliğe ilişkin hükümlerine uygunluğunu denetleyecek olan CFBC, Talimat'ın 100. maddesine göre başka bir kurum veya kuruluşa da denetim yapma yetkisini verebilir. Yine denetim altındaki kulüp denetime ilişkin bilgi ve belgeleri denetim yapana verilmesi zorunludur. Bu bağlamda finansal fair play kuralları bağlamında alacak-borç dengesini kurması gereken kulüplerin kulübün maliyesine aşırı yük getirecek alacağın temlik işlemlerini CFCB denetlemekle mükelleftir. Bu denetim sonucunda Talimat'ın 8. Maddesi gereğince bu kuralı ihlal ederek alacaklarını hukuka aykırı şekilde temlik eden veya aşırı borçlanan kulüplere uygulanacak yaptırımların listesi gösterilmiştir. Buna göre CFCB; uyarı, para cezası, kulüp gelirlerine el koyma, transfer yasağı, kadro sınırlaması ve turnuvalardan men yaptırımlarını uygulayabilir. Burada özellikle kulübün finansal sürdürülebilirlik kurallarının ihlal ettiği oranda para cezası uygulanması önerilebilir.

Aşağıda detaylıca bahsedeceğimiz üzere UEFA, FFP kuralları uyarınca kulüplerin bilançolarını inceleyip özellikle başabaş noktasını geçip geçmedilerini denetlemektedir.

UEFA'nın kulüplere uyguladığı yaptırımlara karşı kulüpler CAS tahkimine başvurabilir. Yapılacak tahkim yargılamasının sonucunda kulübün FFP kurallarına aykırı hareket ettiğine karar verilirse ceza kesinleşir.

3. BÖLÜM

SPOR KULÜBÜ VE SPOR ANONİM ŞİRKETLERİNDE ALACAĞIN TEMLİKİ

3.1. ALACAĞIN TEMLİKİ

3.1.1. Alacağın Temlik Kavramı

Borçlar hukuku temel olarak alacak hakkı üzerine konumlanmıştır.. Alacak hakkı, borç ilişkisinin içerdiği asli hakkı ifade etmektedir¹³³. Alacak hakkı nispi haklardan olup yalnızca borç ilişkisinin karşı tarafına karşı ileri sürülebilir. Bununla birlikte alacak hakkı değişen finansal durumlardaki ihtiyaç sebebiyle devredilebilmektedir. Aşağıda açıklayacağımız farklı sebeplerle gerçekleşebilen alacağın temlik müessesesi 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun "Alacağın Devri" başlıklı ayırımın 183. ilâ 194. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Buna göre kanun, sözleşme veya işin niteliği engel olmadıkça alacaklı, borçlunun rızasını armaksızın alacağını üçüncü bir kişiye devredebilir. Alacağın devrine ilişkin kanuni bir tanımı bulunmamasına karşın düzenlemedeki unsurlar dikkate alınarak bir tanım yapılabilir. Bu minvalde dar anlamıyla alacağın temlik, bir borç ilişkisinin alacaklısının borçlunun rızasına gerek olmaksızın alacağını devretmesidir¹³⁴. 818 sayılı Eski Borçlar Kanunu'ndan farklı olarak "alacağın temlik" yerine "alacağın devri" ifadesi kullanılmıştır. Alacağın sözleşmesel, kanuni ve yargısal devirleri söz konusu olabilmektedir. TBK'nin bu hükümleri kıyasen alacağın yargısal ve kanuni devrinde de uygulanabilir¹³⁵. Bununla birlikte Kanun koyucu bu düzenlemeyi

¹³³ Fikret Eren, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (Ankara: Yetkin Yay.,2023), 48., Ahmet Mithat Kılıçoğlu, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (Ankara: Yetkin Yay.,2023), 41., Mustafa Alper Gümüş, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (Ankara: Yetkin Yay., 2021) 70., Hüseyin Hatemi ve Kadir Emre Gökyayla, *Borçlar Hukuku Genel Bölüm* (İstanbul: Vedat Yay., 2012), 16. Gökhan Antalya, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (Ankara: Seçkin Yay., 2019), 69.

¹³⁴ İhsan Erdoğan, *Alacağın Temlik ve Kıymetli Evrakın Devri* (Konya: Selçuk Üniversitesi Yay., 1991), 480. Fikret Eren ve Ünsal Dönmez, *Eren Borçlar Hukuku Şerhi* (Ankara: Yetkin Yay., 2021), 2890. Eren, *Borçlar Genel*, 1252. Gümüş, *Borçlar Genel*, 1078. Kılıçoğlu, *Borçlar Genel*, 1009. Haluk Nami Nomer, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (İstanbul: Beta Yay., 2021), 544. Mustafa Kemal Oğuzman ve Turgut Öz, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (İstanbul: Vedat Yay., 2012), 529.

¹³⁵ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 530.

“alacağın temliki” dediğimiz dar anlamda alacağın sözleşmesel devrine özgülemiştir¹³⁶. Bu sebeple çalışmamızda konumuz bağlamındaki alacağın sözleşmesel devri olan alacağın temliki kavramını kullanacağız.

Esasen bir sözleşme niteliğinde olan alacağın temliki müessesesi ile borçlunun rızası yahut bilgisi dahi olmaksızın alacak hakkı bir başka kişiye geçirilmektedir. Bu durumda sözleşmenin tüm hak ve yükümlülükleriyle birlikte toptan geçişi söz konusu olmayıp yalnızca alacağın alacaklısı değişmektedir¹³⁷. Keza burada yalnızca alacaklı sıfatı temlik eden kişiden temlik alan kişiye geçmektedir¹³⁸. Bu hukuki durumla karıştırılabilecek olan “sözleşmenin devri” ise TBK m.205’de düzenlenmiştir. Borç ilişkisindeki alacakların başka bir kişiye temliki o sözleşmenin topyekün devredildiği anlamına gelmez. Zira özellikle borç ilişkisinin muhtevassından doğan iptal, fesih ve def’i gibi haklar devralana geçmez¹³⁹. Burada özellik arz eden durum tarafların hukuki durumlarının değişmemesidir¹⁴⁰. eBK, TBK’den farklı olarak sözleşmenin devrini düzenlemediğinden bir sözleşme devredilmek istendiğinde alacaklı veya borçlu sözleşme ilişkisinden doğan tüm hak ve borçlarını ayrı ayrı ilgili usulleri uygulayarak devretmekteydi¹⁴¹.

Alacağın temlikinde üçlü bir ilişki mevcuttur¹⁴². Bu sebeple temlik eden ile borçlu arasındaki ilişki borç ilişkisi, temlik alan ile borçlu arasındaki ilişki ise ifa ilişkisi olarak karşımıza çıkmaktadır¹⁴³. Bu ilişkide borçlu temlik işleminin tarafı değildir. Yukarıda belirttiğimiz üzere haberdar olmasına da gerek yoktur. Bununla birlikte temlik işlemiyle alacağın ifa ediliş şeklinde, vadesinde veyahut miktarında herhangi bir değişiklik söz konusu olmaz¹⁴⁴. Yalnızca alacak hakkı ve o alacak üzerinde tasarruf yetkisi temlik alana geçmektedir. Hâkim görüşün aksine bazı yazarlar burada alacağı talep etme hakkının

¹³⁶ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1078.

¹³⁷ Eren, *Borçlar Genel*, 1252.

¹³⁸ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1078.

¹³⁹ Eren, *Borçlar Hukuku Şerhi*, 2892.

¹⁴⁰ Eren, *Borçlar Genel*, 1259.

¹⁴¹ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 532.

¹⁴² Mehmet Üçer, “Roma Hukuku’nda ve Karşılaştırmalı Hukukta Alacağın Temliki”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 54, sy. 3, (2005): 397.

¹⁴³ Kılıçoğlu, *Borçlar Genel*, 1001.

¹⁴⁴ Eren, *Borçlar Genel*, 1253.

alacak hakkından bağımsız olarak temlik edilebileceğini savunmaktadır¹⁴⁵. Ancak çoğunluk görüşü bu iki hakkın birbirinden ayrılamayacak şekilde birbirine sıkı sıkıya bağlı olduğunu buna ek olarak böyle bir ayırımın yapılmasının pratikte bir faydasının da bulunmadığını ifade etmektedirler¹⁴⁶.

3.1.2. Konusu ve Kapsamı

3.1.2.1. Konusu

Alacağın temlikinin konusunu alacak hakkı oluşturmaktadır. Alacağın muaccel olup olmadığı, bölünebilir olup olmadığı veyahut kaynaklandığı borç ilişkisi önemli değildir. Keza asıl alacaktan bağımsız olarak alacağa işlemiş olan faizler de temlik edilebilir. Önemli olan nokta temlik edilen hakkın alacak hakkı olmasıdır. Kural olarak her türlü alacak temlik edilebilir¹⁴⁷.

Bahsettiğimiz üzere, temlik edilmesi istenen alacağın, alacağın temliki sözleşmesi yapıldığı anda doğmuş olması gerekmez. Bu doğrultuda gelecekte doğacak alacakların da temliki mümkündür. Bu tür alacaklara "*gelecekteki alacak*" denir¹⁴⁸. Doktrinde gelecekteki alacakların mümkün olabilmesi için "*belirlilik ve belirlenebilirlik*" kriterlerinin varolması gerekli görülmektedir¹⁴⁹. Buradaki belirlilik ve belirlenebilirlikten kasıt alacağın miktar, hukuki sebep ve borçlunun kimliği açısından belirlenebilir olmasıdır¹⁵⁰. Esasen bu kriterler sözleşmenin akdedildiği sırada varolması gereken değil

¹⁴⁵ Aydın Zevkliler, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (Ankara: Savaş Yay., 1991), 355., İsmet Sungurbey, "Hukukta Metot ve Müessese Teorisi Bakımından Hakların Tasnifi ve Talep Hakkı" *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları*.103. Necip Kocayusufpaşaoğlu, *Borçlar Hukuku Genel Bölüm* (İstanbul: Filiz Kitabevi, 1989), 163.

¹⁴⁶ Şener Akyol, *Alacaklının Verdiği Üçüncü Şahsın İfayı Kendi Adına Talep Yetkisi* (İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Matbaası, 1989), 3., Eren, *Borçlar Genel*, 109., Nomer, *Borçlar Genel*, 386.

¹⁴⁷ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1084.

¹⁴⁸ Eren, *Borçlar Hukuku Şerhi*, 2902.

¹⁴⁹ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1085.

¹⁵⁰ Abdurrahim Altun, "Gelecekteki Alacakların Devri", *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 2, sy. 2 (2019): 168.

alacak ileri sürüldüğü vakit varolması gereken kriterlerdir¹⁵¹. Buna göre temliknâme akdedildiği sırada mevcut olan bir borç ilişkisi varsa alacak, “temel hukuki ilişkiye dayalı alacak” yoksa “umulan alacak” kategorisinde değerlendirilmektedir. Umulan alacağa örnek olarak henüz satılmamış bir malın bedeli yahut henüz yapılmamış bir hizmet sözleşmesinden doğacak alacağın temlik verilebilir. Bununla birlikte açılmış ve henüz sonuçlanmamış bir davadaki alacağın temlik de gelecekteki alacağın temlikine örnek olarak verilebilir. Bu noktada gelecekte doğacak alacağın kimin hukuk alanında doğacağına ilişkin doktrinde fikir birliği yoktur. İlk görüşe göre gelecekte doğacak alacak doğrudan doğruya temlik alanın hukuki alanında doğar¹⁵². Bu görüşe göre alacak hakkı, hiçbir zaman önce temlik edenin hukuki alanına geçip ondan sonra temlik alanın hukuki alanına geçmez. Doktrindeki diğer görüş ise gelecekteki alacağın bir anlık da olsa önce temlik edenin malvarlığında doğacağını akâbinde akit gereği kendiliğinden temlik alanın hukuki alanına geçeceğini savunan “geçiş teorisi” adlı görüştür¹⁵³. Pratikte bu görüşlerin farkını açıklamak şu şekilde mümkün olacaktır: Bir şirket alacak mevcut olmadan ve fakat temlikname akdedildikten sonra iflas ederse, ilk görüşe göre alacak doğrudan masa dışında kalacak olup ikinci görüşe göre iflas masasına girecektir¹⁵⁴.

Bahsedilmesi gereken bir diğer husus bir kimsenin gelecekteki tüm alacaklarını temlik edip edemeyeceğidir. Burada ikili bir ayırım yapmak gerekir. Bir kimsenin belirsiz şekilde geleceğe yönelik bütün alacaklarını üçüncü bir kişiye devretmesi kişilik haklarına ve kanuni bağlamda ise 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m.23 ve TBK m.27/1’e aykırılık oluşturmaktadır¹⁵⁵. Böyle bir sözleşmenin yaptırımını ise kesin hükümsüzlük olacaktır¹⁵⁶. Bununla birlikte bir kişinin bir ticari işletmesine yönelik doğmuş ve doğacak tüm alacaklarını devretmesi ise en azından belli bir belirlilik düzeyini karşıladığından geçerli

¹⁵¹ Arif Kocaman, “Gelecekteki Alacakların Devrinde “Belirlilik/Belirlenebilirlik” Şartı ve Bunun Factoring-Temlik İşlemindeki Görünümü”, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, sy. 56(2023): 499. <https://doi.org/10.54049/taad.1374528>

¹⁵² Erdoğan, *Borçlar Genel*, 487., Nomer, *Borçlar Genel*, 412.

¹⁵³ Eren, *Borçlar Hukuku Şerhi*, 2903., Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 329., Dural ve Öğüz, *Türk Özel Hukuku*, 241.

¹⁵⁴ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1087.

¹⁵⁵ Eren, *Borçlar Genel*, 1263.

¹⁵⁶ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1087.

sayılır. Uygulamada alacağın bu şekildeki kümülatif devri karşımıza daha çok faktoring sözleşmelerinde ve banka kredisi sözleşmelerinde çıkmaktadır¹⁵⁷. Yukarıda bahsettiğimiz sınırlamalara ek olarak alacağın toptan temlikinin kişinin mahvına sebep olmaması gerekmekte, TBK m.28 bağlamında aşırı yararlanma içermemeli ve TBK m.20 bağlamında genel işlem koşullarına ilişkin hükümlere uyulması gerekmektedir¹⁵⁸.

Alacağın müteselsil alacak olması durumu da temlik için sorun teşkil etmemektedir. Müteselsil alacaklar temlik edilebilir. Bu durumda temlik alan müteselsil alacaklı haline gelir¹⁵⁹. Örneğin, adi ortaklıkta ortaklardan birinin ortaklığın üçüncü kişiden olan alacağını başka bir kişiye devrettiği durumda müteselsil alacağın devri söz konusu olur. Yine TBK m.291'deki kamu yararına yüklemeli bağışlama söz konusu olursa kişinin bu alacağını devretmesi durumunda da müteselsil alacağın devri söz konusu olmaktadır¹⁶⁰. Alacağın temlikinin TBK m.183/1 uyarınca kanun, sözleşme veya işin niteliği gereğince yasak olması durumunda devir caiz olmayacaktır.

3.1.2.1.1. Kanun Gereğince Temliki Yasak Alacaklar

Kanun, bazı alacakların temlik edilmesine olanak vermemiştir. Bu sınırlamalar çeşitli kanunlardan kaynaklanabilir. Bu hallere örnek olarak; TMK m.25/IV'deki manevi tazminat talebinin temliki, TBK m.619'daki ölünceye kadar bakma sözleşmesinin alacaklısının bakım hakkının temliki, TBK m.239'daki alım, önalım ve geri alım hakkının kural olarak temlik edilemeyeceği ve son olarak da 4857 sayılı İş Kanunu'nun 35 ve 410. maddelerindeki sınırlamalar verilebilir¹⁶¹. Bu yasaklar tamamen olabileceği gibi TBK m.410'daki gibi kısmen de olabilmektedir. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 294. maddesinin dördüncü fıkrasındaki konkordato mühleti verilmesinden önce yapılmış temliknamedeki alacağın konkordato mühleti verilmesinden sonra doğması halinde bu temliki geçersiz kılmıştır¹⁶². Yine 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 97.maddesi

¹⁵⁷ Altun, *Borçlar Genel*, 167.

¹⁵⁸ Altun, *Borçlar Genel*, 168.

¹⁵⁹ Eren, *Borçlar Genel*, 1264.

¹⁶⁰ Abdulkadir Arpacı, "Alacaklı Teselsülü ve Buna İlişkin Bazı Düşünceler". *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 1, sy. 1(Ocak 2004): 330.

¹⁶¹ Kılıçoğlu, *Borçlar Genel*, 1016.

¹⁶² Gümüş, *Borçlar Genel*, 1098.

gereğince bir alacağın cari hesaba kaydedilmesi durumunda alacak temlik edilemez. Bunlara ek olarak 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun Ek 6. maddesi de sigortacılık yapan kurum veya kuruluşlardan talep edilecek tazminat alacaklarına temlik yasağı getirmektedir¹⁶³. Çalışmamız bağlamında aşağıda detaylıca açıklayacağımız bir diğer temlik yasağı da 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun 20. maddesindeki spor kulüplerinin alacaklarının devrine ilişkin getirilmiş sınırlamalardır.

3.1.2.1.2. Sözleşme Gereğince Temliki Yasak Alacaklar

TBK m.183/I'in alacağın temlikinin yasaklanabileceğini öngördüğü hallerden bir diğeri sözleşmeyle temlikin kısıtlanmasıdır. Buna göre alacağın temliki sözleşmesi yapılmadan önce veya sonra sözleşmeye kayıt konularak temlik yasaklanabilir¹⁶⁴. Bu sözleşmeye doktrinde “devretme anlaşması” ismi de verilmektedir. Bu anlaşma herhangi bir şekle tabi değildir¹⁶⁵. Bu yasak mutlak olabileceği gibi belirli kişilerle yahut alacağın bir kısmının temlik edilemeyeceği öngörülerek nisbi de olabilir. Araflar bir temlik yasağı öngörmüşlerse bu yasağa rağmen temlik alan kişi borçluya başvuramaz. Pek tâbidir ki borçlunun bu yasağa rağmen temlik edilmiş olan alacağa sonradan rıza göstermesi mümkündür¹⁶⁶. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu bir kararında; Temliki mümkün olmayan bir alacağın temliki kural olarak geçersizdir ve böyle bir temlik, yalnızca borçluya karşı değil, temlik eden ile temlik alan arasında da hukuki sonuç doğurmaz. Sözleşmede temlik yasağı bulunması veya temlik işleminin borçlunun rızasına bağlanmış olmasına rağmen borçlunun rızasının alınmamış olması hâlinde, yapılan temlik işlemi borçluya karşı ileri sürülemez şeklinde hüküm kurmuştur¹⁶⁷.

Bu konuda değinilmesi gereken bir başka husus ise taraflar arasındaki temliknamede devredilemezlik şartı olmasına rağmen uyuşmazlık mahkemeye intikal ettikten sonra yapılan alacağın temlikinin TBK m.183 bağlamında alacağın temliki mi, yoksa 6100

¹⁶³ HGK. 24.01.2024 T. 2022/4-1130 E., 2024/20 K. <https://www.hukukihaber.net/hukuk-genel-kurulunun-20221130-e-202420-k-sayili-karari> Son güncelleme 21.11.2025

¹⁶⁴ Eren, *Borçlar Genel*, 1265.

¹⁶⁵ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 547.

¹⁶⁶ Kılıçoğlu, *Borçlar Genel*, 1018.

¹⁶⁷ HGK. 03.06.2021 T. 2017/15-427 E., 2021/685 K. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/hukuk-genel-kurulu-e-2017-427-k-2021-685-t-3-6-2021> , Son güncelleme 21.11.2025

sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu m.125 bağlamında dava konusunun devrini mi oluşturacağıdır. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu verdiği güncel kararında sözleşmede alacağın temlikinin yasaklanmış olmasına rağmen davacı, dava açıldıktan sonra alacağını üçüncü bir kişiye temlik etmişse, bu durum HMK'nın 125. maddesi kapsamında dava konusunun devri sayılır ve dava, alacağı temlik alan kişi huzurunda sürdürülür. Ancak davalı, sözleşmede yer alan temlik yasağına dayanırsa, temlik alan kişi yönünden alacağın mevcut olduğu ispatlanamadığından davanın reddi gerekir. Başka bir ifadeyle, alacağı devralan kişi HMK m.125 uyarınca davacının yerine geçerek usule ilişkin hakları kullanabilse de, davalının temlik yasağını ileri sürmesi hâlinde devralanın talep ettiği alacağın gerçekten mevcut olduğunu maddi hukuk bakımından kanıtlaması şarttır; bu ispat yapılabildiği takdirde alacağa hükmedilebilir¹⁶⁸. Yani temlik yasağı içeren bir sözleşmeden kaynaklı alacak talebi hakkında uyuşmazlık söz konusu olduğu takdirde hâkim davayı usulden reddetmeyip işin esasına geçtikten sonra reddedecektir.

Kanun koyucu, temlik yasağının iyiniyetli üçüncü kişilere karşı ileri sürülmesine bir sınırlandırma getirmek istemiştir. Bu yüzden TBK m.183/II hükmünü ihdas etmiştir. Buna göre devri yasağını içermeyen yazılı bir borç tanınmasına güvenerek alacağı temlik alan üçüncü kişiye karşı temlik yasağı ileri sürülemez¹⁶⁹. Yani sözleşmesel temlik yasağı içeren alacak, alacak sahibinin mirasçılara geçebilir. Buna karşın eğer iyiniyetli üçüncü kişiye temlik anında yazılı borç ikrarı içermeyen bir senetle alacak temlik edilmişse bu alacak da temlik olmuş sayılır. Zira bu şartlar gerçekleşmezse doktrindeki hâkim görüşe göre bu yasağa aykırı temlikin yaptırımını kesin hükümsüzlüktür¹⁷⁰.

3.1.2.1.3. Hukuki İlişkinin Niteliği Gereğince Temliki Yasak Alacaklar

Sözleşme hukukunda kural irade serbestisinin bir sonucu olarak sözleşme serbestisidir¹⁷¹. Ancak hukuk dünyasında öyle bazı alacaklar vardır ki bu alacağın temlik edilmesi borçlunun ifasını çok zor çoğu zaman imkansız hale getirebilir. TBK m.183/I'in alacağın

¹⁶⁸ HGK. 18.11.2021 T. 2018/(15)6-565 E., 2021/1464 K. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/e-2018-565-k-2021-1464-t-18-11-2021> Son güncelleme 21.11.2025

¹⁶⁹ Eren, *Borçlar Genel*, 1265.

¹⁷⁰ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1102., Kocayusufpaşaoğlu, *Borçlar Genel*, 194., Eren, *Borçlar Genel*, 150.

¹⁷¹ Eren, *Borçlar Genel*, 71.

temlikini yasakladığı son hâl için niteliğine aykırılıktır. Bunlara örnek olarak; nafaka alacağı, TMK m.186 bağlamında evlilik birliğine katılma yükümlülüğünden doğan alacaklar, ücretli vekâlet ilişkisindeki vekâlet verenin alacağı¹⁷² ve doktrinde temlik edilebileceğini ilişkin görüşler¹⁷³ bulunmakla birlikte ölünceye kadar bakma sözleşmesindeki bakma alacağı da verilebilir.

3.1.2.2. Kapsamı

Alacağın temlikiyle birlikte öncelikle asıl hak olana alacak hakkı temlik alana geçer¹⁷⁴. Esasen TBK m.189 hükmü alacak hakkıyla beraber temlik alana geçecek hakların kapsamını genel anlamda belirtmiştir. Buna göre alacağın kapsamına alacağa bağlı yan haklar ve öncelik (rüşhan) hakları ve işlemiş faizler girer. Ancak temlik edenin şahsına münhasır haklar bu kapsama girmez. Bunların temlik alana geçmesi için herhangi bir anlaşmaya gerek yoktur. Ayrıca bunların temlik alana geçmeyeceği de kural olarak kararlaştırılmaz¹⁷⁵. Öncelik haklarına örnek olarak İİK m.206'daki iflas sonrası alacaklar verilebilir. Yine işlemiş ve kural olarak işleyecek yasal ve temerrüt faizleri de temlik kapsamına girmektedir. Ancak önemle belirtilmelidir ki alacağa bağlı işlemiş faizler ve verilmiş teminatlar tarafların anlaşmasıyla temlik kapsamı dışında tutulabilmektedir¹⁷⁶. Bunlarla birlikte alacağa özgü olan fakat sözleşmeye özgü olmayan yenilik doğuran haklar da temlik alana geçmektedir¹⁷⁷.

¹⁷² Eren, *Borçlar Hukuku Şerhi*, 2906.

¹⁷³ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1103.

¹⁷⁴ Eren, *Borçlar Genel*, 1266.

¹⁷⁵ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 548.

¹⁷⁶ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 549.

¹⁷⁷ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 550.

3.1.3. Unsurları

3.1.3.1. Taraflar Arasında Geçerli Bir Sözleşmenin Bulunması

Alacağın temliki bir tür sözleşmedir¹⁷⁸. Bu sebeple genel olarak sözleşmelerin geçerlilik şartlarına tâbidir. Sözleşme, tarafların karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanlarıyla kurulur¹⁷⁹. Sözleşmenin kurulabilmesi için temlik edenin öneri beyanının temlik alana ulaşması ve temlik alanın kabul beyanının temlik edene ulaşmasıyla sözleşme kurulmuş olur¹⁸⁰. Sözleşme temlik alan lehine sonuç doğurduğundan temlik alanın örtülü beyanı da sözleşmenin kurulması için yeterlidir¹⁸¹. Bu sözleşmeyle birlikte temlik edenin malvarlığında bulunan alacak, temlik alanın malvarlığına geçer¹⁸². Bu sözleşme niteliği itibarıyla bir tasarruf sözleşmesidir. Yani sözleşmeyle birlikte bir borç doğmayıp alacak hakkı üzerinde kendiliğinden bir değişiklik meydana gelmektedir¹⁸³. Bu sebeple alacak üzerinde tasarruf edebilme ehliyeti olan fiil ehliyetinin de temlik edende bulunması gerekir. Bu yönüyle müflisin, iflas masasındaki alacağı üzerinde tasarruf edememesi bu duruma örnektir¹⁸⁴. Sözleşmenin konusunun hukuka ve ahlâka aykırı olmaması gerekmektedir. Yoksa bu sözleşme TBK m. 27 uyarınca kesin hükümsüzlük yaptırımına tâbi olacaktır¹⁸⁵. Bunun yanı sıra alacağın temliki ile birlikte sözleşmeye gerek olmaksızın bir yan hak olan hapis hakkı da devralana geçecektir¹⁸⁶.

¹⁷⁸ Eren, *Borçlar Genel*, 1260.

¹⁷⁹ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 538.

¹⁸⁰ Eren, *Borçlar Genel*, 1260.

¹⁸¹ Eren, *Borçlar Genel*, 1261.

¹⁸² Nisim Franko, “Alacağın Temliki”, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi* 49, sy.1 (1994): 178. <https://doi.org/10.1501/SBFder.0000001661>.

¹⁸³ Franko, “Alacağın Temliki”. 179.

¹⁸⁴ Franko, “Alacağın Temliki”. 179.

¹⁸⁵ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 538.

¹⁸⁶ Hayrunnisa Altın Şahin, “Hapis Hakkı İle Güvence Altına Alınan Alacağın Devredilmesi Hâlinde Hapis Hakkının Devralana Geçip Geçmeyeceği Sorunu”. *İstanbul Hukuk Mecmuası* 81, sy. 3 (Ocak 2024): 675-98. <https://doi.org/10.26650/mecmua.2023.81.3.0003>.

3.1.3.2. Geçerli Bir Alacağın Varlığı

Alacağın temlik için hukuken geçerli bir alacağın varlığı evleviyetle mevcut olmalıdır. Alacağın hukuki işlemde, haksız fiilden, sebepsiz zenginleşmeden, kanundan veya vekaletsiz işgörmeden doğmuş olmasının da bir önemi yoktur¹⁸⁷. Esasen burada önemli olan alacağın hukuki geçerliliğe sahip olmasıdır. Hangi alacakların devredilebileceğine ilişkin yukarıda detaylıca açıklama yaptığımızdan burada tekrara düşmemek adına bu kadarıyla yetiniyoruz.

3.1.3.3.Devredenin Tasarruf Yetkisinin Bulunması

Alacağın temlik sözleşmesi yapmanın bir tasarruf işlemi olduğundan yukarıda bahsetmiştik. Bu yönüyle temlik edenin tasarruf yetkisini haiz olması gerekmektedir¹⁸⁸. Kural olarak bu yetkinin devir anında varolması gerekmele birlikte devir anında varolmayan yetkinin sonradan haiz olunması durumunda da alacağın temlik hüküm ve sonuç doğurur¹⁸⁹. Alacağın temlik anında yetki mevcut değilse temlik geçersiz olacaktır¹⁹⁰.

Alacağın birden fazla alacaklısı olması durumunda tüm alacaklıların tasarruf yetkisi olmalıdır. Bununla birlikte alacak üzerinde temlik edenin yetkilendirdiği temsilci de tasarrufta bulunabilir. Bu temsilci kanuni veya iradi temsilci olabilir. Temsilcinin yetkisiz olması halinde ise TBK'nin yetkisiz temsile ilişkin hükümleri uygulanacaktır. Yetkisiz temsile asilin onay vermesi halinde temlik hüküm ve sonuç doğuracaktır. Temlik edenin temlik yetkisi olmaması durumunda yapılan temlik işlemi geçersiz olup devralanın iyiniyeti de devri geçerli kılmaz¹⁹¹. Temlik eden, temlik beyanından sonra ancak

¹⁸⁷ HGK. 21.03.2019 T . 2017/11-2630 E., 2019/328 K. <https://www.lexpera.com.tr/ictihat/yargitay/hgk-e-2017-2630-k-2019-328-t-21-3-2019> , son güncelleme 25 Kasım 2025.

¹⁸⁸ Kılıçoğlu, *Borçlar Genel*, 1015.

¹⁸⁹ Eren, *Borçlar Genel*, 1256.

¹⁹⁰ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 533.

¹⁹¹ Kemal Dayınlarlı, *Türk Borçlar Kanununa Göre Alacağın Devri* (Ankara: Dayınlarlı Yay., 2019), 107.,

gelecekte doğacak alacaktan önce iflas etmişse¹⁹² alacak doğduğu an hükümlerini meydana getireceğinden iflasın açılması sırasında masaya dahil olur¹⁹³.

Konkordatodaki alacaklar bakımından ise alacaklı tarafından, tacir hakkında konkordato mühleti verilmeden önce alacağın tahsili amacıyla gerekli başvurunun yapılmış olması ve bu alacağın bir temlik sözleşmesine konu edilmesi hâlinde, temlik alan kişi mühletin varlığından etkilenmeksizin borçluya karşı alacak hakkını doğrudan ileri sürebilir¹⁹⁴.

3.1.3.4. Yazılı Şekil Şartı

Borçlar hukukunda kural, şekil serbestisi olup istisna, şekil zorunluluğudur¹⁹⁵. TBK m.12, sözleşmelerin kural olarak şekle bağlı olmadığını ve arzu edilen şekilde yapılabileceğini; ikinci fıkrada ise Kanun'da sözleşmeler için öngörülen şekillerin kural olarak geçerlilik şekli olduğu ve bu şekle uyulmaksızın yapılan sözleşmelerin geçersiz olduğunu hükme bağlamıştır.

TBK m.184, alacağın temlikinin geçerliliğinin yazılı şekle bağlı olduğunu ve alacağın temliki vaaadinin ise şekle tabi olmadığını düzenlemiştir. Bunun şartın getirilmesinin sebebi temlik edenin ve temlik alanın alacaklılarının hukuki işlem güvenliğini sağlamaya yöneliktir. Bu sayede temlik alanın alacağının yazılı bir belgeye bağlanarak alacağın, özellikle ifa talebi anında kimin malvarlığında bulunduğuna ilişkin ispat kolaylığı sağlar¹⁹⁶. Ayrıca devreden veya devralanın iflası yahut aleyhlerinde haciz işlemi başlatılması bakımından yazılı şekil büyük önem taşır¹⁹⁷. Burada düzenlenmiş olan şekil şartı nitelikli şekil şartı değil adi şekil şartıdır¹⁹⁸. Alacaklının gelecekte imzasını inkar etmesi ihtimaline binaen sözleşmenin noterde resmi şekilde düzenlenmesinde fayda

¹⁹² Nurcihan Dalcı, "Alacağın toptan devri bağlamında iflas". *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 63, sy. 2 (Haziran 2014): 285-308. https://doi.org/10.1501/Hukfak_0000001749.

¹⁹³ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 108.

¹⁹⁴ Ecehan Yeşilova Aras, "Sigorta Sözleşmesinden Doğan Alacağın Devri ve Konkordato". *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 8, sy. 2 (Aralık 2021): 663-82.

¹⁹⁵ Tolunay Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri İşleminin Geçerliliği ve Sebeple Olan İlişkisi (İlliliği)* (Ankara: Turhan Kitabevi, 2019), 225.

¹⁹⁶ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1088.

¹⁹⁷ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 226.

¹⁹⁸ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 76.

vardır¹⁹⁹. Bu şart yalnızca temlik sözleşmesi için geçerli olup temlik yasağı sözleşmesi ve TBK m.186 bağlamında yapılması gereken bildirim için zorunlu değildir. Bununla beraber sözleşmenin içerisindeki ve sözleşmeye ekli koşullar da yazılı şekilde düzenlenmelidir. Yazılı şekilde yapılmayan sözleşmenin mahkeme huzurunda ikrar edilmesi dahi sözleşmeye sıhhat kazandırmaz²⁰⁰.

Sözleşmede temlik edenin imzasının bulunması yeterli olup ayrıca temlik alanın imzasına gerek yoktur. Zira bu sözleşme tek tarafı borç altına sokmaktadır. TBK m.14 ise sözleşmede yalnızca borç altına girenlerin imzalarının olmasını yeterli görmüştür. Temlik alanın imzası gerekmemekle birlikte sözleşmenin kurulması açısından örtülü de olsa irade beyanı gerekmektedir. Ayrıca yazılı şekil sözleşmenin tüm esaslı unsurlarını kapsmalıdır²⁰¹. Bu kapsamda sözleşmede borçlunun ve alacaklının kimliği, alacağın içeriği ve miktarı açık ve net olarak belirlenebilir şekilde yazılmalıdır²⁰². Yine TBK m.14/2 gereğince imzalanmış bir mektup aslı, telgraf da yazılı şekil yerini tutmaktadır²⁰³.

Alacağın temlikinde yazılı şekil şartına uyulmamasının yaptırımını kesin hükümsüzlüktür²⁰⁴. Ancak şekle aykırı yapılan sözleşmenin tahvilinin mümkün olup olmadığıyla ilgili iki durum bulunmaktadır. Birincisi alacaklının alacağı temlik işlemi ile alacağı karşı tarafa geçirme iradesi tespit edilememesidir. Bu halde şekle aykırı bu işlem alacağın temlikine ilişkin taahhüt işlemi ve alacağın temlik vaadi olarak nitelendirilir²⁰⁵. İkincisi ise alacaklının alacağı karşı tarafa geçirme iradesinin işleminden tespit edilmesi durumudur. Bu durumda ise alacaklının iradesi bir tasarruf işlemine yönelik olduğundan alacağın temlik vaadi olarak nitelendirilemez. Ancak vekalet sözleşmesine tahvili mümkündür²⁰⁶.

¹⁹⁹ Kılıçoğlu, *Borçlar Genel*, 1019.

²⁰⁰ Erdoğan, *Borçlar Genel*, 488.

²⁰¹ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 539.

²⁰² Erdoğan, *Borçlar Genel*, 489.

²⁰³ Dayınlı, *Alacağın Devri*, 80.

²⁰⁴ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 240.

²⁰⁵ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 242.

²⁰⁶ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 242.

3.1.3.5. Devir Engelinin Bulunmaması

Alacağın devrinin dolaylı unsurlarından birisi de devre ilişkin herhangi bir engelin bulunmamasıdır. Bu engeller, kanun gereği, sözleşme gereği ve hukuki ilişkinin niteliği gereği temlik yasak alacaklar olabilir. Burada tekrara düşmemek adına alacağın devrinin “konusu” başlığı altında yaptığımız açıklamalara atıf yapmakla yetiniyoruz.

3.1.4. Hukuki Niteliği

Alacağın temlik, sözleşmesel bir hukuki işlem olup aynı zamanda tasarruf işlemi niteliğindedir. Alacağın temlikinin sebebe bağlı olup olmadığı konusunda ise doktrinde görüş birliği bulunmamaktadır. Bu açıklama doğrultusunda aşağıdaki alt başlıklarda alacağın temlikinin hukuki niteliğini inceleyeceğiz.

3.1.4.1. Hukuki İşlem ve Sözleşme Niteliği

Alacağın temlik, bir hukuki işlemdir²⁰⁷. Hukuki işlem, hukuk düzenince kendisine hukuki sonuç bağlanan belli bir sonuca yönelen irade açıklamasıdır²⁰⁸. Bu minvalde alacağın temlik, devreden mamelekinde olan veya ileride olacak olan alacak hakkının devralana geçirilmesini sağlayan irade açıklamasıdır. Bu irade açıklaması tek başına alacağın temlik sonucunu doğurmamaktadır. Zira Kanun hükmünden anlaşılmasına karşın alacağın temlik, tek taraflı bir hukuki işlem türü olmayıp sözleşmedir²⁰⁹. Alacağın temlik ile devralanın mamelekinde bir artış, devreden mamelekinde ise bir azalış meydana getirir. Bu haliyle alacağın temlik kazandırıcı bir hukuki işlemdir.

Sözleşme, alacağın üçüncü kişiye temlikini ifade eden tarafların irade beyanları ile kurulmaktadır²¹⁰. Alacağın temlik bir tasarruf sözleşmesi niteliğinde olduğundan borçlar hukukunun genel hükümleri burada doğrudan değil kıyasen uygulama alanı bulmaktadır²¹¹. Alacağın temlikinin bir yönüyle borç sözleşmesi olduğuna ilişkin de

²⁰⁷ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1079.

²⁰⁸ Hüseyin Altaş, *Medeni Hukuk Başlangıç Hükümleri* (Ankara: Yetkin Yay.,2018), 128.

²⁰⁹ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 53.

²¹⁰ Dayınlı, *Alacağın Devri*, 84.

²¹¹ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 56.

doktrinde görüşler bulunmaktadır²¹². Alacağın temlik sözleşmesi iki yönlü bir niteliğe sahiptir. Alacağın temlikine sebep olarak gösterilen temel ilişki satım, bağışlama yahut inanç sözleşmesi olabilmektedir. İşte bu sözleşme borç sözleşmesi olup taraflar arasında karşılıklı hak ve borç doğurur. Temeldeki sözleşmeye ise Türk Borçlar Kanunundaki o sözleşmeye ilişkin hükümler uygulanır²¹³.

Temlik edenin veya temlik alanın icap beyanının karşısında yine temlik edenin veya alanın kabul beyanı gerekmektedir. Bu cümleden anlaşılacağı üzere temlik sözleşmesinin kurulabilmesi için icabın temlik edenden gelme zorunluluğu bulunmamaktadır. İcap, temlik alandan da gelebilir. Ancak burada temlik edenin icapta bulunmasında olduğu gibi örtülü kabul beyanı yeterli olmayacaktır²¹⁴. Yine temlik eden, temlik sözleşmesini, yazılı olarak düzenlerken de açık icap beyanında bulunmalıdır²¹⁵. Bu sözleşme, TBK m.11 bağlamında düşünüldüğünde temlik edenin düzenlediği sözleşmenin temlik alana ulaşmasıyla ve temlik alanın örtülü kabul beyanıyla kurulmaktadır.

3.1.4.2. Tasarruf İşlemi Niteliği

Tasarruf işlemi, bir hakkı veya hukuki ilişkiyi doğrudan doğruya etkileyen hakkın varlığını, içeriğini, şeklini değiştiren hakkın bir kimseden başka bir kimseye geçiren veya hakkı yok eden işlemlerdir²¹⁶. Alacağın devri işlemi de, işlem anında alacak hakkının sahibini değiştiren bir hukuki işlem olduğundan tasarruf işlemi olarak karşımıza çıkmaktadır²¹⁷. Bu işlem yukarıda bahsettiğimiz üzere sözleşme niteliğinde bir hukuki işlem olduğundan alacağın temlikinin bir “tasarruf sözleşmesi” olduğunu söylemek gerekir²¹⁸. Bu tasarruf sözleşmesi eşya hukukundaki tasarruf sözleşmesi değil, borçlar hukukuna ait bir tasarruf sözleşmesidir. Zaten alacağın temlik, borçlar hukukuna ait

²¹² Eren, *Borçlar Genel*, 1256., Kılıçoğlu, *Borçlar Genel*, 1012.

²¹³ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 90.

²¹⁴ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 54.

²¹⁵ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 56.

²¹⁶ Gökhan Antalya ve Murat Topuz, *Medeni Hukuk Cilt:I* (Ankara: Seçkin Yay.,2024), 200.

²¹⁷ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 58., Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 86., Kılıçoğlu, *Borçlar Genel*, 1019.

²¹⁸ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1079.

borçlandırıcı bir sözleşme değil tasarruf sözleşmesi niteliğinde olduğundan Türk Borçlar Kanunu'nun "Özel Borç İlişkileri" başlığı altında değil genel kısımda düzenlenmiştir²¹⁹.

Tasarruf sözleşmesi niteliği gereğince üzerinde tasarruf edilebilecek her türlü hak temlik sözleşmesinin konusu yapılabilir²²⁰. Bu işlemle temlik edenin malvarlığı azalırken temlik alanın aktif malvarlığı artmaktadır. İşte bu hal bir cüz'i halefiyet halini oluşturmaktadır. Dar anlamda borç ilişkisinin alacaklı tarafında temlik eden yerine temlik alan geçmektedir²²¹. Bu andan itibaren temlik edenin alacak üzerindeki hakkı sona ermektedir. Bu yönüyle alacağın temliki, alacağın temliki vaadinden de ayrılmaktadır. Zira temlik vaadinde bulunanın tasarruf yetkisini haiz olması gerekmemektedir²²².

Her ne kadar tasarruf sözleşmesi borçlandırıcı bir sözleşme olmasa da Kanun Koyucu temlik edene bazı yükümlülükler yüklemiştir. Bazı durumlarda alacağın mevcudiyetinden ve borçlunun ödeme güçsüzlüğünden dolayı temlik alanın zararlarının tazmini, gerekli bilgi ve belgelerin teslim edilmesi gibi durumlarda temlik eden sorumludur. Son olarak varolmayan bir alacağın temliki mümkün olmadığında bu sözleşme konusu itibariyle geçersizdir. Ancak TBK m.191, bu durumda temlik edenin garanti yükümlülüğü olduğunu hükme bağlamaktadır²²³.

3.1.4.3. Sebebe Bağlı İşlem Olma Niteliği

Alacağın devri kazandırıcı bir tasarruf işlemidir. Her tasarruf işleminin temelinde bir sebep bulunmaktadır. Buna hukuki sebep denmektedir²²⁴. Alacağın temlikinin hukuki sebebi sözleşme, kanun hükmü veya ölüme bağlı tasarruftan doğan borç olabilir. Alacağın temliki de borcun ifa edilmesindeki araç olabilmektedir. Bu halde alacağın temliki ifa yerine veya ifa uğruna yapılan bir hukuki işlemidir. Aynı zamanda alacağın temlikinin

²¹⁹ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 61.

²²⁰ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 87.

²²¹ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 59.

²²² Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 533.

²²³ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 534.

²²⁴ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 94.

hukuki sebebi bağışlama veya teminatta olabilmektedir²²⁵. İşte alacağın temliki sözleşmesinin temelinde olan bu tür sebeplerden bağımsız olup olmadığı konusunda doktrinde fikir birliği bulunmamaktadır.

Alacağın temlikinin sebebe bağlı olup olmadığı konusunda Kanun'da açıklık bulunmamaktadır. Bununla birlikte Kanun Koyucu TMK m.1024 ve 1025'de olduğu gibi bazı durumlarda işlemin sebebe bağlı olduğunu açıkça ifade etmiştir. Doktrinde alacağın temlikinin soyut bir işlem olduğu ve sebebe bağlı bir işlem olduğu şeklinde iki görüş bulunmaktadır.

Alacağın temlikinin soyut bir hukuki işlem olduğunu savunanlar²²⁶, İsviçre Hukukundaki eski bir görüşe göre tasarruf işleminin genel olarak soyut bir hukuki işlem olmasından ötürü alacağın temlikinin de soyut bir hukuki işlem olduğunu ifade etmektedir²²⁷. Bu görüşün kabul edilmesindeki temel gerekçe işlem güvenliğini sağlaması ve tarihsel olmasıdır²²⁸. Buna göre sözleşmenin temelindeki hukuki sebep geçersiz olsa dahi alacağın temliki sözleşmesi geçerli olmaya devam edecektir. Ancak temlik alanın malvarlığı hukuki sebepten yoksun bir şekilde arttığından kendisine karşı sebepsiz zenginleşmeden doğan haklar kullanılabilir²²⁹. Temlik sözleşmesinin kendisinde sakatlık bulunmasında ise sözleşme geçerli olmayacağından böyle bir durumda soyutluk görüşü sözleşmeye geçerlilik kazandırmayacaktır. Bu görüşün işlerliği temeldeki hukuki sebebin geçersiz, temlik sözleşmesinin ise geçerli olduğu durumda meydana gelmektedir.

Alacağın temlikinin sebebe bağlı bir hukuki işlem olduğunu savunanlar²³⁰, İsviçre Hukukunda taşınır mülkiyetinin devrinin sebebe bağlı bir işlem olmasının kabulüyle birlikte alacağın temlikinin de sebebe bağlı bir işlem olduğunu savunmaktadırlar. Nispeten daha yeni olan bu görüş doktrinde çoğunluk görüşü oluşturmaya başlamıştır. Bu görüşü savunanlar taşınır ve taşınmaz mülkiyetinin devrinde geçerli olan sebebe

²²⁵ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 94.

²²⁶ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1097., Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 534.

²²⁷ Eren, *Borçlar Genel*, 1259.

²²⁸ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1097.

²²⁹ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 535.

²³⁰ Erdoğan, *Borçlar Genel*, 482., Eren, *Borçlar Genel*, 1258. Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 100., Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 288.

bağlılığın alacağın temlik bakımından geçerli olmamasının mantığı olmadığını savunmaktadır²³¹. Bu görüşe göre sözleşmenin temelindeki hukuki sebebin geçersiz olması alacağın temlikini de geçersiz kılar. Bunun sonucu olarak alacak temlik alana geçmez ve temlik edende kalmaya devam eder²³².

Kanaatimizce de alacağın temlik sebebe bağlı bir işlemdir. Özellikle günlük ticari hayatta temlik edenin ve temlik alanın temeldeki hukuki sebeple alacağın temlik sözleşmesini ayrı düşünmemektedir. Ayrıca alacağın temlikinin soyut bir işleme bağlı olduğunu düşünenlerin işlem kolaylığı ve güvenilirliğini sağlama gerekçesi abesle iştigaldir. Zira Kanun metninden çıkmayan bir sonucun salt işlem kolaylığı ve güvenilirliğini sağlamak adına yorum yoluyla çıkarılmaya çalışılması kendini Kanun Koyucunun yerine koymaktır. Kanun koyucu alacağın temlikine böyle bir nitelik kazandırmak isteseydi maddeyi buna göre düzenlerdi.

3.1.5. Çeşitleri

Doktrinde görüş birliğiyle kabul olunduğu üzere alacağın temlikinin temel olarak üç türü bulunmaktadır. Bunlar; kanuni temlik, yargısal temlik ve iradi temlikdir²³³.

3.1.5.1. Kanuni Temlik

Kanuni temlik, yargısal temlik ile birlikte TBK m.185'te şu şekilde düzenlenmiştir: *“Alacağın devri kanun veya mahkeme kararı gereğince gerçekleşmişse, bu devir özel bir şekle ve önceki alacaklının rızasını açıklamasına gerek olmaksızın, üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilir.”*

Kanuni temlik, bir kanun hükmüne dayanarak taraf iradelerine gerek olmaksızın üçüncü kişinin alacaklı olmasını sağlayan bir alacağın temlik çeşididir²³⁴. Madde metninden de anlaşılacağı üzere alacağın iradi temlikinden farklı olarak kanuni temlikte ne alacaklının iradesi ne de şekil zorunluluğu bulunmamaktadır. Alacaklı ve borçlu iradelerinin

²³¹ Eren, *Borçlar Hukuku Şerhi*, 2899.

²³² Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 100.

²³³ Mustafa Arıkan, “Türk Özel Hukukunda Alacağın Temlik”. Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 13, sy. 1 (Haziran 2005): 129-55. <https://doi.org/10.15337/SUHFD.2017.189> .

²³⁴ Erdoğan, *Borçlar Genel*, 485.

bulunmaması nedeniyle kanuni temlik bir hukuki işlem de değildir. Bu sebeple kanuni temlikte iradi sakatlık da söz konusu olmayacaktır²³⁵.

Esasen kanuni temlikin en yaygın görünümü olarak karşımıza halefiyet çıkmaktadır. Halefiyet, üçüncü kişinin, borçlunun alacaklıya olan borcunu bir şekilde itfa etmesi sonucu borçlunun karşısında alacaklı olarak yer almasıdır²³⁶. Halefiyet kapsamında akla ilk gelen hukuki durum miras olmakla birlikte gerek TBK’de gerek TTK’de gerekse de TMK’de birçok halefiyet hükmü yer almaktadır. Örneğin; TBK m.168’de teselsülün söz konusu olduğu durumda alacaklıya halefiyet, TTK m.1472’de sigortacının sigortalıya halefiyeti gibi durumlar mer’i mevzuatımızda mevcuttur.

TBK m.191 gereğince kanuni temlikte temlik alana karşı temlik edenin garanti yükümlülüğü bulunmamaktadır. Bu maddeye gereğince borçlunun ödeme gücünden veya alacağın varlığından temlik eden sorumlu değildir²³⁷. Son olarak alacağın iradi temlikine ilişkin hükümler bünyesine uygun düştüğü kadarıyla kanuni temlik için de uygulanır²³⁸.

3.1.5.2. Yargısal Temlik

TMK m.185 gereğince alacağın temliki bir mahkeme kararıyla da gerçekleşebilir. Doktrinde bu temlikin gerçek bir temlik olmadığı yönünde görüşler de bulunmaktadır²³⁹. Ancak uygun düştüğü ölçüde alacağın sözleşmesel devrine ilişkin hükümler yargısal devir için de uygulanabilir²⁴⁰. Esasen burada da temlik edenin tasarruf yetkisine sahip olması gerekir. Yalnız yazılı şekil şartı gerekli değildir. Zira temliki içeren mahkeme ilamı hukuki güvenliği sağlaması için getirilmiş olan yazılı şekil şartından daha üstün bir korumayı evleviyetle sağlamaktadır.

Alacağın var olduğuna ilişkin tespit hükmü alacağın temlikine ilişkin yargısal temlikle karıştırılmamalıdır. Zira burada hâkimin kararıyla mirasın paylaşılmasında olduğu gibi

²³⁵ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 123.

²³⁶ Gümüş, *Borçlar Genel*, 1104.

²³⁷ Eren, *Borçlar Hukuku Şerhi*, 2919.

²³⁸ Oğuzman ve Öz, *Borçlar Genel*, 568.

²³⁹ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 126.

²⁴⁰ Filiz Yenipınar, *Alacağın Temliki ve Borcun Nakli* (Ankara: Seçkin Yay., 2021), 32.

varolan alacağın hukuki alan değiştirmesi söz konusudur²⁴¹. Yargısal temlik, temlik vaadini yerine getirmeyen kişiye karşı açılmış ifa davasıyla da gerekleřebilir²⁴².

3.1.5.3. Sözleşmesel Temlik

Alacağın temlikinin Kanundaki gerçek türünü oluşturan sözleşmesel temlik, taraflar arasındaki yazılı bir temlik sözleşmesiyle alacağın karşı tarafa geçirilmesidir. Esasen alacağın temlikinde öneren ve kabul eden iki taraf bulunmaktadır. Temellük eden kabul eden konumundadır²⁴³. Bunun yanı sıra beyaza ciroya benzer olarak beyaza temlik de doktrinde kabul görmektedir²⁴⁴ şu ana kadar yaptığımız ve bundan sonra yapacağımız açıklamalar sözleşmesel temlik bağlamında olacaktır.

3.2. BÜTÇE VE HARCAMA İLKELERİ ÇERÇEVESİNDE ORÇLANMA VE ALACAĞIN TEMLİKİ

3.2.1. Genel Olarak

Spor kulüpleri, günümüz toplumlarında yalnızca sportif faaliyet icra eden yapılanmalar olmaktan çıkmış; ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda geniş etki yaratan, çok aktörlü ve çok boyutlu kurumsal yapılar hâline gelmiştir. Özellikle futbol kulüpleri, milyonlarca taraftar kitlesine ulaşan, önemli ölçekte nakit akışı yaratan ve ulusal ekonomilerde dikkate değer bir ekonomik paya sahip olan profesyonel aktörler olarak değerlendirilmektedir. Bu dönüşüm, kulüplerin gelir kaynaklarını çeşitlendirmelerine ve finansal faaliyetlerini profesyonelleştirmelerine imkân tanırken; aynı zamanda karmaşık borçlanma ilişkilerini ve gelir yönetimi sorunlarını barındıran bir mali yapı ortaya çıkarmıştır.

Türkiye’de spor kulüplerinin önemli bir bölümü dernek statüsünde faaliyet göstermekte olup, bu statünün beraberinde getirdiği kurumsallaşma eksikliği uzun yıllar boyunca ciddi mali ve yönetsel sorunlara yol açmıştır. Sık değişen yönetimler, uzun vadeli mali planlamaların yapılmaması, geçmiş dönem borçlarının geleceğe aktarılması, profesyonel

²⁴¹ Eren, *Borçlar Genel*, 1255.

²⁴² Erdoğan, *Borçlar Genel*, 484.

²⁴³ Mükremin Uzun, “Kamu İdarelerinin Borçlu Taraf Olarak Yer Aldığı Sözleşmelerde Alacağın Temliki,” *Sayıştay Dergisi*, no. 80 (2011): 3–32.

²⁴⁴ Uzun, “Alacağın Temliki”, 15.

yönetişim ilkelerinin benimsenmemesi ve sportif rekabetin giderek artan ekonomik baskısı kulüplerin mali disiplini zayıflatmıştır. Bu çerçevede kulüpler, içinde buldukları ekonomik daralmayı aşmak amacıyla gelecekte elde etmeyi umdukları yayın geliri, sponsorluk bedeli veya transfer ücreti gibi alacaklarını üçüncü kişilere temlik ederek borçlanma yoluna gitmiştir.

Gelir temlikinin özellikle federasyon nezdindeki düzenli gelir kalemlerine ve yayın haklarına bağımlı olan kulüpler açısından uzun vadeli mali kırılganlık yarattığı görülmektedir. Kısa vadeli nakit ihtiyacını karşılamak adına uzun yıllar sonraki gelirlerin dahi temlik edilmesi, kulüplerin gelir-gider dengesi üzerinde ağır bir baskı oluşturmuş; borçlanma sarmalının derinleşmesine ve sürdürülemez bir mali yapının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu durum yalnızca kulüplerin mali bağımsızlığını zayıflatmakla kalmamış, aynı zamanda sportif faaliyetlerin devamlılığına ve lig içi rekabetin eşitliğine yönelik ciddi tehditler üretmiştir.

Mali sürdürülebilirliğin sağlanamaması, kulüplerin sportif başarısızlık yaşaması, transfer yasaklarıyla karşı karşıya kalması, puan silme veya lisans alamama gibi idari yaptırımlara maruz kalması gibi sonuçlara yol açabilmektedir. Bazı durumlarda kulüplerin dernek veya şirket olarak varlıklarını sürdüremeyecek düzeye geldiği görülmektedir. Bu nedenle kulüplerin mali disiplin altına alınması, hem ulusal spor düzeninin korunması hem de taraftarlar, sporcular ve diğer paydaşların menfaatlerinin güvence altına alınması bakımından kamu yararı niteliği taşıyan bir zorunluluk hâline gelmiştir.

Bu kapsamda uluslararası spor hukuku alanında UEFA FFP düzenlemeleri, kulüplerin aşırı borçlanmasını ve gelecekteki gelirlerini ipotek altına alan işlemleri sınırlamayı hedefleyen mekanizmalar içermektedir. Türkiye'nin bu kurallarla uyum sağlaması amacıyla SKSFK yürürlüğe konulmuş; kulüplerin mali yapılarının şeffaflaştırılması, borçlanmalarının sınırlandırılması ve mali yönetimlerinin belirli ilkeler çerçevesine kavuşturulması amaçlanmıştır. Kanunda yer alan temlik sınırlaması da kulüplerin uzun vadeli gelir kayıplarını önlemek, sürdürülebilir bir mali yapı oluşturmak ve kulüplerin kamu yararı niteliği taşıyan faaliyetlerini güvence altına almak amacıyla getirilen temel araçlardan biri olarak önem taşımaktadır.

SKSFK'nin asli düzenlenme amacını oluşturan spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin mâli yapılarının bozulmasını engellemek amacıyla Kanun'un "*Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin bütçe ve harcama ilkeleri*" başlıklı 20. Maddesinde 13 fıkradan oluşan ayrıntılı bir düzenleme yapılmıştır.

Maddenin 1. fıkrasında spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin spor faaliyetleri ile ilgili her türlü gelir ve giderleri, bağlı ortaklıklar da dâhil olmak üzere, konsolide bilanço içerisinde ve ayrı bir hesapta toplanacağı düzenlenmiştir. 2. fıkraya göre spor kulübüne bağlı bir veya birden fazla spor anonim şirketi varsa konsolidasyon spor kulübü bilançosunda yapılır. Bu durumda hesap dönemi olarak spor anonim şirketinin hesap dönemi spor kulübüne de uygulanır. Spor kulübüne bağlı birden fazla spor anonim şirketi bulunması hâlinde, spor kulübü bilançosunda en yüksek harcamaya sahip spor dalında faaliyet gösteren spor anonim şirketinin hesap dönemi spor kulübüne de uygulanır. 3. fıkroda spor anonim şirketlerinin hesap dönemi, faaliyette bulunduğu en yüksek harcamaya sahip spor dalındaki müsabakaların yapıldığı döneme göre, esas sözleşme ile belirleneceği düzenlenmiştir. Günümüzde birçok spor kulübünde en çok harcama yapılan spor dalı futbol olduğu için hesap dönemi futbol müsabakalarının yapıldığı döneme göre belirlenecektir. 4. fıkroda spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için alacak devri sınırlaması getirilmiştir. 5. fıkroda spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için borçlanma kısıtlaması getirilmiştir. 6. fıkroda ise kısıtlamalara ilişkin oranların hesabında uygulanacak hükümler belirlenmiştir. 7. fıkroda spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, tescilli oldukları ulusal spor federasyonu ile bu spor federasyonunun üyesi olduğu uluslararası kuruluşların belirlediği sportif, altyapı, personel, idari, hukuki, mali ve diğer kriterleri yerine getirme zorunluluğu getirilmiştir. 8. fıkroda tezimizin konusunu da oluşturan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri için alacağın devri yasağı getirilmiştir. 9. fıkroda spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri adına veya hesabına yapılacak ödemelerin 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki bankalar ile finansal kuruluşlar veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığı ile yapılması zorunluluğu getirilmiştir. 10. fıkroda denk bütçe ilkesinin sağlanmasıyla birlikte ilgili spor dalındaki sporculara, kulüplere, spor anonim şirketlerine; kamu kurumlarına vergi, sigorta ve benzeri kamu hukukundan kaynaklanan, vadesi geçmiş borcunun bulunmaması esası getirilmiştir. 11. fıkroda denk bütçe şartları ve denk bütçeye ilişkin unsurların belirlenmesinde uluslararası spor kuruluşlarının düzenlemeleri de göz önünde

bulundurularak spor federasyonlarının düzenleme yapmaya yetkili olduğu belirtilmiştir. 12. fıkraya göre spor kulübü tüzüğünde ve spor anonim şirketinin esas sözleşmesinde bütçenin uygulanmasına ilişkin hususlara ve yürürlüğe konuluş usulüne yer verilmelidir. 13. ve son fıkrada ise spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile yöneticilerinin mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kasıt veya ihmalle ihlal ettikleri takdirde doğacak sorumlulukları belirlenmiştir.

SKSFK'nin getirilişindeki temel amaç spor kulübü ve şirketlerin sağlıksız borçlanma ve alacaklarının devirlerinin önüne geçerek mâli yapılarının korunmasıdır. Zira madde gerekçesinde de kulüp ve şirketlerin uzun vadeli borçlanmalarının önüne geçilmek istenmiştir. Bu bağlamda atılan en önemli adımlar 20. maddenin 5. fıkrasındaki borçlanma yasağı ve 4. fıkra ile 8. fıkralardaki alacakların devrine ilişkin kısıtlama ve yasaklardır. Aşağıda bu maddedeki borçlanma ve alacağın temlikine ilişkin hükümler ayrıntılı olarak incelenecektir.

3.2.1.1. Spor Kulübü ve Spor Anonim Şirketlerinde Borçlanma

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin borçlanmalarına ilişkin hükümler 20. maddenin 5. fıkrasında düzenlenmiştir. Fıkra bağlamında borçlanmaya ilişkin birçok hususun düzenlendiğini görmekteyiz. Öncelikle borçlanmadan bahsetmek gerekirse; borçlanmak, borçlar hukukundaki borcun kaynakları olan sözleşme, haksız fiil ve sebepsiz zenginleşmeden doğan her türlü yapma ve verme edimidir²⁴⁵. Bir tarafta borcun alacaklısı, diğer tarafta borcun borçlusu bulunmaktadır. Fıkra bağlamında spor kulübü ve spor anonim şirketlerinin hem borçlu olduğu hem de alacaklı olduğu duruma ilişkin düzenleme getirilmiştir. Ne var ki Fıkra'da bahsedilen borçtan kastedilenin ne olduğu açık değildir. Zira buradaki borcun geniş yorumlanması özellikle spor anonim şirketlerini orantısız biçimde kısıtlayacağından muhtevasına uygun düşmeyecektir. Doktrinde SKSFK m.20/5'nin bu kadar geniş yorumlanması spor anonim şirketlerinin yönetilebilirliğini ortadan kaldıracığından daha dar yorumlanması gerektiği ifade edilmiştir²⁴⁶. Keza Kanun'un komisyon görüşmelerinde de borçlanmanın, bir önceki yılın

²⁴⁵ Mustafa Kaldırım, *Türk Borçlar Kanunu* (Ankara: Bilge Yay., 2013), 206.

²⁴⁶ Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 184.

brüt gelirinin %10 fazlası kadar harcama yapılabilmesi olduğu ifade edilmiştir²⁴⁷. Bu yapılan eleştiriler göz önünde bulundurularak SKSFK m. 20/5'in verdiği yetkiyle Bakanlık tarafından çıkarılan 22/12/2022 tarihli ve 32051 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketlerinin Borçlanma Sınırlamalarından Muafiyetlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği'nin 5. maddesinin 2. fıkrasında borçlanmanın tanımı yapılmıştır. Buna göre borçlanma, spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin yükümlülük altına girmesidir. Yükümlülük altına girilen tutar ise içinde bulunulan hesap dönemi sonu itibarıyla finansal tablolarda yer alan yabancı kaynaklar toplamı ile bir önceki hesap dönemi sonu itibarıyla finansal tablolarda yer alan yabancı kaynaklar toplamının farkıdır. Bu bağlamda Yönetmelik detaylı bir belirleme yaparak tartışmalara son vermiştir.

Fıkra bağlamında borçlanma için esas alınan brüt gelir, Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketlerinin Borçlanma Sınırlamalarından Muafiyetlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği'nin 4/c maddesinde tanımlanmıştır. Buna göre brüt gelir, Bağımsız denetime tabi spor anonim şirketleri ile 7/9/2022 tarihli ve 31946 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Spor Kulüpleri Tarafından Tutulacak Defter ve Kayıtlar Hakkında Yönetmeliğin 17/1 maddesi kapsamındaki spor kulüpleri için Türkiye Muhasebe Standartlarına göre hazırlanan finansal tablolardan hesaplanan gelirler toplamını; bağımsız denetime tabi olmayan spor anonim şirketleri ve aynı Yönetmeliğin 17/2 maddesi kapsamındaki spor kulüpleri için Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğlerine göre hazırlanan finansal tablolardan hesaplanan gelirler toplamını ifade etmektedir.

Fıkra'da geçen bir diğer ifade bütçe yılıdır. Bütçe yılı, 5018 sayılı Kamu Mâli Yönetimi ve Kontrol Kanunu m. 3/o bağlamında mali yıl olan bir takvim yılını ifade etmektedir.

Fıkra'ya göre kural olarak spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, bir bütçe yılında önceki yıl brüt gelirlerinin en fazla yüzde onuna kadar borçlanabilir. İstisnaen yüzde ondan yüzde elliye yükseltilmesi ise ancak halka açık spor anonim şirketleri için sermayenin çoğunluğunu oluşturan pay sahipleri veya temsilcilerinin olumlu oyu ile;

²⁴⁷ Resmi Gazete, Son güncelleme 25 Kasım, 2025.
<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/2940> .

diğer spor anonim şirketleri için sermayenin en az üçte ikisini oluşturan pay sahipleri veya temsilcilerinin olumlu oyu ile, spor kulüplerinde ise genel kurul üye tamsayısının en az üçte ikisinin olumlu oyu ile kabul edilecek ek bütçe ile yapılabilmektedir. İstisnanın istisnası ise fıkra hükmünde şu şekilde ifade edilmiştir; önceki yıl bütçelerindeki brüt gelirleri, giderlerinden fazla olan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri ise takip eden yıl bu sınırlamaların üzerinde söz konusu brüt gelir fazlası kadar ilave borçlanma yapabilirler. Yani spor kulübünün veya spor anonim şirketinin önceki yıl brüt gelirleri giderlerinden fazlaysa yüzde ellinin üzerine bu fazla olan kısım kadar daha borçlanabilmektedir.

Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketlerinin Borçlanma Sınırlamalarından Muafiyetlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği'nin 5. maddesinin 3. fıkrasında borçlanmaya ilişkin hesaplama yöntemi gösterilmiştir. karşılaştırma yapılacak hesap dönemi ile bir önceki hesap dönemi sonu finansal tablolarda yer alan Türk Lirası yükümlülükler raporlama tarihi itibarıyla TÜİK tarafından açıklanan yıllık yurt içi üretici fiyat endeksiyle değerlendirilerek, yabancı para cinsinden olan yükümlülükler ise TCMB döviz satış kuru ile endekslenerek karşılaştırma yapılır. Yapılacak değerlendirme işlemi sonucunda oluşan artışlar borçlanma hesabında dikkate alınmaz, eksilmeler ise ilave borçlanma limiti sağlamaz. Bu fıkra kapsamında yapılacak hesaplamalara ilişkin olarak finansal tablolarda herhangi bir kayda yer verilmez.

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, borçlanabilecekleri gibi borç da verebilirler. Ancak önceki yıl brüt gelirlerinin en fazla yüzde onuna kadar ve her halükârda vadesi mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden önce gelecek şekilde borç verebilir. Yani Kanun sonraki yönetimin finansal hareket edebilirliğinin kısıtlanmasını engellemeye çalışmıştır.

Fıkranın son cümlesinde Bakanlığın tüm bu bahsedilen sınırlamalardan muafiyete ilişkin usul ve esasları belirleyeceği belirtilmiştir. Muafiyetlerin getirilme sebebi kulüp ve şirketlerin ticari hayata uyum sağlarken zorlanmalarının engellenmesidir.

SKSFK geçici m.2'de ilk muafiyet getirilmiştir. Buna göre brüt gelirleri 500.000 TL'den fazla olan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, SKSFK'nin yürürlüğe girdiği tarih olan 26/04/2022'den önce, imzaladıkları finansal yapılandırma sözleşmeleri

kapsamındaki borçlar dâhil, doğmuş ve doğacak her nevi borcunu SKSFK'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yeminli mali müşavir aracılığıyla Bakanlığa bildirmelidir. Bildirilen bu borçlar ve bu borçlara ilişkin oluşan dönem faiz giderlerinin yüzde ellilik kısmı yukarıda açıkladığımız sınırlamalara SKSFK'nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıl süreyle tabi değildir. Bildirim tarihinden itibaren bu borçların işleyecek dönem faizinin yüzde ellilik kısmı, cezai şart, tazminat ve benzeri her türlü ferîleri ise açıklanan sınırlamalara tabidir. Ayrıca maddenin ikinci fıkrasında bu usulde ve sürede Bakanlığa bildirilmeyen borçların 20. Madde kapsamındaki sınırlamalara tabi olacağı belirtilmiştir. Bu noktada belirtilmelidir ki 500.000 TL günümüz ekonomik koşulları göz önüne alındığında çok düşük bir meblağ olduğundan birçok kulüp ve şirket muafiyetten yararlanabilmektedir. Bu durum hükmün getiriliş amacıyla bağdaşmayıp sınırın yükseltilmesi gerekmektedir.

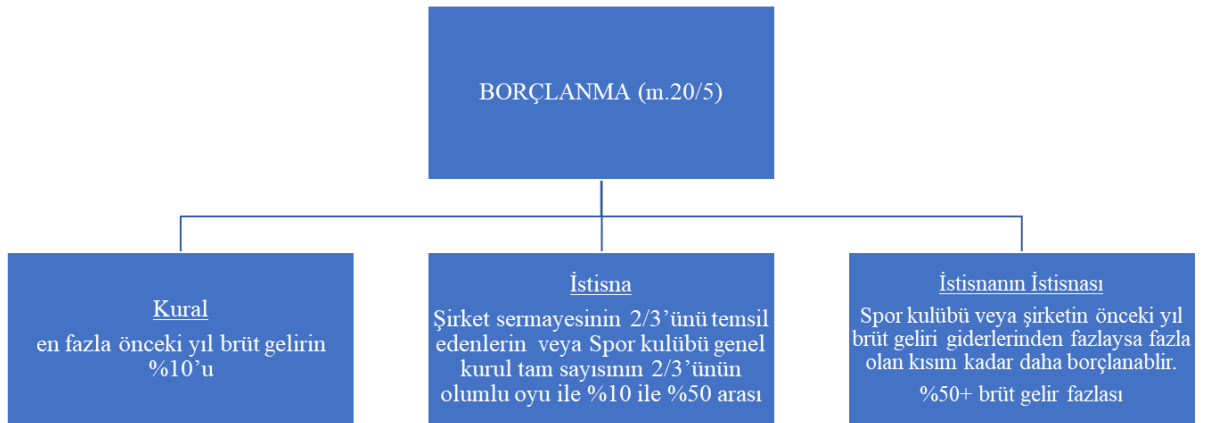
Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketlerinin Borçlanma Sınırlamalarından Muafiyetlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'teki birçok hüküm SKSFK m. 20/5'deki sınırlamaların tekrarı niteliğindedir. Yönetmelik kapsamındaki en önemli madde "Muafiyet" başlıklı 7. maddedir. Bu Maddenin birinci fıkrasına göre Spor faaliyetlerinde kullanılmak üzere; spor kulüpleri veya spor anonim şirketleri tarafından spor tesislerinin satın alınması veya yapılması ya da spor tesisi yapmak için taşınmaz satın alınması, irtifak hakkı tesisi, kiralanması veya bu tesislerin bakım ve onarımına ilişkin borçlanmalar, SKSFK m. 20/5'de öngörülen sınırlamalardan muafır.

Açıklayıcı olması açısından spor kulübü ve spor anonim şirketi üzerinden birer örnek vererek durumu ifade etmekte fayda bulunmaktadır:

Örneğin; Genel kurul üye tam sayısı 300 olan Tekinspor Spor Kulübü 2023/2024 sezonunda 100.000.000 TL brüt gelir etmiş olup 70.000.000 TL harcama yapmıştır. 2024/2025 yılında Tekinspor Spor Kulübü, kural olarak 110.000.000 TL harcama yapabilecektir. Tekinspor S.K, 200 üyenin kabulüyle genel kurul kararı alarak ek bütçe ile 150.000.000 TL'ye kadar harcama yapabilecektir. Bunun üzerinde 30.000.000 TL daha harcama yapma yetkisi bulunmaktadır. Sonuç olarak Tekinspor S.K, SKSFK m.20/5'deki haklarını kullanarak 180.000.000 TL'ye kadar harcama yapabilecektir.

Esas sermayesi 30.000.000 TL olan Tekinspor Sportif Sınai ve Ticari Yatırımlar A.Ş'nin 2023/2024 sezonu 100.000.000 TL brüt gelir etmiş olup 70.000.000 TL harcama yapmıştır. 2024/2025 yılında Tekinspor A.Ş, kural olarak 110.000.000 TL harcama yapabilecektir. Tekinspor A.Ş, 20.000.000 TL'lik sermayeyi temsil eden pay sahiplerinin veya temsilcilerinin kabul oyuyla genel kurul kararı olarak ek bütçe ile 150.000.000 TL harcama yapabilecektir. Bunun üzerinde 30.000.000 TL daha harcama yapma yetkisi bulunmaktadır. Sonuç olarak Tekinspor S.K, SKSFK m.20/5'deki haklarını kullanarak 180.000.000 TL'ye kadar harcama yapabilecektir.

Şekil 2

3.2.1.2. Spor Kulübü ve Spor Anonim Şirketi Alacaklarının Temliki

SKSFK m. 20/4 ve m. 20/8'de spor kulübü ve spor anonim şirketlerinin alacaklarının temliki için birtakım sınırlamalar öngörülmüştür. Bu sınırlamalar kulüp ve şirketlerin finansal sürdürülebilirliğini sağlamak ve haddinden fazla mâli yükün altına girmelerini önlemek için getirilmiştir. Ayrıca hükmün getiriliş amacı yönetimlerin, kulüp ve şirket alacaklarını yakınlarının ve muvaazalı şekilde kendilerinin malvarlığına geçirmelerini

engellemektir. Zira komisyon görüşmelerinde²⁴⁸ ve Kanun'un gerekçesinde²⁴⁹ alacağın temlikinin transferler ve kredibilite için yayın yahut sponsorluk gelirlerini devrederek gelecek yönetimlerin mâli kaynaklarını tükettikleri ve bu durumlarda çeşitli suistimallerin söz konusu olduğu ifade edilmiştir.

Kanun, alacağın temlikine iki tür kısıtlama getirmiştir. Bunlardan ilki SKSFK m.20/4'deki miktar bakımından kısıtlamadır²⁵⁰. Bu hükme göre spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri; bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirinin yüzde yirmi beşini aşan, mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonra doğacak ya da vadesi gelecek alacaklarını devrederken genel kurulun nitelikli çoğunlukla karar alması gerekmektedir. Buna göre alacağın temlikinin kabul edileceği genel kurula üye sayısı onbinden az olan spor kulüplerinde salt çoğunluğun, üye sayısı onbinden fazla olan spor kulüplerinde ise üyelerin üçte birinin katılımı gerekmektedir. Spor anonim şirketlerinde ise sermayenin en az üçte birini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin katılımı gerekmektedir. Karar yeter sayısı bakımından ise spor kulüplerinde toplantıya katılanların en az dörtte üçünün, spor anonim şirketlerinde ise toplantıya katılan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin sahip oldukları sermayenin en az dörtte üçünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oyu gerekmektedir. Fıkranın son cümlesinde ise temlik edilebilecek alacaklar bakımından bir

²⁴⁸ Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D27/Y5/T2/DosyaKomisyonRaporunuVerdi/593136e0-731e-4727-9876-f9f2c5d4acc1.pdf> s.19

²⁴⁹ Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/2940> s.7

²⁵⁰ “Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri; a) Bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirinin yüzde yirmi beşini aşan, b) Mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonra doğacak ya da vadesi gelecek, gelir ve alacaklarını üye sayısı on binden az olan spor kulüplerinde en az üye tam sayısının salt çoğunluğunun, üye sayısı on binden fazla olan spor kulüplerinde üyelerin, spor anonim şirketlerinde ise sermayenin en az üçte birini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin katılacağı genel kurulda, spor kulüplerinde toplantıya katılanların en az dörtte üçünün, spor anonim şirketlerinde ise toplantıya katılan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin sahip oldukları sermayenin en az dörtte üçünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oyu ile devredebilir. Anılan devir oranı, mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonraki olağan dönemde doğacak veya vadesi gelecek olan gelir ve alacaklar yönünden hiçbir şekilde bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirin yüzde ellisi oranını geçemez.”

üst sınır belirlenmiştir. Buna göre halihazırdaki yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonraki olağan dönemde doğacak veya vadesi gelecek olan alacakların temlik oranı hiçbir şekilde bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirin yüzde ellisini geçemeyecektir. Burada eleştirilmesi gereken bir husus olarak hükümde yalnızca brüt gelirin yüzde yirmi beşini aşan alacaklar bakımından bir sınırlama getirmiştir. Ancak kulüp veya şirketin varlığı açısından zaruri olup mâli olarak bu oranın altında olabilir²⁵¹. Bu durum Fıkra'nın düzenleniş amacı olan kulüp ve şirketlerin mâli varlığını koruma amacıyla bağdaşmamaktadır. TTK m. 538'de şirketler açısından önemli miktarda aktifin satılması genel kurulun yüzde yetmişbeşinin nitelikli çoğunluğuyla alınmasına bağlı tutulmuştur. Bu haliyle karşılaştırma yapıldığından genel hüküm olan TTK'den daha az bir karar yetersayısıyla alacaklar devredilebilecektir. Doktrinde de bu durum eleştirilmiş ve yeni bir hüküm getirmek yerinde TTK m. 421'e yollama yapılmasının daha uygun olacağı ifade edilmiştir²⁵².

SKSFK'de alacağın temlikine yönelik ikinci kısıtlama alacağın temliki yapılabilecek kişiler bakımındandır. SKSFK m.20/8'e göre kulüp ve şirketler; yönetim kurulu üyelerine, bunların eşleri ve üçüncü dereceye kadar hısımlarına, kulüp ve şirket çalışanlarına, yüzde beş ve üzeri pay sahiplerine ve yönetim kurulu üyelerinin yüzde beş ve daha fazla pay sahibi olduğu şirketlere hak ve alacaklarını devredemez²⁵³. Esasen bir yasaklama teşkil eden bu hüküm, kulüp ve şirket alacaklarını yönetimlerin kendi yakınlarının malvarlığına geçirmek suretiyle oluşabilecek suistimallerin önüne geçmektir. Doktrinde yöneticilerden bahsedilmemiş olması bir eksiklik olarak eleştirilmiştir²⁵⁴. Buna karşın fıkra kapsamındaki “*çalışan*” ifadesi şirket yöneticilerini ve müdürleri de kapsadığından bu eleştirinin yerinde olmadığını düşünmekteyiz.

²⁵¹ Yüce, *Spor Anonim Şirketleri*, 495.

²⁵² Yüce, *Spor Anonim Şirketleri*, 495.

²⁵³ “*Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri; yönetim kurulu üyelerine, bunların eşleri ve üçüncü dereceye kadar hısımlarına, çalışanlarına, yüzde beş ve üzeri pay sahiplerine ve yönetim kurulu üyelerinin yüzde beş ve daha fazla pay sahibi olduğu şirketlere hak ve alacaklarını devredemez....*”

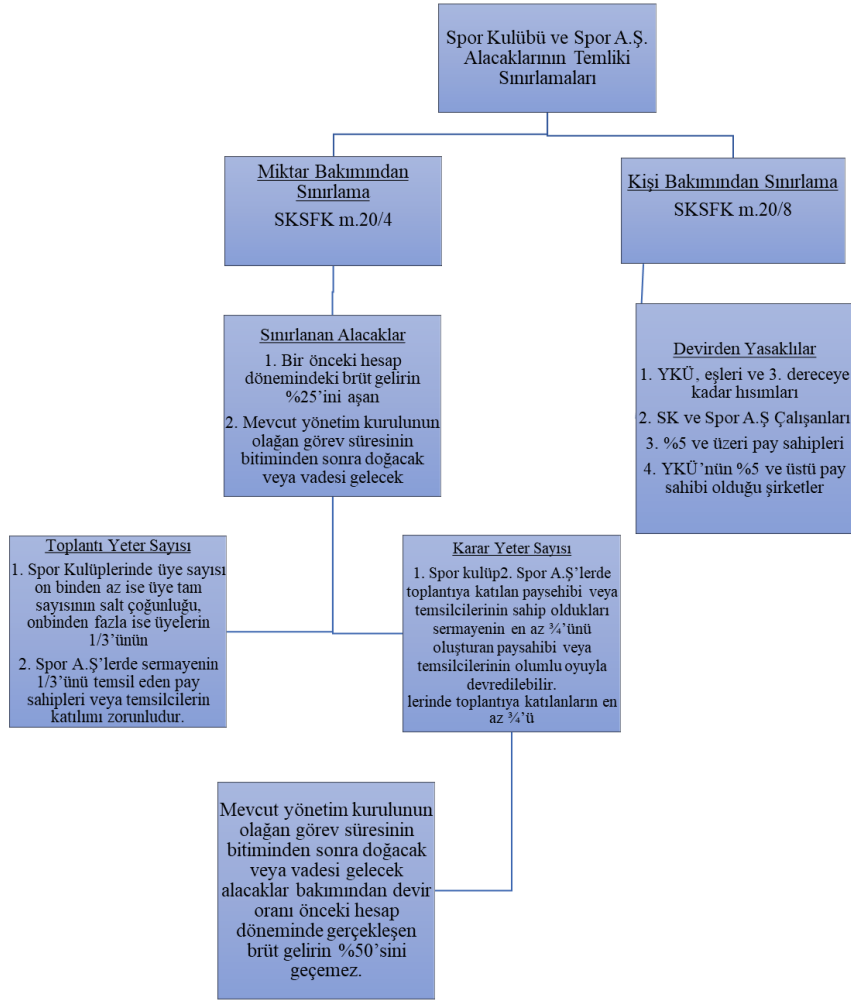
²⁵⁴Hatice Özdemir Kocasakal (ed.), “Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi,” içinde haz. Cem Veziroğlu, 7405 Sayılı Spor Kanunu Kapsamında Spor Anonim Şirketi Yöneticilerinin Tabi Olduğu Yasaklar Ve Sorumluluk Rejimi (İstanbul, Legal Yay., 2022), 53.

SKSFK m. 20/8 ile TTK m. 395 büyük oranda benzeşmektedir. Keza TTK m. 395'te, SKSFK m. 20/8 ile paralel şekilde şirketle işlem yapma ve şirkete borçlanma yasağını düzenlemektedir. Ancak TTK m. 395'in SKSFK m. 20/8'den önemli farkları bulunmaktadır. İlk olarak TTK m. 395, borçlanma yasağını yalnızca yönetim kurulu üyeleri bakımından düzenlemişken SKSFK m. 20/8, yukarıda saydığımız kişiler bakımından daha detaylı bir sayım yapmıştır. TTK m. 395'te genel kurulun izniyle şirkete borçlanma yapılabilirken SKSFK m. 20/8, imkanı tanımamıştır²⁵⁵. Aşağıda daha detaylı açıklanacağı üzere TTK m. 395, hukuka aykırı borçlanmanın yaptırımının butlan olacağını düzenlemişken SKSFK m. 20/8, TBK m. 27 uyarınca kesin hükümsüzlük yaptırımına tabi tutmuştur²⁵⁶. Bunun yanı sıra SKSFK m. 47 hukuka aykırı temlike bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası öngörmektedir. Görüldüğü üzere TTK'den çok daha katı bir düzenleme olan SKSFK, spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin alacaklarını ve dolayısıyla mali istikballerini korumak adına sert tedbirler almıştır.

Şekil 3

²⁵⁵ Veziroğlu, *Spor Anonim Şirketi Yöneticilerinin Tabi Olduğu Yasaklar*, 12.

²⁵⁶ Doğan ve Topcuoğlu, *Spor Kulübü Alacaklarının Devri*,

3.2.1.3. Tarafları

Alacağın temliki yukarıda detaylıca bahsedildiği üzere bir sözleşme olup iki tarafı bulunmaktadır. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin taraf oldukları alacağın temliki sözleşmeleri ise SKSFK tarafından bazı özel düzenlemelere tabi kılınmıştır. Alacağın temlikinin SKSFK'nin düzenleme kapsamına girebilmesi sözleşmenin devreden tarafının spor kulübü veya spor anonim şirketi olması gerekmektedir. Zira alacağın temlikine ilişkin yasak ve sınırlamaları düzenleyen SKSFK m. 20/4 ve m. 20/8'de devreden taraf olan kulüp ve şirket sınırlamalara tabi tutulmuştur. Spor kulüpleri veya spor anonim şirketleri her zaman devreden tarafta olmayıp sözleşmenin devralan tarafında da olabilmektedir. Örneğin uygulamada sıklıkla görüldüğü üzere spor anonim

şirketinin gelirlerinin kulübe devrinde böyle bir durum söz konusudur²⁵⁷. Ayrıca yine spor kulüplerinin yönetiminde olanlar kulüplere yaptıkları harcamaların teminatı olarak kulüp alacaklarını kendileri yahut yakınları üzerine geçirmektedir²⁵⁸. Bu tür suistimallerin yaşanmaması adına SKSFK m. 20/8'e göre kulüpler ve spor anonim şirketlerinin alacağın temlik sözleşmelerinde yönetim kurulu üyeleri, bunların eşleri ve üçüncü dereceye kadar hısımları, çalışanları, yüzde beş ve üzeri pay sahipleri ve yönetim kurulu üyelerinin yüzde beş ve daha fazla pay sahibi olduğu şirketler taraf olamayacaklardır. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin alacaklarını sporcuların ve teknik ekiptekilerin kulüpten alacaklarına karşılık olarak temlik edilmesi de sıklıkla görülmektedir. Bunun yanı sıra kulüpler ve spor anonim şirketleri kredi teminatı olarak hak ve alacaklarını banka ve varlık yönetim şirketlerine temlik edebilmektedir²⁵⁹. Bu bağlamda daha önce de belirtildiği üzere bir tasarruf işlemi olan alacağın temlik işleminin temlik esnasında alacak üzerinde tasarruf yetkisi bulunan spor kulübü veya spor anonim şirketi tarafından yapılabilecektir²⁶⁰.

Spor anonim şirketleri genel kurullarında alacakları yetkiyle sınırlama üstündeki hak ve alacak temlik işlemi yapma yetkisini şirketin icra organı olan yönetim kuruluna vermelidir. Nitekim Galatasaray A.Ş., 20/12/2024 tarihli genel kurul toplantı tutanağı 9. maddede hak ve alacak temlikine ilişkin yönetim kuruluna yetki verilmiştir²⁶¹.

Devralan taraf ise Türkiye özelinde genellikle kredi fonları ve TBB olmaktadır. Kulüpler kısa vadeli nakit problemlerini çözebilmek adına uzun vadeli gelirlerini temlik etmektedir..

²⁵⁷Son güncelleme 25 Kasım, 2025. https://www.eurosport.com.tr/futbol/super-lig/2014-2015/galatasaray-a-sok-gelir-devri-karari-hukumsuz_sto4503268/story.shtml

²⁵⁸ Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.batmancagdas.com/gulmezden-aciklama>

²⁵⁹Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.trtspor.com.tr/haber/futbol/kayserispor-dan-borc-aciklamasi-21012921>

²⁶⁰ Doğan ve Topcuoğlu, *Spor Kulübü Alacaklarının Devri*, 44.

²⁶¹Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.kap.org.tr/tr/api/file/download/4028328c93c3b40d0193e59b6da64455>

3.2.1.4. Konusu

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri, daha önce gelirler kısmında açıklanan tüm alacaklarını temlik etme hakkına sahip olup, bu hak, esasen genel bir kural olarak kabul edilmektedir. Bu bağlamda, kulüp ve şirketlerin sportif ve ticari faaliyetlerinden elde ettikleri tüm gelirler, temlik sözleşmesinin konusu olabilecek alacaklar arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, devrin karşılıksız olup olmadığına bakılmaksızın tüm malvarlığı hakları temlik konusu olabilmektedir²⁶². Ayrıca, spor kulübü ve spor anonim şirketleri, sahip oldukları taşınmazların kullanım haklarını da devretme yetkisine sahiptirler²⁶³. Ancak, spor kulübü ve spor anonim şirketlerine yönelik temlik işlemleri, yalnızca Türkiye'deki yasal düzenlemelerle sınırlı değildir. Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin temlik işlemleri, özellikle SKSFK tarafından getirilen bazı sınırlamalara tabi olmakla birlikte, uluslararası düzeydeki diğer düzenlemelerden de etkilenebilmektedir. Bu durum, özellikle kulüplerin üyesi oldukları uluslararası spor kuruluşlarının belirlediği kurallardan kaynaklanmaktadır. Örnek vermek gerekirse; UEFA'nın "Regulations of the UEFA Champions League" ve "Regulations of the UEFA Europa League" gibi kurallarına göre, bir spor kulübünün bu organizasyonlara katılımı sonucunda elde ettiği gelirlerin üçüncü şahıslara devredilebilmesi için, kulübün UEFA tarafından yazılı olarak yetkilendirilmesi gerekmektedir. Bu şartlar, kulüplerin finansal ve ticari işlemleri üzerinde önemli bir denetim mekanizması oluşturmakta olup, aynı zamanda Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) Statüsü'nün 13/1-a maddesi uyarınca, UEFA tarafından kulüplere ödenen müsabaka gelirlerinin devri konusunda da UEFA'nın yazılı izninin alınması zorunluluğunu getirmektedir²⁶⁴. Bu tür düzenlemeler, kulüplerin gelirlerinin temliki ve paylaşımı konusunda ulusal ve uluslararası düzeydeki denetimleri ve sınırlamaları pekiştirmektedir. Ayrıca belirtmek gerekir ki 3289 sayılı Kanun'un mülga ek 9. maddesinin yirminci fıkrasında "*Kamu kurum ve kuruluşlarına ait alacaklar hariç olmak üzere, spor kulüplerinin Spor Toto Teşkilat Başkanlığı nezdindeki isim haklarından doğan alacakları haczedilemez ve bu alacaklar devir ve temlik edilemez.*" şeklinde

²⁶² Aslan, *Spor Anonim Şirketleri*, 186.

²⁶³ Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://ajansspor.com/haber/trabzonspora-tarihi-gelir-kap-bildirimi-geldi-671978>

²⁶⁴ Doğan ve Topcuoğlu, *Spor Kulübü Alacaklarının Devri*, 50.

isabetli bir düzenleme mevcuttu. Anayasa Mahkemesi yaptığı somut norm denetiminde, spor kulüplerinin Spor Toto Teşkilat Başkanlığı nezdindeki isim haklarından doğan alacaklarının haczedilemeyeceğini düzenleyen bu hükmün, spor kulüplerinden alacağı olan kişiler tarafından alacak davası açma ve icra takibi yapma hakkının kullanılmasını etkisizleştirdiğini böylece hak arama özgürlüğünü bu davalar yönünden ortadan kaldırdığından bahisle hükmün iptaline karar vermiştir²⁶⁵.

Uygulamadan örnekler vermek gerekirse; 2018 yılında Fenerbahçe Yüksek Divan Kurulu'nda açıklanan konsolide edilmiş ve bağımsız denetimden geçmiş finansal raporlara göre Fenerbahçe'nin geleceğe dönük birçok alacağı temlik edilmiş olup bu durum Kulübü büyük mâli darboğaza sokmuştur. Bu bağlamda bankalara ve finansal faktoring şirketlerine alınan kredilerin ödemesine binaen yayın gelirleri, reklam gelirleri, bilet satış gelirleri, ürün satış markası olan Fenerium'un gelirleri ve Spor Toto iddia gelirleri temlik edilmiştir²⁶⁶. Yine Galatasaray SK, 2019 yılında önceki kulüp başkanının alacaklarına binaen o tarihte yapımı devam eden kulüp taşınmazından elde edilecek gelirleri Galatasaray Sportif A.Ş.'ye temlik etmiştir²⁶⁷. Alacaklarını temlik eden bir başka kulüp Bursaspor'dur. Bursaspor, 2023 yılında önceki dönem kulüp başkanının alacaklarının tahsiline binaen birçok isim hakkı geliri, reklam geliri, yayın geliri, futbolcu yetiştirme tazminatları, bazı futbolcuların transfer sözleşmelerinden kaynaklanan transfer gelirleri gibi toplamda 783.680.500 TL geliri temlik etmiştir²⁶⁸.

3.2.1.5. Haczedilebilirlik Sorunu

Spor kulüplerinin mal varlığı değerlerinin haczedilebilirliği, alacakların temlik edilebilir nitelikte olması prensibiyle doğrudan ilişkilidir; zira bir mal veya hakkın cebri icraya

²⁶⁵Anayasa Mahkemesi'nin 06.06.2013 Tarihli, 2013/35 E., 2013/75 K. <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2013/75?EsasNo=2013%2F35> .Son güncelleme 25 Kasım, 2025.

²⁶⁶Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.fenerbahce.org/haberler/arsiv/baskan-yardimcimiz-mehmet-burhan-karacam-rsquo-in-yuksekk-divan-kurulu-rsquo-nda-yaptigi-konusma>

²⁶⁷Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.galatasaray.org/haber/gs-sportif-a-s/devir-temlik-sozlesmesi-hakkinda/44270>

²⁶⁸Son güncelleme 25 Kasım, 2025. <https://www.bursaspor.org.tr/haber/dogmus-dogacak-tum-takim-gelirlerine-temlik-ve-rehin/7463>

konu olabilmesi için maddi bir değer taşımamasının yanı sıra devredilebilir olması temel bir kriterdir²⁶⁹. Spor kulüpleri, özel hukuk tüzel kişisi olarak borçlarından tüm mal varlıklarıyla sorumludurlar. Bu bağlamda, kulüplerin yayın gelirleri, stat gelirleri, sponsorluk ve transfer ücretleri gibi ekonomik değer arz eden alacakları, maddi hukuk tarafından devri yasaklanmadığı sürece hem temlik edilebilir hem de haczedilebilir niteliktedir.

Bu konudaki en kritik tartışma, 3289 sayılı Kanun'un ek 9. maddesinde yer alan ve spor kulüplerinin Spor Toto Teşkilat Başkanlığı nezdindeki isim haklarından doğan alacaklarının hem haczini hem de temlikini yasaklayan düzenleme üzerinden yürütülmüştür. Anayasa Mahkemesi, söz konusu alacakların devir ve temlik edilememesinin, spor kulüplerinin kendi alacakları üzerinde hukuki tasarrufta bulunma yetkisini ortadan kaldırdığını ve bu durumun mülkiyet hakkını ölçüsüzce sınırladığını tespit etmiştir. Mahkeme ayrıca, bu tür bir temlik ve haciz yasağının alacaklıların hak arama özgürlüğünü etkisizleştirdiğini vurgulayarak ilgili hükmü iptal etmiştir²⁷⁰.

Bu iptal kararı ve Yargıtay'ın güncel içtihatları neticesinde, spor kulüplerinin isim haklarından doğan alacakları artık hukuken temlik edilebilir hale gelmiş ve buna bağlı olarak alacaklılar tarafından İİK m. 89 kapsamında haczedilmesinin önündeki tüm engeller kalkmıştır. Sonuç olarak, spor kulüplerinin mevcut hukuki yapısı kanunla açıkça getirilmiş bir "temlik edilemezlik" ve "haczedilemezlik" koruması bulunmadığı sürece, bu alacakların cebri icra yoluyla tahsil edilmesine engel teşkil etmemektedir.

3.2.1.6. Müessese Spor Kulüplerinde Temlikten Sorumluluk

Belediyeler, özerk idareler gibi birçok kamu kurumu spor kulüpleri kurmaktadır. Bunlara sektörde müessese spor kulübü adı verilmektedir. Bu kulüplerin borçlarından ve alacaklarının temliklerinden spor kulübünü kuran müessesenin sorumluluğu ise tartışmalıdır. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, 15.10.2024, 2024/10177 E., 2024/13623 K. bu bağlamda çok önemlidir. Müessese kulübü niteliğindeki yapılarda bu süreç, alacağın asıl

²⁶⁹ Vildan Peksöz, (2020). Spor kulüplerinin özel müzelerinde yer alan kültür varlığı niteliğindeki mallarının haczi. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 28(3), s. 948. <https://doi.org/10.15337/suhfd.737150>.

²⁷⁰ Son güncelleme 10 Mart, 2026. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/11/20131122-12.htm>

muhatapının belirlenmesi noktasında "organik bağ" ve "güven teorisi" kavramlarıyla genişlemektedir. Arhavi Belediye Başkanlığı ile Arhavi Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü Derneği arasında yaşanan ve Yargıtay tarafından onanan uyuşmazlık, bu genişlemenin sınırlarını ve alacaklıların haciz imkânlarını somutlaştıran temel bir emsal teşkil etmektedir.

Söz konusu yargı kararında, bir sporcunun ödenmeyen ücret alacaklarından dolayı belediyenin de sorumlu tutulması, belediye ile kulüp arasındaki tüzel kişilik ayrılığının "organik bağ" nedeniyle aşılmasına dayandırılmıştır. İlk Derece Mahkemesi bu bağı tespit ederken; kulübün unvanında "Belediye" ibaresinin geçmesini, belediyenin resmi ambleminin kulüp tarafından kullanılmasını, kulüp başkanının aynı zamanda belediye başkanı olmasını ve yönetim kurulunun belediye çalışanlarından teşekkül etmesini temel kriterler olarak belirlemiştir. Ayrıca, sporcuların konaklama ve yemek giderlerinin belediye bütçesinden karşılanması, maçlara belediyeye ait araçlar ve kadrolu şoförlerle gidilmesi, belediye ile kulüp arasındaki idari ve mali bütünlüğün fiili kanıtları olarak kabul edilmiştir. Özellikle belediye başkanının sosyal medya üzerinden kulüp borçlarını belediyenin geçmiş dönem borçları olarak nitelendiren beyanları, kurumun borç üzerindeki fiili sahipliğini ikrar eder nitelikte bulunmuştur.

Hukuki dayanak olarak, Türk Medeni Kanunu'nun 2. maddesinde düzenlenen dürüstlük kuralı ve bu kuraldan neşet eden "Güven Teorisi" esas alınmıştır. Mahkemeye göre belediye; söylem, eylem ve tanıtım faaliyetleriyle sporcular üzerinde "borcun asıl muhatapının belediye olduğu" yönünde haklı bir güven ve beklenti yaratmıştır. Sporcuların, ödeme gücü sınırlı olabilecek bir dernekten ziyade, belediyenin kamusal ve mali gücüne güvenerek sözleşme imzaladıkları gerçeği karşısında, belediyenin "hukuki bağımız yoktur" yönündeki savunmaları iyiniyet kurallarına aykırı görülmüştür. Bu doğrultuda, belediye ve spor kulübü derneğinin borçlardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olduğu hüküm altına alınmış ve bu karar Yargıtay 9. Hukuk Dairesi tarafından onanmıştır. Bu durum, spor kulübü alacaklarının temliki ve haczedilebilirliği bakımından kritik bir öneme sahiptir; zira bu emsal karar sayesinde alacaklılar, organik bağın ispatlandığı durumlarda sadece kulüp varlıklarına değil, haciz kabiliyeti ve mali gücü çok daha yüksek olan ilgili kamu kurumunun mal varlığına da yönelebilecek imkânına kavuşmaktadır.

3.2.1.7. İlgili Yargı Kararlarına Bakış

Alacağın temlik müessesesi yalnızca Türkiye’de değil uluslararası alanda kötüye kullanılmaktadır. Kulüplerin finansal geleceğini korumak için düzenlenmiş olan FFP kurallarının sektörde uygulanabilirliğini sağlamakla görevli UEFA ve bu kurallara aykırı davranıldığında cezai yaptırımlar uygulamakla görevli olan CAS (Court of Arbitration for Sport) kararları konuya ışık tutmaktadır. Özellikle UEFA ve CAS, FFP kurallarını sıkı bir şekilde uygulamakta ve kulüpleri üzerinde bu yönden etkili bir denetim gerçekleştirmektedir. Bu bağlamda birtakım kararları incelemek tezimizin uygulamaya yönelik perspektifini ortaya koymak açısından önemlidir.

Buna göre konuyla ilgili başlıca önemli yargı kararları şu şekildedir;

- **FC Barcelona v. UEFA (CAS 2024/A/10310)**

Dava, FC Barcelona’nın 2022 bilanço döneminde İspanya yerel ligi (La Liga) yayın haklarının %10’unu 25 yıllığına temlik etmesiyle elde ettiği 267.089.000 Euro tutarındaki kârın mali tablolardaki sınıflandırmasına ilişkindir. FC Barcelona, bu geliri UEFA Kulüp Lisanslama ve Finansal Sürdürülebilirlik düzenlemeleri kapsamında "*diğer faaliyet gelirleri*" olarak sınıflandırarak başabaş hesaplamasına dahil etmiş; ancak UEFA, söz konusu tutarın "maddi olmayan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kâr" niteliğinde olduğunu ve kurallar gereği bu hesaplardan muaf tutulması gerektiğini savunmuştur. Yapılan incelemeler sonucunda kulübün, FFP m. 58/ 1 ve 2 uyarınca tam ve doğru bilgi sunma yükümlülüğünü ihlal ederek başabaş sonucunu yaklaşık 267 milyon Euro tutarında fazla beyan ettiği tespit edilmiştir. Kulüp, bir "spor kulübü" statüsünde olması nedeniyle sermaye artırımını yapamadığını, borç yükünü hafifletmek için gelecekteki alacaklarını temlik etmesinin tek seçenek olduğunu ve bu işlemin La Liga mali kontrol sistemi tarafından kabul edildiğini savunmuşsa da CAS, UEFA kurallarının kulüplerin hukuki yapısından bağımsız olarak herkese eşit uygulanması gerektiğini vurgulamıştır. CAS, yayın haklarının elden çıkarılmasının açıkça maddi olmayan bir varlık satışı olduğu özel tanımların genel kategorilere üstün geldiği ve kulübün kısa vadeli kazanımlar için uzun vadeli potansiyel alacaklarını temlik etmesinin finansal fair play ruhuna aykırı olduğu belirtilmiştir. Barcelona'nın kendi denetlenmiş mali raporlarında bu geliri varlık satışı kârı olarak göstermesine rağmen UEFA beyanında sınıflandırmayı değiştirmesi kasıtlı bir

ihlal olarak görülmüş ve UEFA'nın verdiği 500.000 Euro para cezası, ihlalin boyutu ve caydırıcılık ilkesi ışığında oldukça hafif ve orantılı bulunarak onanmıştır. 18 Eylül 2024 tarihinde açıklanan bu nihai kararlar kulübün itirazı reddedilmiş ve UEFA'nın yaptırımını kesinleşmiştir²⁷¹.

- **Cătălin Sărmășan Football Management S.R.L. v. Fotbal Club CFR 1907 Cluj S.A. (CAS 2025/A/11399)**

CAS tarafından verilen bu kararda ise, menajer Cătălin Sărmășan Football Management S.R.L. ile Fotbal Club CFR 1907 Cluj S.A. arasındaki, futbolcu Răzvan Sava'nın İtalyan kulübü Udinese Calcio'ya transferinden kaynaklanan ücret uyuşmazlığını konu almaktadır. Taraflar arasında 23 Temmuz 2024 tarihinde imzalanan acente sözleşmesine göre menajer, kulübün Udinese'den transfer bedeli olarak tahsil edeceği her türlü tutarın %10'u oranında hizmet bedeline hak kazanmıştır. Răzvan Sava, 2.537.500 Euro karşılığında beş taksit halinde ödemek üzere transfer edilmiş; ancak CFR Cluj, Udinese'den gelen ilk taksiti tahsil ettikten sonra kalan dört taksiti (yaklaşık 1,9 milyon Euro değerinde alacak) 17 Eylül 2024'te Internationales Bankhaus Bodensee AG adlı bankaya bir alacağın temlik sözleşmesi ile temlik ederek bankadan yaklaşık 1,76 milyon Euro tutarında toplu bir ödeme almıştır. Kulüp, ne ilk taksitin tahsil edildiğini ne de banka ile yapılan bu alacak temlikini menajere bildirmemiş, menajerin komisyon taleplerini ise bankadan gelen paranın bir kredi olduğunu ve Udinese'den doğrudan bir ödeme gelmediğini savunarak reddetmiştir. Romen Futbol Federasyonu bünyesindeki kurullar başlangıçta kulübü haklı bularak menajerin talebini kısmen reddetmiş olsa da, CAS hakemi uyuşmazlığı inceleyerek banka ile yapılan sözleşmenin mülkiyet devri içeren gerçek bir satın alma işlemi olduğunu, kulübün bu yolla transfer bedelini fiilen tahsil ettiğini ve dolayısıyla menajerlik ücretinin muaccel hale geldiğini tespit etmiştir. Sözleşmede ücretin brüt olarak belirlendiğini ve vergileri kapsadığını vurgulayan CAS, menajerin ek KDV talebini reddetmekle birlikte; kulübün bilgilendirme ve ödeme yükümlülüklerini ihlal ettiğine hükmetmiştir. Sonuç olarak CAS; CFR Cluj'u 192.850 Euro tutarındaki bakiye hizmet bedelini, bilgilendirme yükümlülüğüne aykırılık

²⁷¹ Son güncelleme 10 Mart, 2026. https://www.tas-cas.org/generated/assets/lists/feb900ba-1137-4b78-a9ff-d68af7869087/10310_Award_FINAL_for_publication.pdf

nedeniyle 3.800 Euro cezayı ve ilk taksit komisyonunun geç ödenmesi sebebiyle 15.400 Euro gecikme cezasını menajere ödemeye mahkûm etmiştir²⁷².

- **Beşiktaş JK v. UEFA (CAS 2021/A/7680)**

Bu karar Türkiye'deki kontrolsüz alacağın temlik problemi gösteren en temel emsaldir. Dava, CFCB, Beşiktaş'ın 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla futbolcularına ve diğer kulüplere olan yaklaşık 5.8 milyon Euro tutarındaki borcunu vaktinde ödemediğini tespit etmesiyle başlamıştır. UEFA bu ihlal nedeniyle Beşiktaş'ın Avrupa kupası gelirlerinin %15'ine el konulmasına ve borçların belirli bir tarihe kadar kapatılmaması durumunda men cezası uygulanmasına hükmetmiştir. Beşiktaş bu karara karşı CAS'a başvurarak kapsamlı bir savunma yapmıştır. Kulübün temel argümanı, Türkiye'deki Bankalar Birliği Yapılandırma Protokolü çerçevesinde tüm yayın, stadyum ve sponsorluk gelirlerinin bankalar konsorsiyumuna temlik edilmiş olmasıdır. Beşiktaş savunmasında, gelirlerin doğrudan banka hesaplarına yattığını, paranın kullanım tasarrufunun bankalarda olduğunu ve nakit akışının kendi kontrolünden çıktığını beyan ederek, bu durumu borç ödemeyi imkansız kılan bir mücbir sebep olduğunu savunmuştur. Ancak CAS, bir kulübün gelirlerini bankalara veya üçüncü taraflara temlik etmesi, kulübün kendi rızasıyla girdiği bir ticari ve finansal tercihtir ve bu durum futbolculara olan maaş borçlarını ödememe mazereti sayılamaz şeklinde karar vermiştir.. Kararda, UEFA kuralları uyarınca kulüp çalışanlarına olan borçların, ticari kredi borçlarından hukuken daha öncelikli olduğu vurgulanmıştır. CAS, kulüplerin finansal yapılandırma yaparken futbolcu ödemelerini garanti altına alacak mekanizmaları kurmakla yükümlü olduğunu, aksi takdirde her kulübün gelirlerini temlik ederek borç sorumluluğundan kaçabileceğini belirtmiştir. Sonuç olarak Beşiktaş'ın itirazı reddedilmiş ve UEFA'nın yaptırımını onanmıştır. Bu karar, Türkiye'deki spor kulüplerinin Türkiye Bankalar Birliği'ne yapmış olduğu kontrolsüz alacak temliklerinin kulüplerin geleceklerini ne derecede olumsuz etkilediğinin en çarpıcı örneğidir²⁷³.

²⁷² Son güncelleme 10 Mart, 2026. [https://www.tas-cas.org/generated/assets/lists/feb900ba-1137-4b78-a9ff-d68af7869087/CAS%2011399%20Award%20\(FINAL%20for%20publ.\).pdf](https://www.tas-cas.org/generated/assets/lists/feb900ba-1137-4b78-a9ff-d68af7869087/CAS%2011399%20Award%20(FINAL%20for%20publ.).pdf)

²⁷³ Son güncelleme 10 Mart, 2026. <https://www.uefa.com/news-media/news/0267-11df6c6cf9a7-613a712036db-1000--cfc-b-adjudicatory-chamber-renders-besiktas-jk-decision/>

Burada TBB ile kulüpleri arasındaki ilişkiden bahsetmek gerekirse; Spor kulüpleri ile TBB liderliğindeki banka konsorsiyumu arasındaki ilişki; temeli 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na dayanan, karma nitelikli bir Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi²⁷⁴ ve denetim modelidir. Hukuki açıdan bu ilişki, kulüplerin vadesi gelmiş döviz borçlarının Türk Lirası'na yenilenmeden uzun vadeli bir ödeme planına bağlanmasıdır; ancak bu sürecin en kritik enstrümanı alacağın temlik mekanizmasıdır. Bu mekanizma ile kulüpler; yayın hakları, sponsorluk ve stadyum gelirleri gibi müstakbel alacaklarını bankalara devretmiş, böylece nakit akışlarının yaklaşık %50'si üzerinde tasarruf yetkilerini banka konsorsiyumuna bırakmışlardır. Sözleşme uyarınca bankalar, kulüplerin transfer bütçelerinden operasyonel giderlerine kadar tüm mali kararlarında bir nevi "mali denetçi" sıfatıyla onay makamı haline gelmişlerdir.

Olumlu bir gelişme olarak bildirmek gerekir ki 2026 Ocak ayı itibarıyla Galatasaray²⁷⁵ ve Fenerbahçe²⁷⁶ ve Trabzonspor kulüpleri Türkiye Bankalar Birliği'ne olan borçlarını ödemiş ve anlaşmalardan çıkmışlardır.

Borç yapılandırma anlaşmalarının kulüplerin mevcut mali sıkıntılarını çözmeye yetmediği aksine yüksek faiz oranları ile borçların gittikçe büyüdüğü açıktır. Doktrinde bu sorunun çözümüne ilişkin alternatif bir çözüm önerisi bulunmaktadır. Birçok farklı ülkede ve ülkemizde de katılım bankacılığında sıklıkla uygulanan teverruk yöntemine göre, bir varlığın vadeli satın alınıp başka bir tarafa peşin satılarak nakit elde edilmesini

²⁷⁴ Son güncelleme 10 Mart, 2026. <https://www.tbb.org.tr/pdf/faaliyetler/9584/3313>

²⁷⁵ Son güncelleme 10 Mart, 2026 <https://www.transfermarkt.com/tr/galatasaray-bankalar-birliginden-tamamen-cikildiginiacikladi/view/news/457481#:~:text=Galatasaray%2C%20Kamuyu%20Ayd%C4%B1nlatma%20Platformu'na,kapsam%C4%B1daki%20bor%C3%A7lar%C4%B1n%C4%B1n%20tamam%C4%B1n%C4%B1n%20%3%B6dendi%C4%9Fini%20duyurdu.>

²⁷⁶ Son güncelleme 10 Mart, 2026 <https://www.fotomac.com.tr/fenerbahce/2026/01/20/fenerbahce-bankalar-birligindencikti#:~:text=Fenerbah%C3%A7e%2C%20Bankalar%20Birli%C4%9Fi'nden%20%3%A7%C4%B1kt%C4%B1!,-Fenerbah%C3%A7e%2C%20Bankalar%20Birli%C4%9Fi>

sağlayan piyasa odaklı bir finansman modelidir²⁷⁷. Finansal açıdan bakıldığında teverruk yöntemi, mevcut yapılandırma modeline kıyasla kulüplerin ödeme yükünü yaklaşık 1,5 milyar TL azaltarak mali açıdan çok daha avantajlı bir seçenek sunduğu hesaplanmıştır. Ayrıca bu yöntemin daha az yasal prosedür gerektirmesi, kamunun inisiyatif almasına ihtiyaç duymadan uygulanabilmesi ve faiz hassasiyeti olan kurumlar için uygun bir alternatif oluşturması gibi avantajları olduğu ifade edilmektedir²⁷⁸.

3.2.2. Hukuki ve Cezai Sorumluluk

3.2.2.1. Hukuka Aykırılık

Alacağın temlik işlemi, her hukuki işlem gibi belli sebeplerle hukuka aykırı olabilmektedir. Hukuka aykırılık yukarıda belirtildiği üzere kanundan, sözleşmeden veyahut işin niteliğinden ileri gelebilmektedir. Spor kulübü ve spor anonim şirketlerinin alacaklarının temlikinin hükümsüzlüğü ise SKSFK'ye aykırılıktan ileri gelebilmektedir.

3.2.2.1.1. Hukuka Aykırılığın Sebepleri

Spor kulübü ve spor anonim şirketi alacaklarının temlikinin hukuka aykırı olmasının ilk sebebi alacağın temlikinin genel hükümlerindeki unsurların sakatlığıdır. Öncelikle temlik, yazılı şekil şartına uyularak yapılmalıdır. Uygulamada taraflardan birinin spor kulübü olduğu düşünüldüğünde profesyonel hukuki yardım alması beklendiğinden bu unsura aykırılık genellikle görülmemektedir. Bunun yanı sıra hukuken geçerli bir alacak hakkı mevcut bulunmalıdır. Alacağın temlikinin sebebe bağlı bir tasarruf işlemi olduğu görüşü kabul edilirse alacak hakkının geçersizliği tasarruf işlemi olan temlik de geçersiz kılacak ve temlik hüküm ve sonuç doğurmayacaktır²⁷⁹. Doktrinde baskın görüş olan alacağın temlikinin sebepten soyut olduğuna dair görüş kabul edilirse alacağın geçerli olup olmadığına bakılmaksızın temlik hüküm ve sonuç doğuracaktır²⁸⁰. Spor kulüpleri ve

²⁷⁷ Necati Alperen Tekeli, Emirhan Erdiñç ve Gürkan Işık, "Futbol Kulüplerinin Borçlarının Teverruk Yöntemi ile Yapılandırılmasının Finansal Açıdan İncelenmesi", *International Journal of Advanced Natural Sciences and Engineering Researches*, Cilt 7, Sayı 6 (2023), s. 325.

²⁷⁸ Tekeli, Erdiñç ve Işık, "Futbol Kulüplerinin Borçlarının...", s.330.

²⁷⁹ Eren, Borçlar Genel, 1364.

²⁸⁰ Selahattin Sulhi Tekinay vd., *Borçlar Hukuku: Genel Hükümler*, 7. bs. (İstanbul: Filiz, 1993), 247–251.

spor anonim şirketleri genellikle yayın geliri, müsabaka geliri gibi alacaklarını temlik etmekte olup bu alacakların hukuki altyapısını sağlayan sözleşmelerin hukuka uygun olması gerekmektedir. Alacağın temlikini hukuka aykırı hale getiren bir diğer sebep temlik eden tarafın alacak üzerinde tasarruf yetkisi olmamasıdır. Spor kulüplerinde ve spor anonim şirketlerinde alacağın temlikine ilişkin kararı alacak olan organ genel kuruldur. Alacağın temlikine ilişkin tasarruf işlemi olan temlik ise genel kurulun yetkilendirdiği icra organı olan yönetim kurulu yapacaktır²⁸¹. Yukarıda bahsedildiği üzere genellikle spor kulüpleri olağan genel kurullarında alacak temlikini yapabilmeye ilişkin yetkiyi yönetim kurullarına vermektedir. Önemle belirtilmesi gereken bir diğer husus SKSFK m.20/4 ve m.20/8'deki koşullara aykırı olarak yapılan temlik de TBK m. 183/1 gereğince hukuka aykırıdır. Ancak bu koşullara uygunluğunun aranması yalnızca Kanun'un yürürlük tarihi olan ve "Yürürlük" başlıklı m. 59'da gösterilen 26.04.2022 tarihinden sonraki temliklere uygulanacaktır²⁸².

3.2.2.1.2. Hukuka Aykırılığın Sonuçları

Spor kulübü ve spor anonim şirketi alacaklarının kanunun emredici hükümlerine aykırı şekilde temlikinin hukuki müeyyidesi geçersizliktir²⁸³. Bunun sebebi şekil noksanlığı veya SKSFK hükümlerine aykırılık olabilmektedir²⁸⁴. Bu halde alacak üçüncü kişiye geçmeyecek temlik hiçbir hüküm ve sonuç doğurmayacaktır. Özellikle temlik yasağı, işin niteliğinden veya sözleşmeden kaynaklanıyorsa borçlunun rızasıyla temlik hüküm ve

²⁸¹ Hayrettin Çağlar ve Esra Çalışkan, "Anonim Şirketlere Ait Taşınmazların Satımında Ehliyet ve Temsil Sorunları," *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 14, sy. 1 (2010): 61–85. , Mehmet Özdamar, "Anonim Ortaklığın Sahip Olduğu Malvarlığının Yönetim Kurulu Tarafından Topluca Devredilmesi," *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 14, sy.2 (2006): 99–118, <https://doi.org/10.15337/SUHFD.2017.163>.

²⁸² Doğan ve Topcuoğlu, *Spor Kulübü Alacaklarının Devri*, 47.

²⁸³ Eren, *Borçlar Genel*, 1265.

²⁸⁴ Derya Eraslan, "Alacağın Temlikinin Hukuksal Sonuçları," in *Alacağın Temlik (Alacağın Devri) Özel Görünüş Biçimleri İçinde*, ed. A. Şafak (İstanbul: Seçkin Yayınevi, 2021), 49.

sonuç doğuracaktır²⁸⁵. Bununla birlikte işin niteliğinden kaynaklanan temlik engellerinin sözleşmeyi butlanla sakatlayacağına dair de doktrinde görüşler bulunmaktadır²⁸⁶.

Spor kulübü alacaklarının temlik edilemezliği ise kanun hükmünden kaynaklandığı için borçlunun rızası olsa dahi temlik hükümsüzdür²⁸⁷. Bu durumda temlik ne borçluya karşı ne de temlik alan ve temlik eden spor kulübü arasında hüküm ifade etmeyecektir ve hâkim önüne gelen davada taraflar ileri sürmezse bile resen geçersizliği dikkate alacaktır²⁸⁸.

Doktrinde kanunun emredici hükümlerine aykırılıkta alacağın temlik sözleşmesinin hükmünün ne olacağı konusunda iki farklı görüş bulunmaktadır. İlk görüşe göre kanuni temlik engeli borçlu lehine getirilmişse borçlunun rızası durumunda temlik geçerli olacaktır²⁸⁹. Diğer görüşe göre ise kanuni temlik engeli sebebine bakılmaksızın tüm alacağın temlik işlemlerini kesin olarak hükümsüz kılacaktır²⁹⁰.

Spor kulübü ve spor anonim şirketi alacaklarının temlik SKSFK'ye aykırı olması durumunda geçersiz olacaktır. Bu sonuca TBK m. 27 yoluyla ulaşmaktayız. Öncelikle SKSFK m. 20/8'de sayılan kişilere alacağın temlik edilmesi kesin olarak hükümsüzdür. SKSFK m. 20/4'e aykırı olarak yapılan alacağın temlikinde ise daha farklı bir durum söz konusudur. SKSFK m. 20/4 yukarıda açıkladığımız oranları aşan temliklerin yapılamayacağını ifade etmektedir. Burada sözleşmenin tamamıyla kesin hükümsüz mü olacağı yoksa yalnızca üst sınırı geçen miktarın mı hükümsüz olacağı akla gelebilir. Bu noktada *kısmi hükümsüzlük* kavramına bakmakta fayda vardır. Adi işlerde kısmi hükümsüzlük TBK m. 27/2'de düzenlenmiştir. Buna göre *“Sözleşmenin içerdiği hükümlerden bir kısmının hükümsüz olması, diğerlerinin geçerliliğini etkilemez. Ancak, bu hükümler olmaksızın sözleşmenin yapılmayacağı açıkça anlaşılırsa, sözleşmenin tamamı kesin olarak hükümsüz olur.”*. Özellikle spor kulüplerinin üst sınırı aşan

²⁸⁵ Ömer Günerkök, *Alacağın Devrinde Borçlunun Hukuki Durumu* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2014), 34.

²⁸⁶ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 191.

²⁸⁷ Günerkök, *Alacağın Devrinde Borçlunun Hukuki Durumu*, 34.

²⁸⁸ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 189.

²⁸⁹ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 190.

²⁹⁰ Dayınlarlı, *Alacağın Devri*, 191. Doğan ve Topcuoğlu, *Spor Kulübü Alacaklarının Devri*, 48.

alacaklarının temlikinde bu hükme göre yalnızca yüzde ellilik sınırı aşan kısım bakımından kesin hükümsüzlük yaptırımının uygulanması gerekmektedir²⁹¹. Zira burada amaç sözleşmenin kanuna uygun kısmı bakımından *değiştirilmiş kısmi hükümsüzlük* adlı uygulamayla ayakta tutulmasıdır²⁹².

Spor kulüplerinin ticari işleri ve spor anonim şirketlerinin tüm işleri için önem arz eden bir diğer hüküm olan TTK m. 1530 incelenmelidir. TTK m. 1530'a göre "*Aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde, ticari hükümlerle yasaklanmış işlemler ve şartlar batıldır. Ancak, sözleşme uyarınca yerine getirilmesi gereken edimler için kanunun veya yetkili makamların koymuş olduğu en yüksek sınırı aşan sözleşmeler en yüksek sınır üzerinden yapılmış sayılır; sınırı aşan edimler hata ile yerine getirilmiş olmasa bile, geri alınır. Bu sınırlarda, Türk Borçlar Kanununun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi uygulanmaz.*". Ticari işlerde kısmi hükümsüzlüğü düzenleyen bu hüküm karşısında alacağın temlikinin ticari işlemlere konu edildiğinde yine temlikin üst sınırı aşan kısım hükümsüz olacak ancak aşmayan kısım bakımından sözleşme geçerliliğini koruyacaktır²⁹³. Spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin mâli işlemlerini de yapabilmelerini sağlayan bu hukuki yorum öğretide de kabul görmektedir²⁹⁴. Sonuç olarak SKSFK m. 20/4'de yer alan yüzde yirmi beş ve yüzde ellilik temlik üst sınırının aşılması durumunda sözleşmenin tamamı değil yalnızca sınırı aşan kısımlar kesin hükümsüz olarak kabul edilecektir.

3.2.2.1.3. Hukuka Aykırılıktan Sorumluluk

TTK'de ve SKSFK'de yönetim kurulu üyelerinin gerek hukuki gerek cezai sorumlulukları düzenlenmiştir. SKSFK'de spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetim

²⁹¹ Doğan ve Topcuoğlu, *Spor Kulübü Alacaklarının Devri*, 49.

²⁹² Nagehan Kırkbeşoğlu, *Türk Özel Hukukunda Kısmi Hükümsüzlük* (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2011), 209.

²⁹³ İsmail Özgün Karaahmetoğlu, "TTK M. 1530/1 Bağlamında Ticari Hükümlerle Yasaklanmış İşlemler." *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, no. 2 (2021): 565–610. <https://doi.org/10.33432/ybuhukuk.929545>.

²⁹⁴ Ozanemre Yayla, *Alacağın Devri*, 193.

kurulu üyelerinin sorumluluklarının daha özel bir kanun sistematığıyla düzenlenmiş olması sebebiyle öncelikli olarak uygulanması gerekmektedir.

3.2.2.1.3.4. Hukuki Sorumluluk

Spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerinin hukuki sorumlulukları Kanun'un 20. maddesinin 13. fıkrasında düzenlenmiştir. Buradaki hüküm öncelikle kusur sorumluluğunu düzenlemektedir. Şu kadar ki; *“Spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticileri; mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kasıt veya ihmalle ihlal ettikleri takdirde kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı verdikleri zararlardan müteselsilen sorumludur”*. Buna göre yönetim kurulu üyeleri ile yöneticiler; mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kast veya ihmalle ihlal ettikleri takdirde kulübe, şirkete, pay sahiplerine ve alacaklılarına karşı verdikleri zararlardan müteselsilen sorumlu olacaklardır. Bu kısım esasen TTK m. 553/1 'deki kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve tasfiye memurlarının sorumluluğunu düzenleyen maddeyle büyük oranda benzeşmektedir. SKSFK'de TTK'deki sorumluluk kapsamına spor kulübü tüzüğüne aykırı davranışlar da eklenmiştir. Bu bağlamda genişletilmiş bir sorumluluktan bahsetmek mümkündür. “Mevzuat” ibaresinin sorumluluk kapsamına sokulmasıyla tali hukuki düzenlemeler ile spor kulübü ve spor anonim şirketlerinin sorumluluğu belirlenebilecektir. Bunlara verilebilecek en önemli örnek ise spor federasyonlarının talimatlarıdır. Keza halihazırda birçok spor federasyonu da belirli spor dallarına ilişkin talimatlar düzenleyerek sorumluluk yüklemekte ve yaptırım uygulamaktadır. Fıkra kapsamındaki kusur sorumluluğu türü birden çok kişinin aynı zarara birlikte sebep olmasıdır. Maddedeki dört, beş, sekiz ve dokuzuncu fıkralar dışındaki fıkralar bakımından kusur sorumluluğuna gidilebilecektir. Örneğin; m.20/7'ye göre uluslararası spor federasyonlarının belirlemiş olduğu altyapısal bir zorunluluğa kasıt veya ihmalle uyulmayıp kulübe federasyon tarafından yaptırım uygulandığı takdirde doğacak zarardan yönetim kurulu başkanı, üyeleri ve yöneticiler kusurları ile müteselsilen sorumlu olmaktadır.

Diğer yandan fıkra kapsamında düzenlenen sorumluluk türü kusursuz sorumluluktur. Kusursuz sorumluluk, birden fazla kişinin aynı zarardan aynı sebepten veya başkaca

sebeplerden ötürü sorumlu tutulmasıdır²⁹⁵. 20. maddenin dört, beş, sekiz ve dokuzuncu fıkraları bakımından kusursuz sorumluluk hali düzenlenmiştir. Tezimizin ana konusu olan alacağın temliki sınırlamalarının düzenlendiği dördüncü fıkroda bu kapsamda yer almaktadır. Yani mevzuata aykırı olarak yapılan alacağın temliki işlemlerinden doğan zarardan yönetim kurulu başkanı, üyeleri ve yöneticiler kusurları olmasa dahi sorumlu olmaktadır. Zira m. 20/4'deki sınırların aşılmasıyla yapılan alacağın temliki sözleşmeleri kesin hükümsüz olacağından bu takdirde zarar görecektir olan üçüncü kişiler spor kulübü ya da spor anonim şirketinin yükümlendirildiği yani sorumlu olduğu zarar miktarı bakımından doğrudan fıkra kapsamında sayılan kişilere takip yapılabilir. Bu sayede kulübün veya şirketin bu tür durumlarla en az şekilde muhatap olması amaçlanmaktadır. Fıkroda sayılan kişilerin sorumluluktan kurtulabilmeleri için ancak zararın meydana gelmesini engellemek için gerekli özeni gösterdiklerini ispatlamaları gerekmektedir. Buradaki özen onjektif özen sorumluluğudur. Yani zararın doğmasını engellemek için gereken tüm çabaların gösterilip bunun ispatlanması beklenmektedir.

Yönetim kurulu ve yöneticilerin sorumluluğuna gidilebilmesi için zamanaşımı süresi Kanun'da öngörülmemiştir. Bununla birlikte TTK m. 560 yönetim kurulu ve yöneticilerin sorumluluğuna gidilebilmesi için zarar ve sorumlu olanın öğrenildiği tarihten itibaren iki yıl ve her halde zararın doğduğu tarihten itibaren beş yıl içerisinde davanın açılması zorunluluğunu getirmektedir.

3.2.2.1.3.5. Cezai Sorumluluk

Anayasa m. 38 ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun düzenlemiş olduğu suçta ve cezada kanunilik ilkesi gereğince bir fiil suç olarak düzenlenmedikçe cezalandırılmaz. Ayrıca suç ve ceza içeren hükümler kanunla düzenlenmedikçe geçerli olmaz. Bu minvalde Kanun'un 47. maddesi Kanun'da düzenlenmiş birtakım yükümlülüklerle aykırılıklar suç olarak düzenlenmiştir. Buna göre alacağın temliki sınırlamalarına aykırı temlik yapılması m. 47/1 gereğince suç olarak düzenlenerek bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası getirilmiştir. TCK m. 5 gereğince TCK'nin genel hükümleri ceza içeren özel kanunlar içinde uygulanacaktır. Buna göre verilecek bu hapis cezası ertelenebilir, kısa süreli hapis

²⁹⁵ Eren, *Borçlar Genel*, 834.

cezası ise seçenek yaptırımlara çevrilebilir. Ayrıca 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m. 231 gereğince de bu suçlarla ilgili hükmün açıklanması da geri bırakılabilir.

SKSFK m. 47/14'de spor kulübünün veya spor anonim şirketinin maddede düzenlenen suçlardan dolayı oluşan zararının, soruşturma başlamadan önce tazmin suretiyle tamamen giderilmesi hâlinde verilecek cezaların üçte bir oranında indirileceğini düzenlemektedir. Bu haliyle hüküm etkin pişmanlık düzenlemesi olarak cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsi nedendir. Yargıtay'ın yerleşik uygulaması doğrultusunda birden fazla yönetim kurulu üyesi veya yöneticinin zarara sebep olması durumunda zararın giderilmesine karşı çıkmayan tüm şerikler indirimden yararlandırılmalıdır.

SONUÇ

Sporun küresel ölçekte devasa bir endüstriye dönüşmesi, spor kulüplerini ve spor anonim şirketlerini geleneksel dernek yapısından uzaklaştırarak profesyonel ve karmaşık mali süreçlerin merkezine yerleştirmiştir. Bu tez çalışması kapsamında yapılan incelemeler neticesinde, 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu (SKSFK) ile ihdas edilen yeni hukuki rejimin, sporun ekonomik boyutunu disiplin altına alma noktasında radikal bir dönüşümü temsil ettiği görülmektedir. Araştırmanın temel bulguları ışığında, spor hukukunun özel hukuk tüzel kişilerinde mali yapının tesisi ve alacağın temlik müessesesine ilişkin şu nihai sonuçlara ulaşılmıştır:

İlk olarak, spor kulüplerinin dernek statüsünden tefrik edilerek "nevi şahsına münhasır" (sui generis) bir tüzel kişilik yapısına kavuşturulması, ticari faaliyetlerin doğası ile derneklerin gönüllülük esasına dayalı yapısı arasındaki uyumsuzluğu gidermeye yönelik hayati bir adımdır. SKSFK, spor kulüplerini ticari kazanç amacı gütmeyen alelade derneklerden ayırarak, şeffaflık ve denetlenebilirlik ihtiyacına uygun bir statüye sokmuştur. Spor anonim şirketleri ise, Türk Ticaret Kanunu (TTK) hükümlerine göre kurulup Bakanlık nezdinde tescil edilerek "spor anonim şirketi" vasfını kazanmasıyla, hem kurumsal yönetimi hem de finansal disiplini birleştiren bir model olarak kurgulanmıştır.

Tezin mali yapıya ilişkin bölümlerinde ulaşılan bulgular; şeffaflık, özenli davranma, sürdürülebilirlik ve özellikle denk bütçe ilkelerinin artık yalnızca ahlaki birer temenni değil, kulüplerin bekası için riayet edilmesi elzem olan amir hukuk hükümleri haline geldiğini ortaya koymuştur. UEFA'nın Finansal Fair Play (FFP) kriterleriyle uyumlu şekilde düzenlenen bu ilkeler, kulüp yöneticilerinin kısa vadeli sportif başarı saikiyle kulüpleri orantısız borçlandırmasının önüne geçmeyi hedefleyen hukuki bir barikat niteliğindedir. Bakanlık, TFF ve UEFA tarafından yürütülen çok katmanlı denetim mekanizmaları ise, mali disiplinin tesis edilmesinde ve *lex sportiva* prensiplerinin ulusal düzeyde hakim kılınmasında kritik bir fonksiyon icra etmektedir.

Çalışmanın odak noktasını teşkil eden alacağın temlik müessesesi, spor kulüpleri için kısa vadeli nakit akışı sağlayan asli bir finansman aracı olsa da, kontrolsüz kullanımı kulüplerin gelecekteki gelirlerini ipotek altına alma riski taşımaktadır. SKSFK m. 20 ile

getirilen miktar ve kişi sınırlamaları, bu riskin bertaraf edilmesi noktasında son derece sert ve koruyucu bir rejim öngörmektedir. Bir önceki yılın brüt gelirinin yüzde yirmi beşini aşan ve mevcut yönetimin görev süresinden sonra doğacak alacakların devri için genel kurulun nitelikli çoğunlukla karar alması şartı, yönetimlerin gelecekteki mali kaynakları suistimal etmesini engellemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, bu tür temliklerin hiçbir şekilde önceki hesap dönemi brüt gelirinin yüzde ellisini geçemeyecek olması, kulübün mali istikbalini koruma altına alan mutlak bir sınırdır. Yönetim kurulu üyelerine, bunların eşlerine, yakınlarına ve çalışanlara alacak devrinin yasaklanması ise muvazaalı işlemlerin ve çıkar çatışmalarının önlenmesi adına yerinde bir düzenlemedir.

Nihai olarak, mali ilkelere ve temlik sınırlamalarına aykırı işlemlerden doğan hukuki ve cezai sorumluluk rejimi, yeni kanuni düzenlemenin en caydırıcı unsurlarından biridir. Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin, özellikle temlik ve borçlanma yasaklarını ihlal etmeleri durumunda kusurları aranmaksızın kusursuz (objektif) sorumluluk esasına göre müteselsilen sorumlu tutulmaları, spor hukukunda mali sorumluluğun ne denli ciddiyetle ele alındığını göstermektedir. Bu sınırların ihlali halinde öngörülen bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası, yöneticilerin mali işlemlerde hukuk kurallarına riayetini zorunlu kılan en üst düzey yaptırımdır.

Sonuç olarak, bu tez çalışması; spor kulüplerinin sürdürülebilir bir mali yapıya kavuşmasının, finansal araçların hukuki sınırlar dahilinde, şeffaf bir denetim altında ve uzun vadeli bütçe planlamalarına entegre edilerek kullanılmasıyla mümkün olduğunu ortaya koymuştur. Mevzuattaki sert sınırlamalar ve yaptırımlar, spor endüstrisinin geleceğini koruyan ve mali sürdürülebilirliği güvence altına alan bir regülasyon çerçevesi vazifesi görmektedir; bu hukuki çerçeveye riayet, Türk sporunun uluslararası alandaki rekabet gücü ve finansal bağımsızlığı için elzemdir.

KAYNAKÇA

- Akipek, J., Akıntürk, T., & Ateş, D. (2013). *Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku*. Beta Yay.
- Akyol, Ş. (1989). *Alacaklının Verdiği Üçüncü Şahsın İfayı Kendi Adına Talep Yetkisi*. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Matbaası.
- Altaş, H. (2018). *Medeni Hukuk Başlangıç Hükümleri*. Yetkin Yay.
- Altaş, S. (2022). *Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketler*. Seçkin Yay.
- Altay, S. A. (2022). Spor Anonim Ortaklıklarına İlişkin İlk Düşünceler. H. Ö. Kocasakal (Ed.), *7405 Sayılı Spor Kulüpleri Ve Spor Federasyonları Kanunu Çerçevesinde Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı Ve Menajerlik Sözleşmeleri* içinde (s. 36). Legal Yay.
- Altun, A. (2019). Gelecekteki Alacakların Devri. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2(2), 168.
- Antalya, G. (2019). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Seçkin Yay.
- Antalya, G., & Topuz, M. (2024). *Medeni Hukuk Cilt:I*. Seçkin Yay.
- Aras, E. Y. (2021). Sigorta Sözleşmesinden Doğan Alacağın Devri ve Konkordato. *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8(2), 663–82.
- Arıkan, M. (2005). Türk Özel Hukukunda Alacağın Temliki. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 13(1), 129–55. <https://doi.org/10.15337/SUHFD.2017.189>
- Arpacı, A. (2004). Alacaklı Teselsülü ve Buna İlişkin Bazı Düşünceler. *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1(1), 330.
- Aslan, M. (2022). *Spor Anonim Şirketleri*. Seçkin Yay.
- Ayas, A. S., & Aydın, U. C. (2016). Sporda Kurumsal Sürdürülebilirlik ve ERP Sistemi (Fenerbahçe Spor Kulübü Örneği). *Spormetre – Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 153–162. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000292
- Aydın, N. (2017). Sürdürülebilir Şirket Olmanın Faydaları. *Reforma*, 3(75), 15–21.
- Ayhan, R., Çağlar, H., & Kaşıkçı, E. (2023). *Şirketler Hukuku Genel Esaslar*. Yetkin Yay.
- Bahtiyar, M. (2015). *Ortaklıklar Hukuku*. Beta Yayıncılık.

- Çağlar, H., & Çalışkan, E. (2010). Anonim Şirketlere Ait Taşınmazların Satımında Ehliyet ve Temsil Sorunları. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 14(1), 61–85.
- Coşkun, Ö. (2023). *Derneklerde Organ ve Organlar Arasındaki İlişkiler*. Seçkin Yay.
- Dalcı, N. (2014). Alacağın Toptan Devri Bağlamında İflas. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 63(2), 285–308. https://doi.org/10.1501/Hukfak_0000001749
- Dayınlarlı, K. (2019). *Türk Borçlar Kanununa Göre Alacağın Devri*. Dayınlarlı Yay.
- Demirci, S. (2024). Spor Anonim Şirketleri Özelinde Sporda Şirketleşme. *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 29(50), 299–360.
- Develioğlu, M. (2022). 7405 Sayılı Spor Kulüpleri Ve Spor Federasyonları Kanunu Çerçevesinde Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı Ve Menajerlik Sözleşmeleri. H. Ö. Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi* içinde (s. 6). Legal Yay.
- Doğan, B. F. (2023). Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku Bağlamında Spor Etkinliklerinin Değerlendirilmesi. *İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8(2), 723–69. <https://doi.org/10.58733/imhfd.1358019>
- Doğan, B. F., & Topcuoğlu, S. (2023). Spor Kulübü Alacaklarının Devri. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 27(3), 33–60. <https://doi.org/10.34246/ahbvuhfd.1301832>
- Dural, M., & Ögüz, T. (2019). *Türk Özel Hukuku*. Filiz Kitabevi.
- Ege, Ö. (2022). *Türk Medeni Hukuku'na Göre Spor Kulüpleri*. Seçkin Yay.
- Ekşi, N. (2015). *Spor Tahkim Hukuku*. Beta Yay.
- Ercoskun Şenol, K. (2013). Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Toplantıları. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 19(2), 1693-1723. Erişim: 25 Kasım 2025.
- Erdoğan, İ. (1991). *Alacağın Temlik ve Kıymetli Evrakın Devri*. Selçuk Üniversitesi Yay.
- Eraslan, D. (2021). Alacağın Temlikinin Hukuksal Sonuçları. A. Şafak (Ed.), *Alacağın Temlik (Alacağın Devri) Özel Görünüş Biçimleri İçinde* (s. 49). Seçkin Yayınevi.
- Eren, F. (2023). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Yetkin Yay.
- Eren, F., & Dönmez, Ü. (2021). *Eren Borçlar Hukuku Şerhi*. Yetkin Yay.

- Ergül, N. (2017). Spor Kulüplerinin Futboldaki Başarıları İle Spor Şirketlerinin Finansal Başarıları Arasındaki İlişkinin Test Edilmesi. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 35(3), 95–125.
- Erkiner, K. (2007). Türkiye’de Spor Hukukunun Oluşumu. *İstanbul Barosu Dergisi*, (3), 18.
- Ertaş, Ş., & Petek, H. (2017). *Spor Hukuku*. Yetkin Yay.
- Franko, N. (1994). Alacağın Temliki. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 49(1), 178. https://doi.org/10.1501/SBFder_0000001661
- Genç, D. A. (2013). Spor Hukuku Bakımından Türk Medeni Kanunu ve Dernekler Kanunu Kapsamında Spor Kulüplerinin Değerlendirilmesi. *Yargıtay Dergisi*, 39(1), 39.
- Gülşen, R. (2021). *Spor Hukuku*. Adalet Yay.
- Gümüş, M. A. (2021). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Yetkin Yay.
- Günerkök, Ö. (2014). *Alacağın Devrinde Borçlunun Hukuki Durumu*. Vedat Kitapçılık.
- Hacıhasanoğlu, T., Gürses, T., & Gök, T. (2023). Futbol Kulüplerinde Gelir ve Gider Faaliyetleri: Örnek Muhasebe Uygulamaları. *R&S – Research Studies Anatolia Journal*, 6(3), 195–210.
- Hatemi, H., & Gökyayla, K. E. (2012). *Borçlar Hukuku Genel Bölüm*. Vedat Yay.
- İmamoğlu, S. H. (2009). Spor Sponsorluğu, Sponsorluğun Hukuki Boyutu. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 58(1), 63–94. https://doi.org/10.1501/Hukfak_0000001564
- İşgüden, B. (2011). İç Denetimin Değişen Faaliyet Alanları ve Türk Ticaret Kanunu’nda Yapılan Düzenlemelerin İç Denetçiler Üzerindeki Etkileri. *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 15.
- Kaldırım, M. (2013). *Türk Borçlar Kanunu*. Bilge Yay.
- Kalender, E. (2022). Anonim Şirket Genel Kurul Toplantı Gündemindeki Bir Konunun Görüşülmemesi Mümkün Müdür? *Kırıkkale Hukuk Mecmuası*, 2(2), 527–42.
- Kandemir, H. K. (2021). Sürdürülebilir Şirketler ve Hukuki Çerçevesi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(41), 853–876. <https://doi.org/10.46928/iticusbe.949544>
- Kara, H., & Yereli, A. N. (2022). Finansal Fair Play Mali Uygulamaları ve Borsada İşlem Gören Türk Futbol Kulüplerinin Piyasa Değeri Üzerindeki Etkisi. *Izmir Democracy University Social Sciences Journal*, 5(1), 57–78.

- Karaahmetoğlu, İ. Ö. (2021). TTK M. 1530/1 Bağlamında Ticari Hükümlerle Yasaklanmış İşlemler. *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, (2), 565–610. <https://doi.org/10.33432/ybuhukuk.929545>
- Karataş Durmuş, N. (2016). Spor Kulüplerinin Vergilendirilmesi. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (27), 245–78.
- Kılıçoğlu, A. M. (2016). *Medeni Hukuk*. Turhan Kitabevi.
- Kılıçoğlu, A. M. (2023). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Yetkin Yay.
- Kırkbeşoğlu, N. (2011). *Türk Özel Hukukunda Kısmi Hükümsüzlük*. Vedat Kitapçılık.
- Kocaman, A. (2023). Gelecekteki Alacakların Devrinde “Belirlilik/Belirlenebilirlik” Şartı ve Bunun Factoring-Temliki İşlemindeki Görünümü. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (56), 499. <https://doi.org/10.54049/taad.1374528>
- Kocayusufpaşaoğlu, N. (1989). *Borçlar Hukuku Genel Bölüm*. Filiz Kitabevi.
- Küçükbaş Duman, F. (2022). Spor Kulüplerinin Lisanslı Ürünlerinde Ürün ve Hizmet Kalitesinin Marka Sadakatine Etkisi. *Mediterranean Journal of Sport Science*, 5(1), 94–103. <https://doi.org/10.38021/asbid.1077718>
- Nomer, H. N. (2021). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Beta Yay.
- Oğuzman, M. K., & Öz, T. (2012). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Vedat Yay.
- Orhan, D. T. (2019). *Roma Hukukunda Sportif Faaliyetlerden Kaynaklanan Hukuki Sorumluluk ve Türk Hukukuna Yansımaları*. On İki Levha Yay.
- Orhan, Ü., & Özkurt, E. (2024). *Spor Hukuku*. Adalet Yay.
- Özelçi, M. A. (2016). *Türkiye Futbol Federasyonu'nun Türk Hukukundaki Yeri*. Seçkin Yay.
- Özdamar, M. (2006). Anonim Ortaklığın Sahip Olduğu Malvarlığının Yönetim Kurulu Tarafından Topluca Devredilmesi. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 14(2), 99–118. <https://doi.org/10.15337/SUHFD.2017.163>
- Özdemir Kocasakal, H. (2022). *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*. Legal Yay.
- Öztan, B., & Gürpınar, D. (20yım2). *Medeni Hukuk'un Temel Kavramları*. Yetkin Yay.
- Peksöz, V. (2020). Spor Kulüplerinin Özel Müzelerinde Yer Alan Kültür Varlığı Niteliğindeki Mallarının Hacı. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 28(3), 941-964

- Poroy, R., Tekinalp, Ü., & Çamoğlu, E. (2019). *Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku*. Vedat Kitapçılık.
- Pulaşlı, H. (2022). *Şirketler Hukuku Genel Esaslar*. Adalet Yay.
- Sabuncu, B. (2020). Dernek Organlarının İç İlişkide Birbirlerine Karşı Hukuki Durumları. *Ankara Barosu Dergisi*, 78(1), 155–90. <https://doi.org/10.30915/abd.742403>
- Saatçioğlu, C., & Çakmak, U. D. (2019). Avrupa ve Türkiye’de Futbol Ekonomisi: Karşılaştırmalı Bir İnceleme. *Sakarya İktisat Dergisi*, 8(4), 331–50.
- Serozan, R. (2013). *Medeni Hukuk*. Vedat Kitapçılık.
- Soygüden, A. (2016). Profesyonel Futbol Kulüplerinin Gelir Kaynaklarının İncelenmesi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(4), 21–35.
- Sungurbey, İ. (t.y.). *Hukukta Metot ve Müessese Teorisi Bakımından Hakların Tasnifi ve Talep Hakkı*. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Taşatan, C. (2023). Dernek Üyelerinin Genel Kurulda Temsilini Yasaklayan TMK m. 69/1 Hükmüne Eleştirel Bir Bakış. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 31(1), 35. Erişim: 25 Kasım 2025.
- Tekeli, N. A., Erdinç, E., & Işık, G. (2023). Futbol kulüplerinin borçlarının teverruk yöntemi ile yapılandırılmasının finansal açıdan incelenmesi. *International Journal of Advanced Natural Sciences and Engineering Researches*, 7(6), 325-334
- Tekinay, S. S., Akman, S., Burcuoğlu, H., & Altop, A. (1993). *Borçlar Hukuku: Genel Hükümler* (7. bs.). Filiz Yay.
- Uslu, F. (2016). *Spor Hukuku Dersleri*. Adalet Yay.
- Uzun, M. (2011). Kamu İdarelerinin Borçlu Taraf Olarak Yer Aldığı Sözleşmelerde Alacağın Temliki. *Sayıştay Dergisi*, (80), 3–32.
- Üçer, M. (2005). Roma Hukuku’nda ve Karşılaştırmalı Hukukta Alacağın Temliki. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 54(3), 397.
- Veziroğlu, C. (2022). 7405 Sayılı Spor Kanunu Kapsamında Spor Anonim Şirketi Yöneticilerinin Tabi Olduğu Yasaklar Ve Sorumluluk Rejimi. H. Ö. Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi* içinde (s. 53). Legal Yay.
- Yarayan, A. (2013). *Medeni Hukuk Temel Bilgiler*. Yetkin Yay.

- Yavuz, M. (2019). Türk Hukukunda Anonim Şirketlere Hâkim Olan Temel İlkeler. *Gümrük ve Ticaret Dergisi*, 6(18), 12–27.
- Yayla, T. O. (2019). *Alacağın Devri İşleminin Geçerliliği ve Sebeple Olan İlişkisi (İlliliği)*. Turhan Kitabevi.
- Yenipınar, F. (2021). *Alacağın Temliki ve Borcun Nakli*. Seçkin Yay.
- Yıldız, S. (2022). Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Çerçevesinde Kulüplerin Finansal Disiplini. H. Ö. Kocasakal (Ed.), *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi* içinde (s. 126-127). Legal Yay.
- Yeşilova Aras, E. (2021). Sigorta Sözleşmesinden Doğan Alacağın Devri ve Konkordato. *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8(2), 663–82.
- Yüce, A. A. (t.y.). 7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'na Göre Spor Anonim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Diğer Anonim Şirketlerle Karşılaştırılması. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 5(2), 482–500.
- Zevkililer, A. (1991). *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*. Savaş Yay.
- Anayasa Mahkemesi. (2013, 6 Haziran). 2013/35 E., 2013/75 K. [Karar]. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2013/75?EsasNo=2013%2F35>
- Beşiktaş Spor Kulübü Aidat Ücretleri. (2025, Kasım 25). Erişim: 25 Kasım 2025. https://bjk.com.tr/tr/mobil/haber?news_id=88771#:~:text=Kul%C3%BCb%C3%BCm%C3%BCz%C3%BCn%2C%20%20Aral%C4%B1k%202023%20tarihinde,ise%20500%20TL%20olarak%20uygulanacakt%C4%B1r
- Bursaspor. (t.y.). *Doğmuş Doğacak Tüm Takım Gelirlerine Temlik Ve Rehin*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.bursaspor.org.tr/haber/dogmus-dogacak-tum-takim-gelirlerine-temlik-ve-rehin/7463>
- CAS. (2026, Mart 11) Erişim: 10 Mart 2026. https://www.tas-cas.org/generated/assets/lists/feb900ba11374b78a9ffd68af7869087/10310_Award_FIN_AL_for_publ_.pdf
- CAS. (2026, Mart 11) Erişim: 10 Mart 2026. [https://www.tas-cas.org/generated/assets/lists/feb900ba11374b78a9ffd68af7869087/CAS%2011399%20Award%20\(FINAL%20for%20publ.\).pdf](https://www.tas-cas.org/generated/assets/lists/feb900ba11374b78a9ffd68af7869087/CAS%2011399%20Award%20(FINAL%20for%20publ.).pdf)

- Dünya Kupası Katar'a ekonomik ve kültürel alanda önemli kazanımlar sağladı. (2022, Aralık 1). Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.aa.com.tr/tr/dunyadan-spor/dunya-kupasi-katara-ekonomik-ve-kulturel-alanda-onemli-kazanimler-sagladi/2767662#:~:text=Katar%20resmi%20ajans%C4%B1%20QNA'n%C4%B1n,2%2C95%20milyon%20bilet%20sat%C4%B1d%C4%B1>.
- Eurosport. (2025, Kasım 25). *Galatasaray A.Ş. ye şok gelir devri kararı: Hükümsüz*. Erişim: 25 Kasım 2025. https://www.eurosport.com.tr/futbol/super-lig/2014-2015/galatasaray-a-sok-gelir-devri-karari-hukumsuz_sto4503268/story.shtml
- Fenerbahçe Spor Kulübü Aidat Ücretleri. (2025, Kasım 25). Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.fenerbahce.org/haberler/kulup/2024/1/aidat-odemeleri-hakkinda-bilgilendirme#:~:text=Aidat%20%C3%B6deme%20d%C3%B6nemi%20ba%C5%9Flam%C4%B1%C5%9Ft%C4%B1r.,tarihine%20dek%20aidat%C4%B1n%C4%B1z%C4%B1%20%C3%B6demeniz%20gerekmektedir>.
- FIFA. (2025, Kasım 11). *FIFA Statüsü*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://digitalhub.fifa.com/m/bd789dd9dfb3dd/original/FIFA-Legal-Handbook-2024.pdf>
- Fotomaç, (2026, Mart 11) Erişim: 10 Mart 2026. <https://www.fotomac.com.tr/>
- Fotospor. (2025, Kasım 25). *Galatasaray Havayolları, Türk Havayolları'na rakip oldu*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.fotospor.com/galatasaray/galatasaray-havayollari-turk-havayollari-na-rakip-oldu-291024>
- Galatasaray. (t.y.). *Galatasaray Spor Kulübü Tüzüğü*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.galatasaray.org/s/galatasaray-spor-kulubu-tuzugu/208>
- Galatasaray Sportif A.Ş. Esas Sözleşme. (2025, Kasım 25). Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.kap.org.tr/tr/ek-indir/4028328c8563fccc0185876959e54309>
- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü. (2025, Kasım 25). *Sponsorluk Yönetmeliği*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4193&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
- Kayserispor'dan borç açıklaması. (2025, Kasım 25). Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.trtspor.com.tr/haber/futbol/kayserispor-dan-borc-aciklamasi-21012921>
- NTV Spor. (2025, Kasım 25). *Sponsorluk Gelirleri*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.ntvspor.net/foto-galeri/galatasaray-ve-fenerbahce-sponsorluk-gelirlerini-kap-a-bildirdi-67700ee9d3d4ea03f83eb2e6/4>

- Resmi Gazete. (2025, Kasım 11). Erişim: 25 Kasım 2025. <https://resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220426-8.htm>
- TBF. (t.y.). *Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Mali Denetim ve Lisans Talimatı*. Erişim: 25 Kasım 2025, https://www.tbf.org.tr/sitefiny-tbf-media/dokuman/38B10538F7714D78997426A2B3371952_spor-kulupler-ve-spor-anonim-srketler-mal-denetm-ve-lisans-talimat.pdf
- TFF. (2025, Kasım 11). *TFF Statüsü*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.tff.org/Resources/TFF/Documents/TFF-KANUN-STATU/TFF-Statusu.pdf>
- TFF. (t.y.). *Talimatlar*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.tff.org.tr/kurumsal/talimatlar>
- Trabzonspor'a tarihi gelir KAP bildirimini geldi. (2025, Kasım 25). Erişim: 25 Kasım 2025. <https://ajansspor.com/haber/trabzonspora-tarihi-gelir-kap-bildirimi-geldi-671978>
- Transfermarkt. (t.y.). Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.transfermarkt.com.tr/>
- Türk Dil Kurumu. (2025, Kasım 25). *Türk Dil Kurumu Sözlüğü*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://sozluk.gov.tr/>
- UEFA. (2024). *UEFA Club Licensing and Financial Sustainability Regulations 2024*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://documents.uefa.com/r/UEFA-Club-Licensing-and-Financial-Sustainability-Regulations-2024-Online>
- Yeni Şafak. (2025, Kasım 25). *Süper Ligde Kulüplere Yayın Geliri Dağılımı Nasıl Yapılacak? Detaylar Belli Oldu*. Erişim: 25 Kasım 2025. <https://www.yenisafak.com/foto-galeri/spor/super-ligde-kuluplere-yayin-geliri-dagilimi-nasil-yapilacak-detaylar-belli-oldu-4606779/9>

EK 1 ORJİNALLİK FORMU

	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	Doküman Kodu <i>Form No.</i>	FRM-YL-15
		Yayın Tarihi <i>Date of Pub.</i>	04.12.2023
	FRM-YL-15 Yüksek Lisans Tezi Orijinallik Raporu <i>Master's Thesis Dissertation Originality Report</i>	Revizyon No <i>Rev. No.</i>	02
		Revizyon Tarihi <i>Rev. Date</i>	25.01.2024

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Tarih: 13/04/2026

Tez Başlığı (Türkçe): Spor Hukuku Özel Hukuk Tüzel Kişilerinde Mali Yapı, Denetim ve Alacağın Temlikine Dair Özel Kurallar

Tez Başlığı (Almanca/Fransızca)*:.....

Yukarıda başlığı verilen tezimin a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 112 sayfalık kısmına ilişkin, 13/04/2026 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda işaretlenmiş filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 26 'dır.

Uygulanan filtrelemeler*:

1. Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç
2. Kaynakça hariç
3. Alıntılar hariç
4. Alıntılar dâhil
5. 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tezimin herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumlarda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Muhammet Salih TEKİN

Öğrenci Bilgileri	Ad-Soyad	Muhammet Salih TEKİN
	Öğrenci No	N22230840
	Enstitü Anabilim Dalı	ÖZEL HUKUK
	Programı	YÜKSEK LİSANS

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.
Prof. Dr. Beşir Fatih DOĞAN

* Tez **Almanca** veya **Fransızca** yazılıyor ise bu kısımda tez başlığı **Tez Yazım Dilinde** yazılmalıdır.

**Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orjinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları İkinci bölüm madde (4)/3'te de belirtildiği üzere: Kaynakça hariç, Alıntılar hariç/dahil, 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 5 words) filtreleme yapılmalıdır.

	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	Doküman Kodu <i>Form No.</i>	FRM-YL-15
		Yayın Tarihi <i>Date of Pub.</i>	04.12.2023
	FRM-YL-15 Yüksek Lisans Tezi Orijinallik Raporu <i>Master's Thesis Dissertation Originality Report</i>	Revizyon No <i>Rev. No.</i>	02
		Revizyon Tarihi <i>Rev.Date</i>	25.01.2024

TO HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF PRIVATE LAW

Date:13/04/2026

Thesis Title (In English): Special Rules on the Financial Structure, Audit, and Assignment of Receivables in Private Legal Entities under Sports Law

According to the originality report obtained by myself/my thesis advisor by using the Turnitin plagiarism detection software and by applying the filtering options checked below on 13/04/2026 for the total of 112 pages including the a) Title Page, b) Introduction, c) Main Chapters, and d) Conclusion sections of my thesis entitled above, the similarity index of my thesis is 26 %.

Filtering options applied**:

1. Approval and Declaration sections excluded
2. References cited excluded
3. Quotes excluded
4. Quotes included
5. Match size up to 5 words excluded

I hereby declare that I have carefully read Hacettepe University Graduate School of Social Sciences Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports that according to the maximum similarity index values specified in the Guidelines, my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge.

Kindly submitted for the necessary actions.

Muhammet Salih TEKİN

Student Information	Name-Surname	Muhammet Salih TEKİN
	Student Number	N22230840
	Department	PRIVATE LAW
	Programme	MASTER'S DEGREE

SUPERVISOR'S APPROVAL

APPROVED

Prof. Dr. Beşir Fatih DOĞAN

**As mentioned in the second part [article (4)/3]of the Thesis Dissertation Originality Report's Codes of Practice of Hacettepe University Graduate School of Social Sciences, filtering should be done as following: excluding refence, quotation excluded/included, Match size up to 5 words excluded.

EK 2 ETİK KURUL MUAFİYET FORMU

	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	Doküman Kodu Form No.	FRM-YL-09
		Yayın Tarihi Date of Pub.	22.11.2023
	FRM-YL-09 Yüksek Lisans Tezi Etik Kurul Muafiyeti Formu <i>Ethics Board Form for Master's Thesis</i>	Revizyon No Rev. No.	02
		Revizyon Tarihi Rev.Date	25.01.2024

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Tarih: 13/04/2026

Tez Başlığı (Türkçe): Spor Hukuku Özel Hukuk Tüzel Kişilerinde Mali Yapı, Denetim ve Alacağın Temlikine Dair Özel Kurallar

Tez Başlığı (Almanca/Fransızca)*:

Yukarıda başlığı verilen tez çalışmam:

1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır.
2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir.
3. Beden bütünlüğüne veya ruh sağlığına müdahale içermemektedir.
4. Anket, ölçek (test), mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme gibi teknikler kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen araştırma niteliğinde değildir.
5. Diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri kullanımını (kitap, belge vs.) gerektirmektedir. Ancak bu kullanım, diğer kişi ve kurumların izin verdiği ölçüde Kişisel Bilgilerin Korunması Kanuna riayet edilerek gerçekleştirilecektir.

Hacettepe Üniversitesi Etik Kurullarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kuruldan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Muhammet Salih TEKİN

Öğren	Ad-Soyad	Muhammet Salih TEKİN
	Öğrenci No	N22230840

Enstitü Anabilim Dalı	ÖZEL HUKUK
Programı	YÜKSEK LİSANS

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.
Prof. Dr. Beşir Fatih DOĞAN

* Tez **Almanca** veya **Fransızca** yazılıyor ise bu kısımda tez başlığı **Tez Yazım Dilinde** yazılmalıdır.

	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	Doküman Kodu <i>Form No.</i>	FRM-YL-09
		Yayın Tarihi <i>Date of Pub.</i>	22.11.2023
	FRM-YL-09 Yüksek Lisans Tezi Etik Kurul Muafiyeti Formu <i>Ethics Board Form for Master's Thesis</i>	Revizyon No <i>Rev. No.</i>	02
		Revizyon Tarihi <i>Rev.Date</i>	25.01.2024

HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF PRIVATE LAW

Date:13/04/2026

ThesisTitle (In English : Special Rules on the Financial Structure, Audit , and Assignment of Receivables in Private Legal Entities under Sports Law

My thesis work with the title given above:

1. Does not perform experimentation on people or animals.
2. Does not necessitate the use of biological material (blood, urine, biological fluids and samples, etc.).
3. Does not involve any interference of the body's integrity.
4. Is not a research conducted with qualitative or quantitative approaches that require data collection from the participants by using techniques such as survey, scale (test), interview, focus group work, observation, experiment, interview.
5. Requires the use of data (books, documents, etc.) obtained from other people and institutions. However, this use will be carried out in accordance with the Personal Information Protection Law to the extent permitted by other persons and institutions.

I hereby declare that I reviewed the Directives of Ethics Boards of Hacettepe University and in regard to these directives it is not necessary to obtain permission from any Ethics Board in order to carry out my thesis study; I accept all legal responsibilities that may arise in any infringement of the directives and that the information I have given above is correct.

I respectfully submit this for approval.

Muhammet Salih TEKİN

Student Information	Name-Surname	Muhammet Salih TEKİN
	Student Number	N22230840
	Department	PRIVATE LAW
	Programme	MASTER'S DEGREE

SUPERVISOR'S APPROVAL

APPROVED
Prof. Dr. Beşir Fatih DOĞAN

